

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

ปริญญาานิพนธ์
ของ
วัฒนา กิจไพบุลย์พันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4๑๘.๒40๗1๑

๐3๑๘๓

๗.3

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

วัฒนา กิจไพบุลย์พันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2547

h 2๖1613 ๗.๓

วัฒนา กิจไพบูลย์พันธ์. (2547). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครู.ปริญญาโท. กศ.ม (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระวีวรรณ พันธุ์พานิช.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จำนวน 2 ห้องเรียนแล้วทำการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มละ 30 คน โดยกลุ่มทดลอง 1 ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) และกลุ่มทดลอง 2 ได้รับการสอนตามคู่มือครู

แบบแผนการทดลองเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest – Posttest Design) ใช้ระยะเวลาในการทดลองกลุ่มละ 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกันในการสอนทั้ง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัวแปร คือ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF MATHAYOMSUKSA II STUDENTS' READING
COMPREHENSION AND SEMANTIC CREATIVITY THROUGH
THE CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTERS
[MODEL I] AND THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT
BY
WATTANA KITPHIBOONPUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University
May 2004

Wattana Kitphiboonpun. (2004) *A Comparison of Mathayom Suksa II Students' Reading Comprehension and Semantic Creativity Through The Concentrated Language Encounters (Model I) and The Teacher's manual*. Master thesis, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok: Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee : Assoc Prof.Dr.Saowalak Rattanavich, Asst.Prof.Raweeewan Punpanich.

The purpose of this study was to compare Mathayom Suksa II Students' reading comprehension and semantic creativity in learning English through the concentrated language encounters (Model I) and the teacher's manual.

The samples of this study were 2 classrooms of Mathayom Suksa II Students in the first semester of the 2003 academic year at Chumchonwatnamai School, Latlumkaew, Pathumthani. They were devised into the experimental group 1 and 2 with 30 students in each. The experimental group 1 was taught by the instructional activities based on concentrated language encounters (Model I) whereas the experimental group 2 was taught by the teacher's manual. The randomized control group pretest- posttest design was used in this experiment. Each group was taught with lessons of the same content for twenty 50-minute periods.

The instruments used in this study were lesson plans, English reading comprehension test and Semantic Creativity test. The data were statistically analyzed by using Analysis of covariance.

The finding were as follows ;

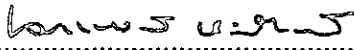
1. The English reading comprehension in learning English of the experimental group 1 and 2 were significantly different at the .01 level.
2. The semantic creative thinking of the experimental group 1 and 2 were significantly different at the .01 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

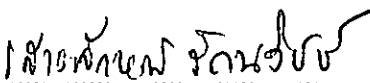
การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

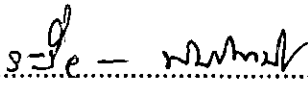
ของ
นางวัฒนา กิจไพบูลย์พันธ์

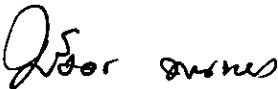
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

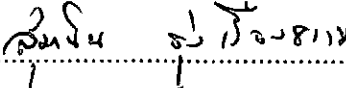

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ ..6.. เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนิชช์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระวีวรรณ พันธุ์พานิช)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตน์วิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์ จนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์นवलลอส สุภาผล รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์ อาจารย์ ดร.วัลภา ไทยจินดา อาจารย์กิตติดา ปรีดถจริยา อาจารย์เกศรี กิตติศรีปัญญา อาจารย์ดบัสสวีย์ อัจฉนทร Mr. Russel Bennett Mr. Stephen Mcgrowan ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือต่างๆ ในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ และ คณาจารย์ โรงเรียนบางบัวทอง และโรงเรียน ชุมชนวัดหน้าไม้ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของทั้งสองโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ พรพิมล ประสงค์พรที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำและ ข้อคิดในการดำเนินการวิจัยและขอขอบคุณ พี่ เพื่อน และน้อง การมัธยมศึกษา ทุกคนที่คอย แนะนำ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดมา

ขอน้อมรำลึกถึงพระคุณพ่อ-แม่ ผู้เลี้ยงดู ให้การศึกษาด้วยความรัก และห่วงใย รวมทั้ง สมาชิกในครอบครัว ทุกคนที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ อันจะมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของพ่อ-แม่ ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้วางรากฐานการศึกษา และ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ผู้วิจัยทราบจนทุกวันนี้

วัฒนา กิจไพบุลย์พันธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
สมมติฐานในการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	47
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู.....	69
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	75
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
การดำเนินการทดลอง.....	82
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	93
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	101
ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก.....	113
ภาคผนวก ข.....	119
ภาคผนวก ค.....	122
ภาคผนวก ง.....	127
ภาคผนวก จ.....	160
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	162

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ระดับความสามารถในการอ่าน.....	16
2 เปรียบเทียบกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์,วอลลาซ์,ออสเบิร์ก, แอนเดอร์สัน และจุงส์.....	31
3 องค์ประกอบของการคิดอเนกนัยที่ใช้ในการคิดสร้างสรรค์.....	34
4 ตัวอย่างคำตอบที่มีลักษณะเฉพาะตัว.....	38
5 คำตอบที่แปลกและธรรมดา.....	39
6 คำตอบที่แปลกและธรรมดา.....	40
7 เกณฑ์การให้คะแนนความคิดริเริ่ม.....	81
8 แบบแผนการทดลอง.....	82
9 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2.....	89
10 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน วิชาภาษาอังกฤษหลังการทดลอง และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2.....	90
11 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว	91
12 เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว	92
13 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัด ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	115
14 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา.....	117
15 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง คะแนนความเข้าใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 คะแนนความเข้าใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1.....	120

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า	
16	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2.....	121
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปร 2 ตัว คะแนนจากการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาอังกฤษก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2.....	123
18	การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนกลุ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองในแต่ละกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2.....	124
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2.....	125
20	การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2.....	126

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 แผนภูมิกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้อง.....	50
3 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1).....	52
4 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2).....	53
5 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 3).....	54

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมโลกปัจจุบันการรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะภาษามิใช่เป็นเพียงเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการ และเพื่อการประกอบอาชีพเท่านั้นภาษายังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรองเพื่อการแข่งขันและความร่วมมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การรู้ภาษาต่างประเทศยังช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้คน เพราะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1-2) สภาพของประเทศไทยในขณะนี้จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลายและหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลมีนโยบายรณรงค์ และแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนจนถึงการเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไปสู่สังคมโลก ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญยิ่ง (สุภิญญา ยีอาร์. 2532 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ประกอบด้วยเนื้อหาสาระด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านเจตคติ (กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 47) การจัดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในปัจจุบันจะต้องจัดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 13-14)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันพบว่า แนวโน้มการสอนภาษาจะมุ่งเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยคำนึงถึงทฤษฎีการรับรู้ทางธรรมชาติของมนุษย์ และกระบวนการเรียนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาได้จริงในสภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่อให้การสื่อสารเป็นจริงตามความต้องการของผู้เรียนเน้นการใช้ภาษามากกว่าการเข้าใจว่าภาษาคืออะไร และเป็นอย่างไร โดยแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การใช้ภาษาเพื่อนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชช. 2531 : 148) ความสามารถในการสื่อสารมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทักษะทั้งสี่ทักษะ คือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน หากพิจารณาตามโอกาสการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันจะเห็นว่า การอ่านเป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสใช้มากที่สุดและคงอยู่กับผู้เรียนนานที่สุด หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นทักษะเดียวซึ่งอยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต (Finocchiaro and Brumfit.1983 : 143) การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่าน และผู้เขียนในการให้ความรู้ โดยการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการกับทักษะภาษาอื่นๆได้ง่ายทั้งการฟัง การพูด และการเขียน เพราะผู้อ่านย่อมดึงเอาข้อมูลของสิ่งที่อ่านเพื่อเป็นประโยชน์ในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชช. 2531 : 85) นอกจากนี้คุณภาพการอ่านของบุคคลในสังคมจะเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2541 : 12) และการอ่านยังเป็นกระบวนการเรียนรู้อันลึกซึ้งซึ่งนำไปสู่จินตนาการ การขบคิดและก่อให้เกิดปัญญา ผู้ที่อ่านหนังสือย่อมมีความเจริญเติบโตทางความคิดในทุกด้าน เป็นคนมีเหตุผล และการอ่านเป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสใช้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเอกสารสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่างๆมีอยู่แพร่หลาย การศึกษาหาความรู้ด้วยการอ่านจึงเป็นวิธีที่สะดวกจะอ่านเวลาใดก็ได้ ทั้งยังมีเวลาที่จะไตร่ตรอง ตรวจสอบ ทบทวน คัดเลือกและเปรียบเทียบสิ่งต่างๆที่อ่านด้วย (ศิริพร ฉันทานนท์. 2539 : 2 ; สันติ อิศรพันธ์. 2545 : 27) ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญซึ่งจะนำไปสู่ความรู้ทั้งปวง (สุจิตรา เวทยาวงศ์. 2545 : 3) จากความสำคัญของทักษะการอ่านดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนภาษาควรจะช่วยกันพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนสามารถนำประสบการณ์และทักษะต่างๆที่ได้รับการสอนและฝึกหัดไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การอ่านต่างๆได้ด้วยตนเอง (สุชาติดา สมุทรคีรี. 2543 :2)

จากการศึกษา พบว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปัจจุบันยังไม่ประสบผลเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นได้จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประเมินผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2540 โดยสำนักทดสอบทางการศึกษาปรากฏว่าความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.74 (กรมวิชาการ. 2540 : 9) และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระดับประเทศรวมทุกสังกัดปีการศึกษา 2544 วิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.94 และถ้าแยกเป็นเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติแล้ว วิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.12 และโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.79 (สำนักทดสอบกรมวิชาการ. 2545) จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ออกมาค่อนข้างต่ำนี้ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปทำการศึกษาและมาลินี (Malinee Chandavemol. 1998 : 31-32) พบว่ามีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อความสามารถทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ เช่นครูไม่สามารถเลือกใช้เทคนิควิธีสอนที่ทันสมัยและใช้นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนสนุกสนานสร้างความสนใจของผู้เรียน แบบเรียนที่ใช้มีน้อยเข้าใจยาก และไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน หลังการอ่านผู้เรียนไม่สามารถสร้างความคิดรวบยอดได้ ต้องอาศัยพจนานุกรมในการแปลความ ตีความ ขยายความทำให้เบื่อหน่ายและไม่ชอบเรียน ในขณะที่ด้วยกันผู้สอนก็มีได้ใช้ภาษาเป้าหมายเป็นภาษาหลักในการสอนซึ่งสอดคล้องกับที่หน่วยศึกษานิเทศก์ของกรมสามัญศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัยไว้ (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2540 : 50-56)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาต่างๆ ที่พบในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ปฏิรูปให้เข้ากับยุคสมัยและการดำเนินชีวิตในปัจจุบันรวมทั้งผลจากงานวิจัยของนักการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำการศึกษารื่องการอ่านของนักเรียนพบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านน้อย หลังการอ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ หรือขยายความได้ นอกจากความเข้าใจในการอ่านแล้ว ความคิดสร้างสรรค์ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพราะคนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถคิดได้หลายแง่มุมผสมผสานจนได้ผลใหม่ซึ่งถูกต้อง สมบูรณ์กว่า (Torrance. 1963 : 47) คนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถคิดอะไรได้อย่างสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ เช่นเมื่อเห็นคำว่ากระดาษก็นึกถึงปากกา ดินสอ ฯลฯ (Wallach and Kogan. 1965 : 34) และคนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีศิลปะในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียนจะรู้จักควบคุมตนเองในการใช้ภาษาประหยัดถ้อยคำ รู้จักใช้ข้อความกะทัดรัดแต่ครอบคลุมเนื้อหากระชับและถูกต้อง (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2530 : 59-62) นอกจากนี้กิลฟอร์ด (Guilford. 1967 : 138) ได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองในการคิดหลายทิศทางซึ่งมีองค์ประกอบของความสามารถในการคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความสามารถในการแต่งเติมและให้คำอธิบายใหม่ที่เป็น การคิดตามหลักการและเหตุผล เพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้มนุษย์ได้ใช้ความสามารถของตนเองใน การพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ที่เป็นประการสำคัญ ผู้วิจัยคาดว่าวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง คือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์

ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อน และกระบวนการเรียนรู้ ด้วยกลวิธีต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นการบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนา ความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาโดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมภาษาที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมาย ในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก และให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้ และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษา ด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการทางความคิด และมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะนำไปสู่ จุดหมายปลายทางที่ต้องการคือความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาโดยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างอิสระ และถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชัย. 2536 : 18)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มาทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยคาดว่าจะเป็วิธีการที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียน ด้านความเข้าใจในการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน และเกิดการพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ ทางภาษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 7 (อ 013) จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 7(อ 013) จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 60 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก เพื่อแบ่งเป็น

กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนตามคู่มือครู

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เวลาที่เท่ากันทั้งในกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 คือกลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 4 คาบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่นำมาจากหนังสือนิทานประกอบภาพและวารสารสิ่งพิมพ์ต่างๆที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Materials) ที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) เรื่อง Eggbert The Slightly Cracked Egg (Ross, Barron, 1999) และประเภทวิธีการ (Procedure Genre) เรื่อง How to make Fresh Fruits Salad (McGrath, 1995 : 206) โดยมีความยากง่ายศัพท์สำนวน โครงสร้างทางภาษามาตรฐาน และสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งทั้งสองกลุ่มใช้น้ำหนักเนื้อหาเดียวกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือวิธีการสอน มี 2 วิธี คือ
 - 1.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
 - 1.2 การสอนตามคู่มือครู
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
3. ตัวแปรร่วม ได้แก่
 - 3.1 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 2
 - 3.2 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนทดลอง

ปีการศึกษา 2545

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) หมายถึง การสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติ โดยการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา จะจัดให้การอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะทางภาษาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่นๆ ในลักษณะของทักษะสัมพันธ์ เน้นปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนเป็นหลัก ทุกทักษะเน้นการสอนซึ่งใช้บทเรียนเป็นหลัก (Text Based) และกิจกรรมเป็นปัจจัยป้อนเข้ามีความหมายเพื่อเป็นการเริ่มพัฒนาทักษะภาษาซึ่งเป็นวิธีสอนที่ผู้วิจัยใช้สอนในกลุ่มทดลองที่ 1 โดยดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักของ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิษ (2531: 1-4) ซึ่งปรับปรุงมาจากผลการวิจัยของโครงการเทรเกอร์ พาร์ค (Traeger Park Project) ของ ดร.ริชาร์ด วอลส์เกอร์ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนตามประเภทของหนังสือคือ
 - 1.1 หนังสือประเภทนิทาน นิยาย และสารคดี มีขั้นตอนการสอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
 - ขั้นที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ และเล่นบทบาทสมมติ
 - ขั้นที่ 3 นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครู
 - ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม และช่วยกันเขียนความต่างๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นที่ 3 ลงเป็นเล่มเพื่อทำหนังสือเล่มใหญ่

ขั้นที่ 5 เล่นเกมและจัดกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่นๆ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่ทำเสร็จแล้วเป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้าเพื่อทบทวนและฝึกความแม่นยำโดยเกมต่างๆจะจัดตามลำดับจุดประสงค์ต่างๆดังนี้

- จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
- อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
- เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
- นำคำมาแต่งประโยคปากเปล่าได้
- อ่านและเขียนประโยคที่แต่งได้
- แยกลูก-ประสมคำ จากคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่ได้
- นำคำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้
- อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้
- อ่านเรื่องจากเรื่องใหม่ได้
- เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่านที่ฟัง และพบใน

ชีวิตประจำวันได้

- พูดตอบโต้สนทนาเรื่องใหม่ต่างๆได้
- เขียนเรื่องสั้นๆได้

1.2 หนังสือประเภทวิธีการมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูแนะนำวัสดุต่างๆ ที่จะใช้ในการทำกิจกรรม หลังจากนั้นครูสาธิตการทำเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าวิธีการทำตามทีครูได้อธิบายให้ฟังแล้วในขั้นที่ 1 แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มลงมือปฏิบัติ

ขั้นที่ 3-4-5 ดำเนินการสอนต่อไปเช่นเดียวกับเนื้อหาประเภทนิทาน นิยาย หรือ สารคดี

การประเมินผลในทุกขั้นตอนของการสอนจะมีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนจากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น สังเกตการเล่าเรื่อง การสนทนา การวาดภาพ ประกอบเรื่อง การอ่านออกเสียง ตลอดจนการตอบคำถาม และการตรวจผลงาน ทั้งที่เป็นงานกลุ่ม และงานส่วนบุคคล

2. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษาเทศกรกรมสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2527 : บทนำ) โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้การสนทนาถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น รูปภาพ ของจริง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ ครูบอกให้นักเรียนทราบว่เมื่อเรียนจบขั้นตอนในเนื้อหาแล้ว นักเรียนสามารถอ่านเรื่อง เข้าใจความหมายของเรื่อง ตลอดจนสามารถใช้ภาษาสำหรับการเขียนได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต้องนำมาใช้ ครูทบทวนความรู้เดิมที่นักเรียนควรจรรู้ โดยการใช้คำถาม หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นการทบทวนในเรื่องคำศัพท์สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตามครูอธิบายความหมาย คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างไวยากรณ์ต่างๆ โดยการใช้อุปกรณ์ เช่น รูปภาพ บัตรคำ ของจริง ฯลฯ

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู็ โดยแนะแนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เช่น แนะนำแหล่งค้นคว้า แนะนำวิธีทำกิจกรรม ใช้คำถามเป็นตัวนำทาง หรือให้แนวทางไปคิดเอง

ขั้นที่ 6 ลงมือปฏิบัติ นักเรียนอ่านเรื่องด้วยตนเอง แล้วทำแบบฝึกหัดตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ขั้นที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ โดยครูตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการทำแบบฝึกหัดให้คำชมเชยถ่านักเรียนทำงานได้ถูกต้องเรียบร้อย แก้ไข อธิบายเพิ่มเติม เมื่อนักเรียนทำผิดหรือไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 8 ประเมินผลการเรียนรู็ ครูประเมินผลการเรียนรู็ โดยการสังเกตการอ่านและการตอบคำถามจากแบบฝึกหัดของนักเรียน

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู็ เป็นการสรุปย้ำทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ โดยให้ทำแบบฝึกหัดหรือรายงานเพิ่มเติม หรือทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่อง ขยายความและสรุปข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านได้ โดยจะวัดจากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและข้อสอบแบบโคลซ (cloze) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในเรื่องภาษา โดยเห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว สามารถจะมองเห็นความสัมพันธ์ ะลึกถึงสิ่งที่สัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เห็นออกมาให้มากที่สุด และสามารถรวบรวม สิ่งที่สัมพันธ์กันเข้าเป็นสิ่งที่ใหม่ที่มีความหมาย ซึ่งเป็นการคิดที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ทางภาษา ในลักษณะเป็นวลีประโยค หรือข้อความหรือเรื่องราวที่มีความแปลกใหม่ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีความสามารถในการคิดหลายแง่หลายมุม ทำให้ได้คำตอบหลายทางเป็นความคิดที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่นในด้านความคิดริเริ่ม

ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น ในการศึกษาครั้งนี้ความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีของกิลฟอร์ด วอลลาซ และโคแกน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาคุณภาพแล้ว ส่วนการให้คะแนนนั้นจะให้คะแนนตามเกณฑ์ของทอแรนซ์ (Torrance. 1978 : 244-253) ซึ่งแบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดอย่างอิสระ แบ่งออกเป็น 5 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ความคล่องแคล่วในการใช้คำ ให้นักเรียนหาคำตามที่กำหนดให้ โดยคำนั้นต้องมีความหมายให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

กิจกรรมที่ 2 การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยใช้คำที่กำหนดมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

กิจกรรมที่ 3 การหาคำประเภทเดียวกัน ให้นักเรียนหาคำตามที่กำหนดให้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

กิจกรรมที่ 4 การตั้งชื่อเรื่อง ให้นักเรียนอ่านข้อความหรือเรื่องราวสั้นๆ ที่กำหนดให้ แล้วตั้งชื่อเรื่องในแง่มุมต่างๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

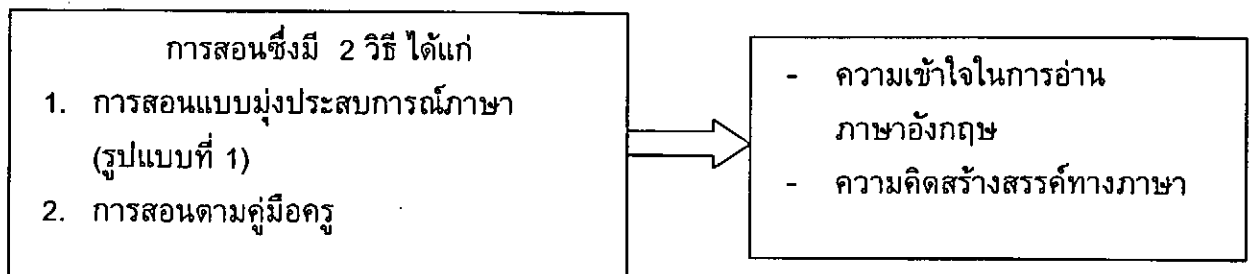
กิจกรรมที่ 5 การคาดคะเนถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้โดยนักหาคำตอบให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครูดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขไปสู่ความรู้และสร้างความมั่งคั่งทางปัญญา ในสติปัญญาอันจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชน การอ่านจะช่วยให้เป็นผู้ที่รอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ได้มีผู้ที่ให้ความหมายของการอ่านไว้ในหลาย ๆ ลักษณะต่างๆ กันซึ่งแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่ใช้ทักษะเป็นพื้นฐานกับกลุ่มที่ใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistic Theory) ซึ่งหลายๆท่านก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่าประสบการณ์เดิมทั้งทางด้านความคิดและภาษาเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้ความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจจะสื่ออย่างถูกต้องและครบถ้วน

สมิท ลาโด และแฮร์ริส (Smith. 1971 ; Lado. 1964 : 14 ; Harris. 1969 : 59) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้คล้ายๆกันว่าการอ่านเป็นการบูรณาการทักษะหลายๆอย่างเข้าด้วยกัน เช่นการมองเห็น การจำแนกความแตกต่าง การวิเคราะห์คำ ความหมายของคำ การตีความเพื่อทำความเข้าใจและวิเคราะห์สิ่งที่อ่านในขณะที่กูดแมน (Goodman. 1970 : 5-11) เห็นว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนเพราะผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายจากตัวอักษร การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลาผู้อ่านจะต้องอาศัยการสังเกตสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในข้อความตลอดจนใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการเลือกความหมายที่เหมาะสมมากที่สุดจากข้อความเหล่านั้น คือเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านสร้างข้อความขึ้นมาใหม่หรือเดาเรื่องที่อ่านแล้วจึงหาข้อยืนยันว่าการเดาของตนนั้นถูกต้องหรือไม่โดยอาศัยบริบทในการเดาความนั้น ผู้อ่านที่ดีจะสามารถเดาได้ถูกต้องโดยอาศัยตัวนะน้อยที่สุด และในการสร้างความหมายของผู้อ่านจะทำต่อเนื่องไปเรื่อยๆเป็นกระบวนการวัฏจักร ส่วนเดอชองด์ (Dechant. 1982 : 4-5) กล่าวว่า การอ่านเป็นปฏิกิริยาระหว่างการมองเห็นองค์ประกอบในการแปล

ความหมายโดยผู้อ่านเคลื่อนสายตาดตามบรรทัดจากซ้ายไปขวาหยุดทำความเข้าใจแล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด ผู้อ่านจะตีความหมายสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อประมวลเป็นความคิดพิจารณาและสรุปความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับความคิดของเสาวลักษณ์ รัตวิรัช. (2531 : 84) ที่ว่าการอ่านคือการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการคิด และเป็นกระบวนการของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนในด้านของความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ผู้เขียนย่อมพยายามใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรสื่อความหมายหรือให้ข้อมูลที่ตนต้องการสื่อสารแก่ผู้อ่าน และผู้อ่านก็ต้องสื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงตนเช่นกัน

พูลทรัพย์ นาคณา. (2539 : 18) สรุปว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนของการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผู้เขียนถ่ายทอดอารมณ์ความคิด และความรู้สึกออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษรส่วนผู้อ่านมีหน้าที่ถอดรหัสหรือตีความจากสัญลักษณ์เหล่านั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดไว้ตลอดจนเกิดอารมณ์และความรู้สึกร่วมไปกับผู้เขียนด้วยซึ่งสอดคล้องกับดูบิน. (Dubin. 1982 : 15) ที่ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านสื่อสารความคิดกับผู้เขียนโดยมีปฏิสัมพันธ์ในสาระสำคัญระหว่างภาษาและความคิดในการอ่าน กล่าวคือผู้เขียนถ่ายทอดความคิดมาเป็นภาษาและผู้อ่านแปลภาษาออกมาเป็นความคิดในขณะที่กรมวิชาการ.(2939 : 11) กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางสติปัญญาทางผู้อ่านรับรู้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ตลอดจนค้นหาความหมายความเข้าใจแล้วแปลความหมายในสิ่งที่ผู้รับรู้นั้นเป็นความคิด ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เดิมและจินตนาการของผู้อ่านเองมาช่วยพิจารณาความหมายของสิ่งที่อ่านนั้นจนเกิดเป็นความเข้าใจในที่สุด การอ่านเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยข้อเขียนเป็นสื่อกลางหน้าที่ของผู้อ่านคือการค้นคว้าหาความหมายจากข้อเขียนนั้นๆ

จากหลาย ๆ ความหมายของการอ่านข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการในการสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนซึ่งหมายรวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆด้วยและการที่ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมร่วมกับความสามารถในการเดาความตามบริบทด้วยผู้อ่านที่มีความสามารถจะแปลตัวหนังสือเป็นความคิดของผู้เขียนได้อย่างแยบยล

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน เป็นหลักสำคัญที่สุดของการอ่าน ในการอ่านสิ่งใดก็ตามถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ เกรย์ (Gray. 1984 : 35-37) กล่าวว่า การที่ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในการอ่านได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับทักษะดังนี้

1. รู้จักคำ (Perception of the Words Used) ผู้อ่านจะอ่านหนังสือเข้าใจได้ก็ต่อเมื่อมีความสามารถในการอ่านตัวอักษรและเข้าใจความหมายตรงกับผู้เขียนเพราะการเข้าใจความหมายของคำนั้นเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านทุกประเภท

2. การเข้าใจความคิดของผู้เขียน (Comprehension of the Idea Expressed) จะทำให้เราเข้าใจมากยิ่งขึ้นว่าทำไม หรือเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

3. การมีปฏิกิริยาโต้ตอบความคิดของผู้เขียน (Reaction to their Ideas) เป็นการประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องทีอ่านซึ่งผลของการประเมินการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

4. ทักษะในการผสมผสานความคิด (Integration of Ideas) จากเรื่องทีอ่านโดยหมายรวมถึงการรวมความคิดที่ได้รับจากเรื่องทีอ่านกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านด้วย

ชวาล แพร์ตกุล. (2520 : 135). ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นความสามารถในการผสมผสานแล้วขยายความรู้ความจำให้ได้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผลซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. รู้ความหมาย และรายละเอียดย่อยๆ นั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้ย่อยๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง (ภาษาพูด)
4. เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทำนองเดียวกันกับที่เคยเรียนรู้มาแล้วก็สามารถตอบและอธิบายได้ดี

สรุปได้ว่าการที่คนเราจะมี ความเข้าใจในการอ่านได้นั้นจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการอ่านตัวอักษรและเข้าใจความหมายของคำนั้นเป็นทักษะเบื้องต้น ส่วนทักษะอื่นๆ ที่ในแต่ละคนจะมีนั้นจะเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

ระดับของความเข้าใจในการอ่าน

นักเรียนที่มีทักษะพื้นฐานของการอ่านต่างกันจะมีความเข้าใจในการอ่านต่างกันไปด้วย ได้มีผู้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้หลายท่านดังนี้

คิทซ์ และยาร์โบร. (Kintsch and Yarbrough. 1982 : 828). กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่าน มี 2 ระดับ คือ ความเข้าใจระดับแคบ (Micro Processes Comprehension) คือ เข้าใจคำ วลี และประโยค กับความเข้าใจ ระดับกว้าง (Macro Processes Comprehension) คือ เข้าใจเรื่องทั้งหมดที่อ่าน

บันลือ พุกกะวัน. (2533 : 3-4) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ความเข้าใจในข้อเท็จจริงจากเรื่องราวที่อ่าน เป็นความเข้าใจในท้องเรื่องโดยที่ผู้อ่านสามารถตอบคำถามได้ว่า ใครทำอะไร กับใครที่ไหนและเมื่อไร อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบข้อความได้จากประโยคนั้นโดยตรง (Reading the Lines) เพราะในเรื่องจะกล่าวถึงและสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยการอ่านออกเสียงได้โดยตรงถือเป็นความเข้าใจระดับต่ำสุด การตรวจสอบคำตอบโดยวิธีการอ่านออกเสียงย่อมช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงวิธีการที่จะพบแหล่งหาคำตอบได้เองเป็นอย่างดี

2. ความเข้าใจในเหตุผลของเรื่องทีอ่าน โดยผู้อ่านจะต้องใช้การตีความ แปลความ จากเหตุผลของท้องเรื่อง เช่น แม่พาลูกๆ นั่งเรือไปหายาย ที่บ้านยายมีต้นไม้หลายชนิดจะต้องเข้าใจว่าบ้านยายจะต้องอยู่ใกล้แม่น้ำ หรือลำคลอง การสอนอ่านลักษณะนี้ เราอาจเรียกอีกอย่าง

หนึ่งว่า การอ่านโดยสัมพันธ์ประโยค (Reading Between the Lines) ซึ่งไม่สามารถหาคำตอบได้จากเนื้อหาโดยตรง ต้องคิดหาเหตุผล ตีความ แปลความ จากเนื้อเรื่องจึงจะได้คำตอบถือว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านที่สูงขึ้น หรือระดับปานกลาง

3. ความเข้าใจที่จะวิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยผู้อ่านจะต้องใช้ความเป็นพหูสูตในการตรวจประเมิน เช่น ต้นไม้ของยาย (ตามข้อ 2) มีลำต้นสูง มีกิ่งกาฝากเกาะ มีกิ่งแห้งยอมประเมินได้ว่าเป็นต้นไม้ที่ปลุกมานานแล้วได้รับการดูแลเอาใจใส่น้อย ซึ่งอาจเกี่ยวกับเหตุที่ยายสูงอายุด้วยการสอนอ่านลักษณะนี้อาจเรียกว่าการอ่านแบบขยายประโยค (Reading Beyond the Lines) ความเข้าใจในการอ่านแบบประเมินหรือวิจาร์ณนี้จะต้องใช้การศึกษาเหตุผลค่อนข้างลึกซึ่งกว่าข้อ 2 โดยจะต้องวิเคราะห์ปัญหาให้ความคิดเห็นในแง่วิจาร์ณคือพิจารณาหาส่วนดีชี้ให้เห็นส่วนบกพร่องพร้อมกับแนะนำการแก้ไขปรับปรุงหรือหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียได้ การสอนอ่านแบบนี้ถือว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านระดับสูง

สมิท. (Smith. 1963 : 262-264) ได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับคือ

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นความเข้าใจขั้นพื้นฐาน คือการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้โดยตรง เป็นการจับใจความตามตัวอักษรที่ปรากฏ

2. ระดับความเข้าใจแบบตีความ (Interpretation) คือการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ลึกซึ่งกว่าระดับแรกเป็นการตีความสิ่งที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้โดยตรงแต่เป็นความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง

3. ระดับความเข้าใจแบบวิเคราะห์วิจาร์ณ (Critical Reading) การอ่านระดับนี้ผู้อ่านต้องอาศัยทักษะความเข้าใจใน 2 ระดับแรกเป็นพื้นฐานเป็นการอ่านที่ต้องอาศัยประสบการณ์ของตนเองมาช่วยในการตัดสินใจและประเมินค่าข้อความที่อ่าน

ดอลแมน. (Dallman. 1974 : 166). ได้แบ่งระดับของความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับคือ

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง (Factual Level หรือ Reading the Line) หมายถึงความเข้าใจเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้ตรงๆ

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation Level หรือ Reading between the Lines) หมายถึง ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ แปลความจากเรื่องที่อ่านได้

3. ระดับความเข้าใจในการประเมินค่า (Evaluative Level หรือ Reading beyond the Lines) หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าจากสิ่งอ่านมา โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่าน พิจารณาตัดสินว่าข้อสรุปของผู้เขียนถูกต้องหรือไม่

สมิท และ บาร์เรตต์. (Smith and Barrett. 1979 : 63-67). ได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับคือ

1. ระดับความรู้ความจำตามตัวอักษร (Literal Recognition or Recall) คือ ความสามารถในการรับรู้หรือระลึกได้ของความคิด ข้อมูลและสิ่งที่เกิดขึ้นซึ่งปรากฏโดยตรงในเรื่องที่อ่าน
2. ระดับสรุปความ (Inference) คือ ความสามารถในการสังเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏตามตัวอักษรกับความคิดของบุคคล เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการทำนาย
3. ระดับการประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสินใจเรื่องโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์
4. ระดับความซาบซึ้ง (Appreciation) คือ ความสามารถทางความคิด อารมณ์และความรู้สึกที่ตอบสนองต่อสิ่งที่อ่าน

สุนทร เซ็นเซาวิช. (2530 : 92). ได้แบ่งประเภทของความเข้าใจออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความเข้าใจแบบทันที (Receptive Comprehension) เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยการรู้ความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ ต้องรู้คำศัพท์ต่างๆ มากพอจะต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญๆ ของสำนวนและประโยคต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้
2. ความเข้าใจแบบไตร่ตรอง (Reflective Comprehension) คือ ความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะ และความสามารถในหลายๆ ด้าน เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นเครื่องช่วยทำความเข้าใจต่างๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ว่าต้องการจะให้ความเพลิดเพลิน อธิบายชี้แจง สั่งสอนหรือชักจูงนอกจากนี้จะต้องสามารถวินิจฉัยพิจารณาและไตร่ตรองหาข้อสรุป (Conclusion) ให้เป็นไปตามความนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการความเข้าใจแบบนี้จะต้องพึงเหตุผลอาศัยการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่เคยได้พบเห็นมาแล้วในชีวิตเป็นสิ่งสำคัญ

แม้ว่าจะมีการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันออกไปบ้างแต่ทักษะต่างๆ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในแต่ละระดับก็มีความสัมพันธ์รวมทั้งมีความสำคัญต่อความเข้าใจของผู้อ่าน เพราะการแบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็นระดับนั้น ไม่ได้หมายความว่าความเข้าใจแต่ละระดับถูกแบ่งแยกจากกันโดยเด็ดขาด ความเข้าใจแต่ละระดับยังคงมีความต่อเนื่องกันเช่นผู้อ่านต้องอาศัยความเข้าใจระดับตรงตามตัวอักษร เพื่อเป็นพื้นฐานของความเข้าใจในระดับอื่นๆ เมื่อเกิดความเข้าใจแล้วผู้อ่านจะต้องรู้จักการอ่านขั้นตีความ จับใจความ เรียงลำดับเหตุการณ์ รู้จักเหตุผล สรุปความเป็นต้นซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะความสามารถในการแปลความตีความ จับใจความ ขยายความ บอกรายละเอียดของเรื่อง และสรุปข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นครูผู้สอนควรหาวิธีการฝึกการอ่านที่ดีมาใช้กับนักเรียน โดยคำนึงถึงความยากง่ายของบทเรียน ระดับชั้น อายุ และความรู้พื้นฐาน เพื่อที่จะได้พัฒนาการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เกณฑ์ในการวัดความสามารถในการอ่าน

ลอว์เรนซ์ และเฮย์เดน. (อ้อยทิพย์ รุจิเรจ. 2524 : 24 ; อ้างอิงจาก Lawrence and Hayden. 1972). ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการวัดระดับความสามารถในการอ่านโดยอาศัยผลจากการทดสอบเกณฑ์ดังกล่าวมี 5 ระดับคือ

1. ระดับการอ่านอิสระ (Independent Level) นักเรียนสามารถอ่านได้เองและเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90

2. ระดับการอ่านแบบสำรวจ (Exploration Reading) นักเรียนสามารถอ่านข้อความเองได้ เข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ จะต้องได้คะแนนความเข้าใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 เช่นเดียวกับการอ่านในระดับการอ่านอิสระ

3. ระดับการอ่านที่ต้องสอน (Instructional Level) นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่ว น้อย ครูต้องอธิบายความหมายของตอนให้นักเรียนเข้าใจ เมื่อทำการทดสอบแล้วนักเรียนต้อง ทำคะแนนความเข้าใจได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

4. ระดับที่ต้องอ่านให้ฟัง (Capacity Level) ครูต้องเป็นผู้อ่านข้อความให้นักเรียนฟัง แล้วถามคำถามนักเรียน นักเรียนต้องตอบได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

5. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ (Frustration Level) นักเรียนอ่านข้อความด้วยความยากลำบาก ได้คะแนนความเข้าใจไม่เกินร้อยละ 50

เบทส์. (Betts. 1957 : 446-452). และบอร์มัทท์. (Bormuth. 1967 : 291). ได้แบ่งระดับความสามารถในการอ่านออกเป็น 3 ระดับเหมือนกันแต่ต่างกันในเรื่องละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับความสามารถในการอ่าน

ระดับความสามารถในการอ่าน	เบทส์	บอร์มัทท์
1. ระดับการอ่านอิสระ (Independent Level)	คะแนนจากการอ่านออกเสียงปากเปล่าได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 และคะแนนความเข้าใจ การตีความ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90	คะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 58-100
2. ระดับการอ่านที่ต้องสอน (Instructional Level)	คะแนนออกเสียงปากเปล่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และคะแนนความเข้าใจ การตีความไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75	คะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 44-57
3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ (Frustration Level)	คะแนนออกเสียงปากเปลาร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า และคะแนนความเข้าใจ การตีความร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า	คะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 0-43

กระบวนการอ่าน

แฮร์ริส และซิเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 19-20) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่ามีขั้นตอนดังนี้

1. การรับสัมผัส (Sensation) เริ่มตั้งแต่ตาทั้งสองข้างกระทบกับเครื่องหมายและตัวอักษรโดยอาศัยแสงเป็นไปตามระบบการทำงานของตาอันจะเป็นทางนำไปสู่ระบบสมอง สมองจะวินิจฉัยต่อไปว่าเห็นอะไรนั่นคือจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนว่าเห็นอะไรด้วยกระบวนการนี้จะต้องอาศัยตัวหนังสือที่พิมพ์ชัดเจน ขนาดใหญ่พอ แสงสว่างพอ และตาสามารถรวมสิ่งนั้นๆ ที่จ่อมาตาได้ สายตาดึงดูดเร็วเคลื่อนไหวได้อย่างครอบคลุม

2. การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นตีความโดยอาศัยประสบการณ์เดิมหลังจากรับสัมผัสแล้วสายตาส่งภาพหรือตัวอักษรที่เห็นไปสู่สมอง สมองจะรับแล้วตีความออกมาว่าสิ่งที่เห็นคืออะไร ตัวหนังสือที่เห็นเป็นคำอะไร

3. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ กระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค และความหมายในประโยคจากกลุ่มคำที่พบเห็นและทราบว่คำคำนั้นหมายถึงอะไร ทำอะไรเป็นอย่างไร มีบทบาทอย่างไร

4. การตอบสนอง (Reaction) เมื่อเข้าใจแล้วก็ตอบสนองอาจเป็นการตอบสนองทางกายหรือตอบสนองทางอารมณ์

กระบวนการอ่าน (Reading Process) ตามความเห็นของกู๊ดแมน. (Goodman. 1982 : 13) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจดจำตัวอักษร (Recognition-initiation) หมายถึง ขั้นตอนที่สมองระลึก หรือจำตัวอักษรตามที่เขียนไว้ได้ เป็นการมองเห็นคำแล้วจำได้ว่าคำนั้นเขียนแทนคำพูดว่าอะไร และการอ่านก็จะเริ่มขึ้นเป็นการริเริ่มการอ่านอีกแบบหนึ่งตามความคิดของเขาหรือการอ่านอาจจะเริ่มด้วยการมองเห็นรูปภาพ รูปภาพนั้นก็จะเป็นตัวเริ่มต้นในการอ่านได้อีกลักษณะหนึ่ง เป็นต้น

2. การคาดคะเน (Prediction) เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไรจะดำเนินไปในลักษณะใด

3. การยืนยัน (Confirmation) เป็นการหาข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์ไว้นั้นถูกต้องหรือไม่ เป็นการหาคำยืนยันในความคิดของผู้อ่าน

4. การแก้ไข (Correction) เป็นการปรับหรือจัดกระบวนการคิดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อผู้อ่านพบว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์นั้นไม่ถูกต้อง เป็นการแก้ความคิดของผู้อ่าน ให้ถูกต้องนั่นเอง

5. การสิ้นสุดการอ่าน (Termination) คนเราจะยุติการอ่านเมื่อได้ทำกิจกรรมทั้งหมดเรียบร้อยแล้วหรืออาจจะไม่ใช่การอ่านจบแล้วแต่เป็นเพราะผู้อ่านจับความหมายในการอ่านได้แล้ว หรือผู้อ่านทราบเรื่องที่จะอ่าน มิฉะนั้นก็เป็นเพราะเรื่องนั้นไม่น่าสนใจก็ได้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2527 : 63) กล่าวว่า การอ่านเกี่ยวข้องกับกระบวนการ 2 อย่าง คือกระบวนการทางด้านกลไกซึ่งเกี่ยวกับการนำสิ่งเร้าเข้าสู่สมองและกระบวนการรับรู้ ซึ่งเกี่ยวกับการตีความสิ่งเร้าหลังจากที่ได้เข้าสู่สมองแล้ว

องค์ประกอบพื้นฐานของการอ่าน

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2527 : 83-101). ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการอ่านว่าประกอบด้วย

1. ภูมิหลังของประสบการณ์ ประสบการณ์เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาเป็น องค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ถ้าผู้อ่านขาดประสบการณ์หรือ ความรู้ในเรื่องที่อ่านอาจเป็นสาเหตุทำให้ขาดความสามารถในการอ่านได้

2. วุฒิภาวะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยทั่วไปโดยเฉพาะ อย่างยิ่งการอ่าน ความพร้อมด้านวุฒิภาวะของเด็กมีข้อที่ควรพิจารณาคือ

2.1 ความพร้อมของวุฒิภาวะทางกาย เมื่อการเรียนรู้นั้นมีลำดับขั้นที่ต่างกัน เด็กพร้อมที่จะเรียนรู้งานเฉพาะอย่างไรในแต่ละช่วงอายุ

2.2 เด็กจะพัฒนาทักษะการอ่าน ถ้าทักษะนั้นได้ประสานไปตามพัฒนาการ ทางด้านวุฒิภาวะ เพราะเด็กจะสนใจทำงานที่ไม่ยากหรือไม่ยุ่งเกินไปสำหรับพวกเขา

2.3 ไม่ควรบังคับให้เด็กเริ่มอ่าน ก่อนที่เด็กจะมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม เพราะการ กระทำเช่นนั้นอาจทำให้เด็กไม่ก้าวหน้าหรืออาจก้าวหน้าเพียงชั่วคราวเท่านั้นหรืออาจทำให้เด็ก เป็นผู้ด้อยความสามารถในการอ่านได้โดยเด็กจะกลัวไม่ชอบ หรือหลีกเลี่ยงการอ่าน

2.4 ถ้าผู้เรียนมีวุฒิภาวะมากเท่าใด การฝึกหัดก็就会有ความจำเป็นน้อยลงเท่านั้น สำหรับการพัฒนาความสามารถเฉพาะอย่าง

2.5 ครูสามารถส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้งานเฉพาะอย่างของเด็กได้ โดยการเพิ่มประสบการณ์ที่ขาดไปให้แก่เด็ก โดยให้โอกาสที่จะติดตามงานให้ทัน

2.6 ความล่าช้าทางวุฒิภาวะอาจจะเห็นได้ชัดในเด็กที่ด้อยความสามารถใน การอ่านบางคนซึ่งเห็นได้จากความยุ่งยากในการอ่านตัวเลข การบอกซ้ายขวา การมองตัวอักษร กลับกันการพูดได้ช้าหรือไม่ถูกต้อง การไม่สามารถลำดับเรื่องที่อ่านได้

3. พัฒนาการด้านสติปัญญา ความสามารถด้านสติปัญญามีส่วนช่วยให้เห็นความ คล้ายคลึง และความแตกต่างของสิ่งที่อ่าน ทำให้สามารถจำและคิดสิ่งที่ เป็นนามธรรมตลอดจน เชื่อมโยงความคิดกับสิ่งที่อ่านได้ สติปัญญาจำเป็นในการสร้างมโนคติ ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดี และเร็วยิ่งขึ้น

4. พัฒนาการด้านร่างกาย การอ่านเป็นการแสดงออกหรือการตอบสนองที่ผู้อ่าน มีต่อตัวหนังสือแต่การตอบสนองนี้อาจถูกจำกัดโดยองค์ประกอบทางด้านร่างกาย เช่น ความผิดปกติของอวัยวะต่างๆ ในการมองเห็น การได้ยินและการคิด ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหา ในการอ่านได้

5. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับการปรับตัวทางด้านอารมณ์และสังคมมีลักษณะเป็นวัฏจักรความล้มเหลวทางการอ่านแต่แรกเริ่มอาจนำไปสู่การปรับตัวที่ไม่ดี

6. พัฒนาการด้านความสนใจ การอ่านที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในเรื่องที่อ่านจะมีความหมายต่อเด็ก การทำกิจกรรมซ้ำๆ จะนำไปสู่ความสนใจจนเป็นการอ่านที่ถาวร และเมื่อถึงขั้นนั้นการอ่านจะกลายเป็นนิสัยและอาจไปกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมอื่นอีกในที่สุดเด็กจะได้รับผลพลอยได้จากความสนใจนั้นโดยเกิดความสามารถในการเรียนรู้

7. พัฒนาการด้านการเรียนการสอนอ่านในระยะเริ่มแรก การสอนอ่านที่เหมาะสมในระยะเริ่มแรกควรเน้นความสำคัญเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลและควรเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับด้วยนอกจากนี้แล้วความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะตัดสินความสำเร็จในการอ่านของนักเรียน เด็กจะเรียนรู้ได้ดีกับครูที่รักใคร่เป็นมิตร มีระเบียบมีความสนใจ และให้แรงเสริมต่องานของพวกเขาด้วยคำชมเชย ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจ และนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านต่อไป

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2534 : 9-10). ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะนำไปสู่การรับรู้ การเรียนรู้ ความเข้าใจในสารที่ส่งมาจากผู้เขียน 5 ประการ คือ

1. ผู้อ่าน
2. ตัวอักษร
3. ความหมาย
4. การเลือกความหมาย
5. การนำไปใช้

จากองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่าการอ่านจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อมใน 2 ด้านคือ

1. ความพร้อมของตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ ความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. ความพร้อมที่มาจากสภาพแวดล้อม เช่น ประสบการณ์เดิม ภาษาและคำพูดที่ใช้
ทฤษฎีการสอนอ่าน

ทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎี ทฤษฎีที่สำคัญคือทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีทางจิตวิทยาแม้ว่าเป้าหมายของการสอนอ่านจะคล้ายคลึงกันคือต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจับใจความสำคัญหารายละเอียดของเรื่องแปลความตีความ ขยายความ และมีเจตคติที่ดีในการอ่าน เช่นรักการอ่าน สนใจการอ่าน แต่ทฤษฎีทั้งสองจะมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนการให้ปัจจัยป้อนแก่ผู้เรียนแตกต่างกันไปบ้าง การสอนอ่านควรผสมผสานระหว่างทฤษฎีการสอนอ่านทั้งทางภาษาศาสตร์และ

ทางจิตวิทยาอยู่ในตัวอย่างบูรณาการโดยพิจารณาทั้งลักษณะของธรรมชาติทางภาษาที่มนุษย์พึงรับรู้และมีประสบการณ์จากวัสดุที่อ่านหรือสิ่งที่อ่านในชีวิตจริงพร้อมทั้งคำนึงถึงกระบวนการอ่านของมนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสำคัญซึ่งจะเป็นหลักการทางการอ่านที่ดีและเข้าใจกระบวนการอ่านซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองต่อไปด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 23)

ทฤษฎี Schema กับการสอนอ่าน

จากคำกล่าวของคลาร์ค และซิลเบอร์สไตน์. (Clarke and Siberstien. 1979 : 136). ที่ว่าไม่ว่าจะเป็นข่าวสารความคิดหรือข้อมูลใดๆก็ตามจะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อผู้รับสามารถสัมพันธ์ข้อมูลเหล่านั้นให้เข้ากับสิ่งที่ตนเองมีความรู้หรือรู้จักอยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าเขาได้ให้ความสำคัญกับความรู้เดิม(Background Knowledge) ในขอบข่ายของจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากจิตวิทยาทางภาษาในกระบวนการอ่านนี้ผู้อ่านจะมีความสามารถหรือชำนาญในการอ่านหรือไม่ก็ตามจะมีการใช้ตัวชี้แนะ(Clues)ทั้งหมด ซึ่งมีอยู่ในข้อความนั้นในการเดาความหมายของข้อความที่อ่าน ผู้อ่านจะเลือกเอาเฉพาะข่าวสาร บางชนิดในข้อความนั้นมาผนวกกับความรู้เดิมของผู้อ่าน เพื่อให้เข้าใจในเรื่องนั้น โคดี้. (Coady. 1979 : 7) ได้กล่าวถึงความรู้เดิมว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่ผู้สอนและผู้เรียนพึงระวัง เพราะความรู้เดิมมีผลต่อความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและความซับซ้อนของโครงสร้างทางประโยค ซึ่งสอดคล้องกับที่รูเมลฮาร์ท. (Rumelhart .1981 : 22-23) ได้สรุปไว้ว่าความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้หากผู้อ่านมีความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) และความรู้ทั่วไป (General Knowledge of the World) โดยในขณะที่อ่านความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงานโดยกระบวนการทางสมองผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมทั้งด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่พร้อมแล้วมาช่วยในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเพราะบทความใดๆเป็นเพียงข้อมูลทางภาษาที่ผู้เขียนเตรียมให้ผู้อ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นเองโดยการนำโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียนในตัว โครงสร้างความรู้เดิมจะมีช่องว่างอยู่ ในขณะที่กระบวนการอ่านดำเนินไป ผู้อ่านจะเริ่มได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อช่องว่างนั้นมีสภาพที่เต็มสมบูรณ์ (Instantiation of Schema) ความเข้าใจจึงจะเกิดขึ้น

ความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่าน

ความสำคัญ และประโยชน์ในการอ่านได้มีผู้ที่กล่าวถึงสองสิ่งนี้เป็นจำนวนมาก เช่น วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2525 : 134) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า

1. เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ ในการเรียนทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา

2. เป็นสิ่งส่งเสริมด้านความคิดและความฉลาดรอบรู้ ถ้าคนใดชอบอ่าน และมีนิสัยที่ดีในการอ่านแล้วการอ่านจะเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สร้างบุคลิกภาพให้เป็นที่นิยมนับถือจาก

บุคคลอื่นว่าเราเป็นผู้รอบรู้กว้างขวาง มีความคิด วิพากวิจารณ์อย่างมีเหตุผล เพราะมีข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่านมาสนับสนุนเป็นที่น่าเชื่อถือ

3. เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในทางที่ถูกที่ควรรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

เสริมศรี หอทิมาวารกุล. (2526 : 348). พูดถึงประโยชน์ของการอ่านว่า

1. เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการหาความรู้ในวิชาต่างๆจำเป็นต้องอาศัยทักษะเป็นเครื่องมือ

2. เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล

3. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะได้อ่านเอกสารที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

4. เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะถ้าเขาอ่านได้ก็สามารถทำความเข้าใจร่วมกับบุคคลอื่นๆได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น

5. เป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยสู่คนรุ่นหลังต่อไป

6. เป็นเครื่องมือก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความรู้และมีประสบการณ์กว้างขวาง

สมุทฺร เซ็นเซาวิช. (2530 : 3). ได้กล่าวว่าคนที่อ่านหนังสือเป็นย่อมจะมีหลักการหรือแนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้มากกว่า เหตุผลง่ายๆก็คือ สามารถอ่านข้อความต่างได้อย่างรวดเร็วตีความหรือเข้าใจสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้องเมื่อถึงคราวจำเป็นก็สามารถสื่อสารสิ่งเหล่านั้นให้เป็นที่เข้าใจได้และเป็นเหมือนแหล่งความรู้และประสบการณ์ต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นด้วย

สรุปได้ว่าการอ่านมีประโยชน์มากมายทั้งต่อตนเอง และต่อผู้อื่นทั้งในการศึกษาหาความรู้ความเพลิดเพลินและการประกอบอาชีพ ซึ่งขึ้นอยู่กับการเลือกประเภทของหนังสือที่จะอ่านนั่นเอง

หลักการสอนอ่าน

หลักการสอนโดยทั่วไป แฮริส และซิเพย์. (Harris and Sipay. 1979 : 141-142). กล่าวว่าในการสอนอ่านนั้น ครูผู้สอนควรยึดหลักการสอนดังต่อไปนี้

1. การสอนอ่านต้องพยายามสร้างกิจกรรมที่สนุกสนาน

2. การสอนที่เป็นระบบนั้นต้องให้การอ่านที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

เช่น ระดับประถมศึกษาฝึกอ่านเพื่อพัฒนาด้านคำศัพท์ ทักษะการค้นหาคำความหมายเป็นต้น

3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอนต้องเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมต่างๆอย่างพอเพียงกัน เช่น ฝึกอ่านออกเสียงมากพอๆ กับการฝึกอ่านในใจการฝึกผู้เรียนอ่านด้วยตัวครูกับการให้ผู้เรียนอ่านด้วยตนเองมีเท่าๆ กัน

4. บทเรียนและกิจกรรมต้องสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคลด้วย เพราะแต่ละคนมีพื้นฐานความสามารถที่ไม่เท่ากัน

5. ต้องให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนที่มีปัญหา ต้องใช้เวลาและช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียนเหล่านั้น

6. ควรมีแผนงานเพื่อสนับสนุนการอ่านของผู้เรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนกระทั่งถึงระดับมัธยมปลาย

การสอนอ่านภาษาต่างประเทศ

ในการเรียนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นภาษาใด จุดมุ่งหมายย่อมเหมือนกันคือ เพื่อที่จะพัฒนาปัญญาของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษานั้นในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับได้ในหมู่มนุษย์ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรม และการดำรงชีวิตของชนชาติเจ้าของภาษานั้นได้อย่างถ่องแท้ขึ้น อีกทั้งยังสามารถใช้ภาษานั้นๆ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในชั้นสูงทั้งภายในและต่างประเทศได้

จากสภาพการเรียนการสอนพบว่า การสอนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศผู้เรียนจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาเฉพาะภายในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ โอกาสที่จะได้ใช้ในชีวิตจริงมีน้อย ส่วนการสอนภาษาในฐานะเป็นภาษาที่สองนั้น ผู้เรียนจะมีโอกาสได้ฝึกทักษะทั้ง 4 คือการฟัง พูด อ่านและเขียนไปพร้อมๆ กัน และผู้เรียนสามารถจะพูดคุยติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ ดังนั้นจึงมีโอกาสดำเนินการใช้ภาษาทั้งในและนอกห้องเรียน นอกจากนี้ประสิทธิภาพในการสอนของครูผู้สอน ตลอดจนเทคนิคและวิธีการก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สภาพการเรียนการสอนภาษาบรรลุเป้าหมาย

กูดแมน. (Goodman. 1982 : 68). กล่าวว่าหลักการสอนอ่านภาษาที่สองนั้น ครูผู้สอนควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ในการอ่านภาษาที่สองสำหรับบางคนนั้น จะรู้สึกง่ายขึ้นหากได้มีการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันกับภาษาของตัวเอง

2. เด็กจะรู้สึกยากหากไม่มีการคุมโครงสร้างไวยากรณ์ของเนื้อหาที่อ่านทำให้ท้อแท้ใจ และเบื่อหน่ายที่จะอ่าน

3. ในการอ่านสิ่งที่มีความหมายแม้จะเขียนด้วยโครงสร้างง่ายๆ ก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านเช่นกัน กล่าวคือสิ่งที่แนะนำให้อ่านควรเป็นสิ่งที่น่าสนใจมีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับภูมิหลังและประสบการณ์เดิมด้วย

4. บทความที่ใช้ในการฝึกอ่านไม่ควรเป็นบทความที่มีภาษาเป็นพิเศษเฉพาะตัว เช่น หลีกเลี่ยงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีแต่ควรเป็นเรื่องทั่วไป เช่น ป้ายต่างๆ คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนาโดยคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนเป็นหลัก

5. การอ่านจะง่ายขึ้นถ้าได้พูดสิ่งที่อ่านเสียก่อน ควรจัดเนื้อหาให้เป็นขั้นตอนสำหรับพูดก่อน หลังจากนั้นจึงให้อ่าน

6. สำหรับผู้ที่เริ่มเรียนภาษา การสอนอ่านควรเป็นไปตามธรรมชาติ มุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่าน หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นอื่นๆ มุ่งเพียงกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น

ทรงพร อิศโรรุชกุล. (2538 : 10-14). กล่าวถึงหลักพื้นฐานในการสอนอ่านที่ควรคำนึงดังต่อไปนี้

1. ควรเป็นการอ่านในระดับข้อความ ครูผู้สอนไม่ควรให้ผู้เรียนศึกษาเฉพาะส่วนย่อยๆ ของภาษาในบทอ่านและมองว่าคำ วลี ประโยคในบทอ่านเป็นอิสระต่อกันจนเข้าใจผิดคิดว่า การจะเข้าใจบทอ่านนั้นๆ จะต้องศึกษาหน่วยย่อยๆ เหล่านี้กันอย่างละเอียด แต่ควรสอนให้ผู้เรียนอ่านและเข้าใจความหมายเป็นย่อหน้า

2. ควรเน้นความเข้าใจโดยสรุปก่อนความเข้าใจในรายละเอียด การสอนอ่านควรเน้นให้ผู้อ่าน อ่านเพื่อทำความเข้าใจทั้งหมดของเรื่องที่อ่านเสียก่อน หลังจากนั้นจึงค่อยลงไปในรายละเอียดของเนื้อหา แบบฝึกหัดที่ให้ทำก็เช่นเดียวกัน ควรให้ผู้เรียนได้ใช้ความเข้าใจกว้างๆ เช่น จุดมุ่งหมายของบทอ่านเสียก่อนจึงค่อยถามความเข้าใจเกี่ยวกับศัพท์ สำนวน หรือเนื้อหาในรายละเอียด

3. ควรใช้บทอ่านที่พบในชีวิตจริง ตำราที่ใช้สอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปมักเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายแล้ว การทำเช่นนี้กลับมีข้อเสีย คือในชีวิตจริงคนเรามักพูดหรือเขียนข้อความหมายเดิมอ้างถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วหรือมักมีการใช้เครื่องบ่งบอกต่างๆ การนำข้อเขียนมาทำให้ง่ายกลับทำให้ข้อความนั้นยากแก่การเข้าใจ เพราะผู้เรียนขาดเครื่องช่วยในการเดาความหมาย

4. ควรใช้ทักษะสัมพันธ์ (Integrated skills) ครูผู้สอนไม่ควรสอนทักษะการอ่านโดยแยกออกจากทักษะอื่นๆ โดยสิ้นเชิง เพราะในชีวิตจริงเราได้ฟัง หรืออ่านอะไรแล้วเรามักจะนำไปเล่าหรือเขียนต่อให้คนอื่นอ่าน ดังนั้นกิจกรรมการอ่านควรนำทักษะอื่นมาเสริมการฝึกทักษะการอ่านด้วย เช่น อ่านประกาศรับสมัครงานแล้วเขียนจดหมายไปบอกเพื่อน

5. ควรอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ครูผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายก่อนเริ่มการอ่านทุกครั้งเพราะจะเป็นเครื่องกำหนดประเภทของการอ่านและทักษะในการอ่านแบบต่างๆ

6. ควรเน้นที่กระบวนการค้นคว้าหาคำตอบ การอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องเป็นไปด้วยการเคลื่อนไหว เพราะตลอดเวลาผู้อ่านจะต้องเดาความหมาย ทำนาย ตรวจสอบ และถามคำถามตัวเอง ดังนั้นในการอ่านควรมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาและฝึกฝนความสามารถในทักษะเหล่านี้ อย่างเป็นระบบมากกว่าที่จะเน้นที่คำตอบ

7. ผู้เรียนควรอ่านด้วยตนเอง หลังจากการสอนคำศัพท์บางคำที่คาดว่าจะมีปัญหา และให้หลักการในการอ่านแล้ว ควรปล่อยให้ผู้เรียนอ่านด้วยตนเองเพื่อเขาจะได้ฝึกช่วยตนเอง เมื่อพบคำศัพท์ใหม่จะได้รู้จักเดาศัพท์นั้นจากคำข้างเคียงหรือจากรากศัพท์

8. ส่งเสริมการอ่านนอกเวลาเรียน ทักษะการอ่านจำเป็นต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดความชำนาญการอ่านในห้องเรียนจึงไม่พอครูจึงต้องมีส่วนช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้สนใจในการอ่านหนังสือนอกห้องเรียน

การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นหน้าที่และบทบาทของครูจะต้องเปลี่ยนไปจากเดิม นั่นคือครูผู้สอนจะมีหน้าที่จัดเตรียมกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนไว้ล่วงหน้า ทำเครื่องมืออุปกรณ์การสอนให้ชัดเจนให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนมีปัญหาและวางแผนให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันดังคำกล่าวที่ว่า ครูที่ดีคือผู้ให้คำแนะนำที่ดี ไม่ใช่ครูแสดงหรือทำกิจกรรมเสียเองครูจะต้องหาทางสร้างประสบการณ์และคอยให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรม และหากจะวัดความสำเร็จของผู้เรียนก็วัดได้จากการกระทำนั่นเอง

เกิตเตกโน. (Gettegno. 1963 : 78). พบว่าหากครูผู้สอนยิ่งพูดน้อยเท่าไรก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เขาเชื่อว่าถ้าครูไม่พูดเป็นการหยุดการรบกวนไม่ขัดจังหวะผู้เรียนในขณะที่เรียนซึ่งสอดคล้องกับความคิดของสตีวิก (Stevick. 1989 : 197). ที่ว่าการเรียนทุกอย่างควรให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสัมผัสด้วยตนเองแล้วจะทำให้ผลการเรียนบรรลุเป้าหมายดีขึ้น วิธีการหนึ่งนั่นคือ ผู้สอนต้องพูดน้อยและในการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นสิ่งที่สำคัญคือบรรยากาศในห้องเรียนต้องทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและกล้าใช้ภาษา ซึ่งครูจะต้องพยายามสร้างให้เกิดขึ้นโดยคอยเป็นที่ปรึกษาให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่น อันจะก่อให้เกิดความมั่นใจและเข้าใจในบทเรียน อีกประการหนึ่งคือครูและผู้เรียนต้อง เข้าใจจุดมุ่งหมายของบทเรียนเป็นอย่างดี อันจะทำให้เห็นภาพพจน์ของการเรียนชัดเจนขึ้นและย่อมจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางภาษาไปในทางที่ดีขึ้น

เนลสัน. (Nelson. 1984 : 2-5, 8). ได้แสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งเสนอแนวทางในการสอนอ่านโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ว่าควรจะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกบทเรียน โดยให้เวลาและโอกาสแก่ผู้เรียนในการอ่านและทำความเข้าใจบทเรียนนั้นๆ ด้วยตัวของเขาเองจะโดยวิธีใดก็ได้ แล้วนำสิ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนได้จากการอ่านมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน และกิจกรรมสุดท้ายควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียน เพื่อจะทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาและเข้าใจมากขึ้น และสิ่งที่ไม่ควรละเลยในกิจกรรมการเขียนก็คือ ให้ผู้เรียนได้เขียนประโยคใจความสำคัญ (Main Idea) ของเรื่องเขาพบว่ากิจกรรมการอ่านนั้นสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกิจกรรมการเขียน

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นควรเป็นการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทั้งที่เป็นงานเดี่ยวและงานกลุ่มภายใต้บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ความอบอุ่น และความเมตตาของครูผู้สอนที่ได้จัดเตรียมกิจกรรมต่างๆ ไว้อย่างมากมายตามความสนใจของผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

งานวิจัยต่างประเทศ

สติเวนส์. (Steven. 1980 : 365). ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 ซึ่งมีความสามารถสูงอยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไปโดยทำการสำรวจ ความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง มีระดับความสนใจตั้งแต่ 1-7 เลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจ มาให้อ่าน แล้วทำการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน พบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจจะมีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และเข้าใจเรื่องที่อ่าน

เดลานีย์. (Delaney. 1985 : 111-A). ได้ทำการศึกษาผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่าน เพื่อความเข้าใจกับนักเรียนเกรด 4 และ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องแล้วจดบันทึกไว้ กลุ่มที่ 2 ฝึกให้นักเรียนอ่านแล้วขีดเส้นใต้ ประเด็นสำคัญๆไว้ แล้วทำการจดบันทึกสิ่งเหล่านั้นเท่าที่จำได้และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุม ใช้วิธีเดิม ผลการทดลองพบว่าคะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มสูงกว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

เคคเกอร์. (Decker. 1988 : 1746-A). ได้ศึกษาผลของการเขียนที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเกรด 10-12 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 แห่งในชุมชนบริเวณเทือกเขาร็อกกี้โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มทดลองเรียน การอ่านโดยเลือกหัวข้อที่อ่านแล้วและนำมาเขียนทุกวัน ๆ ละ 10 นาทีเป็นเวลา 16 สัปดาห์ ส่วน กลุ่มควบคุมเรียนการอ่านโดยไม่เขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในประเทศ

กิตดา ปรัดถจรียา. (2540 : บทคัดย่อ). ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญญาธิ ทองวิสุทธิ. (2541 : บทคัดย่อ). ได้เปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจใน การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านตามกลวิธีการ เรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตาม กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกับ นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม.(2542 : บทคัดย่อ). ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณิชาภัทร วัฒนพานิช. (2543 : บทคัดย่อ). ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จิตมณี อะเมกอง. (2545 : บทคัดย่อ). ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนแบบเดิม ผลการศึกษาพบว่าความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาเป็นทักษะที่จำเป็นและถือเป็นเรื่องสำคัญที่ควรปลูกฝังให้แก่ผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทางภาษาของครูโดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนสนุก มีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นอันจะเป็นการส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนสูงตามไปด้วย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

บุคคลต้องใช้ความรู้ทักษะและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น การเตรียมเยาวชนให้อยู่ในสังคมได้อย่างดีจึงควรเตรียมการในเรื่องการส่งเสริม หรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เสียตั้งแต่ในปัจจุบัน (สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ. 2537 : คำนำ) มีนักจิตวิทยา นักการศึกษาตลอดจนนักวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศหลายท่านได้ให้นิยามความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

อารี พันธุ์มณี. (2537 : 9). กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัย (Divergent Thinking) อันนำไปสู่การค้นพบสิ่งแปลกๆใหม่ๆ ด้วยความคิดดัดแปลงปรุงแต่งจากความคิดเดิมผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งต่างๆตลอดจนวิธีการคิดทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้นี้มิใช่

เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้สิ่งที่เป็นเหตุเป็นผลแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่ไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝันหรือจินตนาการประยุกต์จึงจะทำให้เกิดผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ขึ้น

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2537 : 2). สรุปว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนยากแก่การให้คำจำกัดความที่แน่นอนตายตัวแต่ถ้าพิจารณาในเชิงผลงานต้องเป็นงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่าใช้ได้มีคนยอมรับถ้าพิจารณาในเชิงกระบวนการ คือการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งของหรือความคิดที่มีความแตกต่างกันมากเข้าด้วยกันถ้าพิจารณาเชิงบุคคล บุคคลนั้นต้องเป็นคนที่มีความแปลกเป็นตัวของตัวเองเป็นผู้ที่มีความคิดคล่องมีความคิดยืดหยุ่นและสามารถให้รายละเอียดในความคิดนั้นๆได้

นงเยาว์ เข้มเล็ก. (2539 : 34). ได้สรุปว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่อยู่ในตัวบุคคลแต่ละคนในระดับที่แตกต่างกันทั้งการคิด และการกระทำที่เกิดขึ้นจะไม่ใช่เป็นการลอกเลียนแบบผู้อื่นแต่จะเป็นการผสมผสานความรู้เดิมและประสบการณ์ที่ได้รับเข้าด้วยกันความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ได้สังเกตสิ่งที่สนใจ ได้สัมผัสกับสิ่งที่แปลกๆใหม่ ๆ เพื่อแสดงผลงานที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใคร อาจอยู่ในรูปของกระบวนการคิด พฤติกรรมที่แสดงออก หรือรูปแบบของผลผลิตที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคม

ณิชาภานต์ คมคาย. (2539 : 14). สรุปว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหลายทิศทางโดยเชื่อมโยงความคิดที่สัมพันธ์กันเป็นความคิดแปลกใหม่ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

แอนดอร์สัน และคนอื่นๆ (เจษฎา ศุภวงศ์เสน. 2530 : 11 ; อ้างอิงจาก Anderson and others. 1979 : 90). กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมของบุคคลซึ่งแสดงความคิดเห็นใหม่ๆ อันเป็นสิ่งที่บุคคลเลือกจากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ความคิดใหม่ หรือผลิตผลงานใหม่ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนเป็นเจ้าของในระดับต่างๆกัน และความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ ถ้าจัดสภาพการให้เหมาะสม

ทอร์แรนซ์. (Torance. 1964 : 16). ได้ให้ความหมายไว้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือสิ่งที่บกพร่องขาดหายไปแล้วรวบรวมความคิดหรือตั้งเป็นสมมติฐานแล้วเผยแพร่ผลที่ได้พบจากการทดลองสมมติฐานนั้น

กิลฟอร์ด. (Guiford. 1973 : 167). กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดแบบอเนกนัยคือความคิดหลายทิศทางหลายแง่คิดได้กว้างไกลซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย และอธิบายเพิ่มเติมว่าความคิดอเนกนัยประกอบด้วยความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องตัว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

วอลลาซ และโคแกน. (Wallach Kogan. 1965 : 34). ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นความสามารถที่จะคิดแบบโยงสัมพันธ์ (Association) คือเมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเชื่อมโยงให้ระลึกถึงสิ่งอื่นๆ ที่สัมพันธ์กันต่อไปเป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเห็นคำว่า ปากกาก็นึกถึง กระดาษ ดินสอ ไม้บรรทัด ฯลฯ

จากความหมายและแนวคิดที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางความคิดเฉพาะตัวที่ทุกคนมีมาแต่กำเนิดมากน้อยไม่เท่ากันแต่สามารถส่งเสริมและพัฒนาได้จากการเรียนรู้และการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย และจะใช้ความคิดนี้ด้วยความมั่นใจร่วมกับประสบการณ์เดิมในการแก้ปัญหาประดิษฐ์ คิดค้น เชื่อมโยงไปสู่สิ่งที่แปลกใหม่มีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่นโดยปราศจากความกังวลใจว่าสิ่งนั้น จะผิดเพราะแตกต่างจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา (Structure of Intellect Model) ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ครั้งนี้คือทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา (Structure of Intellect Model) ของกิลฟอร์ด (Guiford.1967 : 60-64) ได้อธิบายความสามารถทางสมองของมนุษย์ออกมาเป็น 3 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 เนื้อหา (Content) หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่เป็นสื่อในการคิดแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ภาพ (Figural) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นรูปธรรม ที่จะรับรู้และระลึกได้ เช่นภาพต่างๆ
2. สัญลักษณ์ (Symbol) หมายถึงข้อมูลที่อยู่ในรูปของเครื่องหมายต่างๆ เช่นตัวอักษร ตัวโน้ต และสัญลักษณ์ต่างๆ
3. ภาษา (Semantic) หมายถึงข้อมูลที่อยู่ในรูปถ้อยคำที่มีความหมายต่างๆ แต่บางอย่างก็ไม่ได้อยู่ในรูปถ้อยคำ เช่น ภาษาใบ้
4. พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นการแสดงออกของกิริยาอาการของมนุษย์ รวมทั้งทัศนคติ การรับรู้ ความคิด เช่น การยิ้ม การหัวเราะ การแสดงความคิดเห็น

มิติที่ 2 วิธีคิด (Operation) เป็นมิติที่แสดงลักษณะการทำงานของสมองในลักษณะต่างๆ 5 ลักษณะ คือ

1. การรู้จักและเข้าใจ (Cognition) หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลที่รู้จักและมีความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ได้ทันที เช่น เมื่อเห็นของเล่นรูปร่างกลมๆ ทำด้วยยางผิวเรียบก็บอกได้ทันทีว่าเป็นลูกบอล

2. การจำ (Memory) หมายถึงความสามารถทางสมองของบุคคลที่จะเก็บสะสมรวบรวมข้อมูลต่างๆไว้แล้วสามารถระลึกและเรียกออกมาใช้ได้ ในยามที่ต้องการ เช่น สูตรคูณ หมายเลขโทรศัพท์

3. การคิดแบบอนกนัย (Divergent Thinking) เป็นความสามารถทางสมองของบุคคลที่สามารถคิดได้หลายทิศทางหลายแง่มุม หากคำตอบได้โดยไม่จำกัดจำนวนจากสิ่งเร้าที่กำหนดให้ในเวลาจำกัด เช่น ให้บอกสิ่งที่ขึ้นต้นด้วยคำว่าน้ำ มาให้มากที่สุดภายในเวลา 1 นาที

4. การคิดแบบเอกนัย (Convergent Thinking) เป็นความสามารถทางสมองของบุคคลที่สามารถสรุปข้อมูลได้ดีที่สุดจากข้อมูลที่กำหนดให้และการสรุปเป็นคำตอบนั้นจะเน้นเพียงคำตอบเดียว เช่น การเลือกคำตอบในการทำข้อสอบแบบเลือกตอบ

5. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สามารถหาเกณฑ์ที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับความดี ความงาม ความเหมาะสมจากข้อมูลที่กำหนดให้

มิตินี้ 3 ผลของการคิด (Product) เป็นมิตินี้ที่แสดงถึงผลที่ได้จากการทำงานของสมองเมื่อสมองได้รับข้อมูลจากมิตินี้ 1 และใช้ความสามารถในการตอบสนองสิ่งเร้าซึ่งเป็นวิธีการคิดตามมิตินี้ 2 ผลที่ออกมาเป็นมิตินี้ 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 แบบคือ

1. แบบหน่วย (Units) หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะของตนเอง และแตกต่างไปจากสิ่งอื่นๆ เช่น นก ช้าง ม้า

2. แบบกลุ่ม (Classes) หมายถึง กลุ่มสิ่งของที่มีคุณลักษณะร่วมกัน เช่น จำพวกของมีคม จำพวกผลไม้ จำพวกสัตว์ปีก

3. แบบความสัมพันธ์ (Relations) หมายถึง ผลการเชื่อมโยงความคิดตั้งแต่ 2 พวกเข้าด้วยกันโดยอาศัยลักษณะบางอย่างเป็นเกณฑ์ ความสัมพันธ์นี้อาจจะอยู่ในรูปหน่วยกับหน่วย กลุ่มกับกลุ่มหรือระบบกับระบบก็ได้ เช่น พระกับวัด คนกับบ้าน นกกับรัง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับที่อยู่อาศัย

4. แบบระบบ (System) หมายถึง การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของผลการคิดหลายๆ คู่เข้าด้วยกันอย่างมีระเบียบแบบแผนอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น 1 3 5 7 9 เป็นระบบเลขคี่

5. แบบการแปลงรูป (Transformations) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการให้นิยามใหม่ การตีความ ขยายความ การเปลี่ยนแปลงข้อมูลเสียใหม่ให้มีรูปร่างต่างไปจากเดิม เช่น กลม เป็น กลม เป็นต้น

6. แบบการประยุกต์ (Implications) หมายถึงการอธิบายหรือเปรียบเทียบข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ในรูปของการคาดคะเนหรือการทำนาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติได้

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

กิลฟอร์ด.(Guilford. 1959 : 145-151).ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ 4 ประการ คือ

1. ความคล่อง (Fluency) หมายถึงความสามารถที่จะให้คำตอบหรือแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้อย่างคล่องแคล่วแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ความคล่องด้านถ้อยคำ (Word Fluency) หมายถึง ความสามารถในการใช้ถ้อยคำต่างๆได้อย่างคล่องแคล่ว
 - 1.2 ความคล่องด้านการโยงสัมพันธ์ (Association Fluency) หมายถึง ความสามารถในการคิดหาถ้อยคำที่เหมือนหรือคล้ายกันให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด
 - 1.3 ความคล่องด้านการแสดงออก (Expressional Fluency) หมายถึง ความสามารถในการนำถ้อยคำต่างๆมาเรียงเป็นประโยคอย่างรวดเร็ว
 - 1.4 ความคล่องในการคิด (Ideational Fluency) หมายถึงความสามารถในการคิดที่หลากหลายในสิ่งที่ต้องการ ภายในเวลาที่กำหนดและเลือกวิธีที่ดีที่สุด
2. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึงความใหม่ของความคิดซึ่งไม่มีคนอื่นคิดมาก่อนเกิดจากการนำประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่มีอยู่มาดัดแปลงให้เกิดเป็นสิ่งใหม่
3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเทศะ ในการคิดหาคำตอบได้หลายทิศทางแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ
 - 3.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างอิสระคิดได้หลายอย่าง
 - 3.2 ความคิดยืดหยุ่นด้านการดัดแปลง (Adaptive Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการคิดได้อย่างหลากหลาย ความสามารถในการคิดดัดแปลงทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆได้
4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความสามารถในการคิดถึงรายละเอียดที่นำมาประยุกต์เข้ากับความคิดครั้งแรกให้เกิดความสมบูรณ์ ชัดเจนและได้ความหมาย

ลักษณะกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ (Creative Process)

ลักษณะกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงวิธีการคิดหรือกระบวนการทำงานของสมองอย่างมีขั้นตอนตลอดจนคิดแก้ปัญหาได้สำเร็จซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หรือเรียกว่ากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving) ซึ่งมีหลายรูปแบบโดยจะแสดงให้เห็นในรูปของตารางเปรียบเทียบลักษณะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์ วอลลาซ ออสเบิร์น แอนเดอร์สัน และจุงตั้งตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์,วอลลาซ์,ออสเบิร์น,แอนเดอร์สัน และจุงส์.

ที่	ทอแรนซ์ (Torrance)	วอลลาซ์ (Wallas)	ออสเบิร์น (Osborn)	แอนเดอร์สัน (Anderson)	จุงส์ (Jungs)
1	1.การค้นพบความจริง เริ่มมีความรู้สึกกังวล สับสนวุ่นวาย ขึ้นในใจ	1.ขั้นเตรียมการ รวบรวมข้อมูล	1.การชี้ปัญหาระบุ ปัญหา 2.การเตรียมและ รวบรวมข้อมูล	1.สนใจและรู้สึกถึงความ ต้องการของจิตใจและ สมอง 2.รวบรวมข้อมูล	1.รวบรวมข้อมูล
2	2.การค้นพบปัญหา พิจารณาด้วยความมี สติสัมปชัญญะ ถึงความกังวลวุ่นวาย สับสน และพบว่านั่น คือปัญหา	2.ขั้นความคิดคลุก คลุ้งวุ่นวายสับสน แก้ปัญหาไม่ได้ จึงลืมนึกชั่วครว แต่จริงๆแล้วในจิต ได้สำนึกยังคง คิดอยู่	3.การวิเคราะห์ 4.ใช้ความคิดคัด เลือกข้อมูล	3.ไตร่ตรองถึงการ วางแผนโครงสร้าง และรูปแบบของงาน	2.ขบวนการทำข้อมูล ให้กระจ่างทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูล 3.ทำใจให้ว่างคิดยัง ไม่ออก จึงลืมนึก ชั่วครวแต่ปล่อย ให้จิตได้สำนึกของ กลไกความคิดทำงาน
3	3.การค้นพบ คำตอบ ตั้งสมมติฐาน และ รวบรวมข้อมูลเพื่อ ทดสอบ สมมติฐาน	3.ขั้นความคิด กระจ่างชัด เรียบ เรียงข้อมูลเชื่อมโยง สิ่งต่างๆให้สัมพันธ์ กันเกิดเป็น ภาพพจน์	5.การทำให้ความคิด กระจ่างชัดขึ้น	4.เกิดจินตนาการ	4.ยูเรกาคิดคำตอบได้
4	4.การค้นพบ คำตอบ พบคำตอบจากการ ทดสอบสมมติฐาน	4.ขั้นทดสอบและ พิสูจน์สิ่งที่คิดได้ เพื่อนำผลที่ได้ไป ใช้ต่อไป	6.การสังเคราะห์ การรวบรวมบรรจุ ชิ้นส่วนต่างๆ เข้า ด้วยกัน	5.สร้างจินตนาการและ แสดงผลให้เห็นชัดเจน	
5	5.การยอมรับผลจากการ ค้นพบและเผยแพร่ผล ที่ได้อันเป็นแนวทางไป สู่การค้นพบสิ่งใหม่ต่อไป	5.นำผลที่ได้ไปใช้ ต่อไป	7.การประเมินผล ประเมินสิ่งที่รวบรวม และคิดไว้ว่า ถูกต้องหรือไม่	6.รวบรวมความคิดและ แสดงออกมาในรูป ของผลงาน	5.วิพากษ์วิจารณ์ ประเมินความคิด ที่ได้

(กรมวิชาการ. 2535 : 13).

จากตารางจะเห็นได้ว่ากระบวนการความคิดสร้างสรรค์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นและผลผลิตของความคิดสร้างสรรค์ก็มีลักษณะเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งผลผลิตจะตกอยู่ในขั้นใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับการใช้ทักษะ และความสามารถในการคิดของแต่ละบุคคล

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Person)

ดังที่ได้บอกไว้แต่ต้นแล้วว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องเฉพาะตัวมีมากน้อยแตกต่างกันไปโดยที่สามารถจะสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละบุคคล ซึ่งนักจิตวิทยา นักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่าน ได้เสนอลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

กิลฟอร์ด. (Guilford. 1959 : 145-151). กล่าวว่าบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องไวต่อปัญหาที่พบมีความคล่องในการคิดมีความคิดริเริ่ม มีความยืดหยุ่นในการคิดและมีแรงจูงใจ ในขณะที่สมัคคี (สมัคคี ภาวภูวนา. 2537 : 25) เสริมว่าคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องเป็นตัวของตัวเอง ทนต่อความสับสนยุ่งเหยิงได้ดี มีความมุ่งมั่น มีความคิดอิสระ ไม่ขึ้นต่อกลุ่ม มีอารมณ์ขันยืดหยุ่นใช้สามัญสำนึกมากกว่าเหตุผลมักจะถูกมองว่าเป็นคนไม่มีระเบียบขึ้นเล่นแปลกในสายตาของสังคม ไม่ชอบทำงานที่มีระเบียบซ้ำซาก และไม่ชอบผู้มีอำนาจเหนือกว่า ซึ่งคล้ายๆกับที่ครอปเลย์ (Cropley. 1966 : 124) กล่าวว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีประสบการณ์กว้างขวางพร้อมที่จะเสี่ยงและก้าวไปข้างหน้าโดยมีความสามารถที่จะยืดหยุ่นความคิดได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนแอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 90-93) และเจอร์ซิลด์ (Jersild. 1972 : 153-158) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ว่าจะเป็นคนที่ชอบทำและเอาใจใส่ต่องานและอุทิศเวลาให้กับการทำงานตลอดชีวิตชอบงานที่ใช้ฝีมือ ติดตามและกล้าเผชิญปัญหาคิดหลายแง่มุม โดยใช้ประสบการณ์เดิม ไม่ยึดติดว่าคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงหนึ่งแต่ดูความเป็นไปได้

ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการเองทางหน่วยศึกษานิเทศก์(2530 : 59-62) ก็ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ว่า

1. มีความฉลาด คือมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ส่วนใหญ่จึงเป็นบุคคลที่ชอบใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
2. มีความเป็นตัวของตัวเอง ขณะเดียวกันมักจะเป็นบุคคลที่ไม่ยอมรับสิ่งที่ค่อนข้างเข้มงวดหรือสิ่งที่จะต้องควบคุมมากเกินไป ทั้งนี้เพราะไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดริเริ่มได้เลย
3. เป็นบุคคลที่มีความต้องการตามธรรมชาติ พร้อมทั้งจะปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงลักษณะต่างๆของตนอยู่เสมอ ขณะเดียวกันปรารถนาที่จะใช้โอกาสที่มีอยู่และต้องการใช้ความสามารถที่มีนอกเหนือจากสิ่งที่ตนได้รับผิดชอบให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. พยายามแก้ปัญหาต่างๆอย่างสุดความสามารถ อย่างมีเหตุผลและมีความมั่นคงทางจิตใจสามารถที่จะคลี่คลายปัญหาต่างๆได้เป็นอย่างดีโดยไม่มีความกังวลใจใดๆ
5. เป็นบุคคลที่สนุกสนานต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนแนวความคิดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ชอบในการค้นคว้าและยอมรับการทำหายสิ่งใหม่ๆ
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้นจะต้องเป็นลักษณะที่เป็นความคิดแปลกๆใหม่ๆหรือเป็นการต่อต้านความคิดเดิมที่มีอยู่และเป็นบุคคลที่สามารถนำความคิดใหม่ๆนั้นไปใช้ในการสร้างประสบการณ์หรือสร้างกิจกรรมใหม่ๆ ขึ้นมาได้

7. บุคคลที่จะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีได้นั้น จะต้องเริ่มต้นมาจากการมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับตนเองเสียก่อน หลังจากที่มีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับตนเองได้แล้ว จึงจะสามารถคิดสร้างสรรค์เพื่อสังคมต่อไป

8. มีศิลปะในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ศิลปะในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าถึง ความถูกต้องในการใช้ภาษาแต่หมายถึงการประหยัดถ้อยคำ การรู้จักควบคุมตนเองในการใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียน รู้จักใช้ข้อความกะทัดรัดแต่ครอบคลุมเนื้อหากระจ่างชัดและถูกต้อง

9. มีอารมณ์อ่อนไหว บุคคลประเภทนี้มักจะมองสิ่งที่อยู่รอบตัวเขาด้วยท่าทีฉงนสงสัย ทุกสิ่งดูจะสะดุดตาสะดุดใจและสะดุดอารมณ์ ความรู้สึกของคนประเภทนี้ เพื่อพยายามแสวงหาความคิดสร้างสรรค์ต่อสิ่งเหล่านั้น

10. มีความสำนึกต่อสังคม บุคคลประเภทนี้จะทำงานเพื่อสังคมและมีชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมที่แวดล้อมตัวเขา เป็นบุคคลที่มองโลกอยู่ในแง่ดีเสมอ

11. มีแรงจูงใจที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของเขา บางครั้งเราไม่อาจจะทราบได้ว่าบุคคลใดมีความคิดสร้างสรรค์ จนกว่าเราจะมอบหมายให้เขากระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะความเจริญก้าวหน้าส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการลองผิดลองถูก

12. สามารถคิดและพลิกแพลงการแก้ปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี มีความมั่นใจในตนเอง มีความอดทนอย่างทรหดและเป็นผู้ที่ไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจง่ายๆ

จากลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ ตามที่ได้มีผู้รวบรวมค้นคว้าวิจัยไว้อย่างกว้างขวางนั้นจะมีลักษณะที่คล้ายกันโดยผู้วิจัยขอประมวลสรุปว่าลักษณะของคนที่มีความคิดสร้างสรรค์คือ เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงไม่ยึดติดชอบแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ สนุกกับการทำงานมีอารมณ์ขันและอ่อนไหว มีเหตุผลและช่างสังเกต กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม คิดคล่องและคิดยืดหยุ่น อีกทั้งมีความมานะมุ่งมั่น อดทนปฏิบัติงานของตนให้สำเร็จลุล่วงดังที่ตั้งใจไว้

การวัดความคิดสร้างสรรค์

ก่อนอื่นขอชี้ให้เห็นความแตกต่างของข้อสอบวัดสติปัญญาและข้อสอบวัดความคิดสร้างสรรค์อย่างแรกเป็นการวัดเกี่ยวกับความสามารถในการหาคำตอบที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุดสำหรับปัญหา (Convergent Thinking) ดังนั้น จึงมีตัวเลือกที่ถูกเพียงตัวเดียวเท่านั้นสำหรับปัญหาแต่ละข้อ แต่ข้อสอบวัดความคิดสร้างสรรค์นั้นเกี่ยวข้องกับ การวัดความสามารถในการคิดหาคำตอบที่แปลกไม่ซ้ำแบบใครและมีคุณค่าให้ได้หลายๆ คำตอบหรือสามารถคิดได้หลายๆ ทาง (Divergent Thinking) ดังนั้นสำหรับปัญหาแต่ละข้อคำตอบที่เป็นไปได้จึงอาจมีหลายอย่าง การสร้างแบบทดสอบอย่างหลังค่อนข้างยาก นอกจากนี้เกณฑ์การให้คะแนนก็ยากด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามมีผู้สร้างแบบทดสอบขึ้น โดยพยายามวัดองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ เช่น แบบทดสอบของทอร์แรนซ์ที่มีชื่อว่า Torrance Test Of Creative Thinking ใช้วัดความคิด

สร้างสรรค์ในเด็กอนุบาลจนถึงผู้ใหญ่แบบทดสอบนี้นิยมใช้แพร่หลายในโรงเรียนโดยวัดลักษณะความคิดสร้างสรรค์ 4 แบบคือ

1. ความคิดคล่อง (Fluency)
2. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)
3. ความคิดริเริ่ม (Originality)
4. ความคิดรายละเอียด (Elaboration)

ลักษณะทั้ง 4 มีความคล้ายคลึงกับองค์ประกอบของความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) ของกิลฟอร์ด (Guilford, 1962) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 องค์ประกอบของการคิดอเนกนัยที่ใช้ในการคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบ	ตัวอย่างข้อสอบ
องค์ประกอบความคิดคล่อง (Fluency) 1. ปริมาณของความคิด (Ideational Fluency) 2. การหาความสัมพันธ์ หรือการเปรียบเทียบ (Associational Fluency) 3. ความสามารถในการสร้างประโยค (Expressional Fluency)	<ul style="list-style-type: none"> - จงบอกสิ่งที่กลมและกินได้ - จงบอกถึงสิ่งที่แน่นที่บิดหยุ่นได้ และมีสีล้นมาให้มากที่สุด - จงหาค่าที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า ดี - จงหาค่าที่มีความหมายตรงข้ามกับคำว่า แข็ง - จงเขียนประโยคที่ประกอบด้วยคำ 4 คำที่ขึ้นต้นด้วยอักษรหรือสระต่อไปนี้ จ - จ - - - น ให้มากที่สุด - ประโยคที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยแต่ละประโยคไม่มีคำซ้ำกับประโยคก่อนๆเลย
องค์ประกอบความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) 1. สามารถคิดคำตอบได้หลากหลายโดยไม่ต้องมีคำแนะนำ (Spontaneous Flexibility) 2. ความคิดริเริ่มที่เป็นของตัวเอง (Adaptive Flexibility)	<ul style="list-style-type: none"> - บอกประโยคนี้ใช้สอยของก้อนอิฐมาให้มากที่สุด (ให้คะแนนในความแตกต่างของวิธีการใช้ เช่น ใช้สร้างใช้ตอก ใช้ขัดถ้าตอบว่าใช้สร้างบ้านสร้างอาคารใช้สร้างเตาให้ 1 คะแนน ถ้ามีเพิ่มเติมว่าใช้แทนก้อนตอกตะปู ใช้ตอกไม้ลงดินก็ให้เพิ่มอีก 1 คะแนนเป็นต้น) - จงตั้งชื่อเรื่องให้กับเรื่องที่จะเล่าให้ฟังต่อไปนี้ตั้งมาหลายๆชื่อเท่าที่จะคิดได้ (การให้คะแนน ถ้าให้ตามจำนวนชื่อทั้งหมดที่คิดได้เป็นการให้คะแนนเรื่องปริมาณการคิด ส่วนชื่อที่เห็นว่า <i>เฉียบ</i> จะให้คะแนนในเรื่องความคิดริเริ่ม)
องค์ประกอบความคิดรายละเอียด (Elaboration)	ถ้าให้โครงการแผนงานอย่างคร่าวๆ ผู้ตอบต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้งานหรือโครงการนั้นบรรลุ

จากตารางนั้นคือองค์ประกอบใหญ่ๆของกิลฟอร์ด มี 3 ประการ คือความคิดคล่อง
คิดยืดหยุ่นและคิดรายละเอียด ส่วนความคิดริเริ่มนั้นกิลฟอร์ดนำไปไว้ได้หัวข้อของความคิด
ยืดหยุ่นอีกที่

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์เรนซ์

รายละเอียดของข้อสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์เรนซ์ ผู้ซึ่งทุ่มเทเวลา
ให้กับการศึกษาเรื่องการวัดความคิดสร้างสรรค์อย่างมากและได้สร้างแบบทดสอบ 2 ชนิด คือ
การวัดทางภาษาและการวัดทางรูปภาพแต่ทั้ง 2 แบบทดสอบนี้มุ่งวัดองค์ประกอบ 4 ประการ
ของความคิดสร้างสรรค์ คือความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิด
รายละเอียดอย่างไรก็ตามได้มีผู้โจมตีแบบทดสอบของทอร์เรนซ์ว่าค่อนข้างจะให้ความสำคัญ
ของความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์มากกว่าความสามารถสร้างสรรค์ระดับอื่นๆ
เช่น ดนตรีและศิลปะ

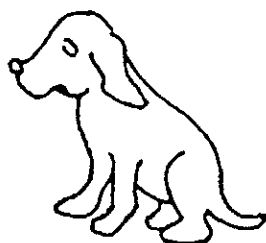
ตัวอย่างแบบทดสอบทางรูปภาพที่เรียกว่าคิดสร้างสรรค์ด้วยรูปภาพ (Thinking
Creatively Pictures) จะประกอบด้วยแบบทดสอบย่อยๆ เช่น การสร้างภาพครูจะแจกกระดาษ
แข็งสี่ที่ติดเป็นวงรีแบบรูปไข่ 1 รูป นักเรียนจะได้รับคำสั่งให้ปิดรูปวงรีลงส่วนใดของกระดาษ
คำตอบก็ได้ จากนั้นก็ให้วาดรูปวงรีนั้นให้เกิดรูปที่แปลกกว่าคนอื่นจนกระทั่งไม่มีใครนึกถึงได้
หรือการเติมภาพให้สมบูรณ์ดังแสดงข้างล่าง

ให้เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

1. เติมภาพให้สมบูรณ์และให้นำเสนอใจให้รายละเอียดที่สามารถเล่าเรื่องราวได้

2. นี่คือตุ๊กตาสุนัขให้วาดเพิ่มเติมเพื่อทำให้ตุ๊กตานี้เล่นได้มากยิ่งขึ้น

ผู้ที่ถือว่ามีความคิดสร้างสรรค์ คือผู้ที่สร้างภาพที่แปลกแตกต่างไปจากคนอื่นๆต่างไป
จากที่เคยพบเห็น และแฝงด้วยอารมณ์ขัน ขี้เล่น

สำหรับข้อสอบทางภาษาที่เรียกว่าคิดอย่างสร้างสรรค์ด้วยคำพูด (Thinking Creatively With Words) นั้น 3 ส่วนแรกเป็นการถามและการเอาใจใส่โดยให้นักเรียนตั้งข้อสมมติฐานหาสาเหตุ และผลที่ตามมาส่วนที่ 4 เป็นเรื่องของปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น โดยให้นักเรียนดูรูปตุ๊กตา สัตว์คล้ายกับภาพข้างต้น และให้นักเรียนบอกด้วยคำพูดว่าควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตุ๊กตา สัตว์อย่างไร เพื่อให้ น่าสนใจ และน่าเล่นด้วยมากขึ้นนอกจากนี้ยังมีการสอบวัดที่เกี่ยวกับ ประโยชน์ใช้สอยแบบแปลกๆของสิ่งของโดยทอร์แรนซ์ให้นักเรียนบอกประโยชน์ใช้สอยของ กระป๋องโลหะหรือกล่องกระดาษ ซึ่งคล้ายกับตัวอย่างข้อสอบของกิลฟอร์ดเรื่องประโยชน์ของ การใช้ก้อนอิฐ ข้อสอบตอนสุดท้ายเป็นเรื่องของการสมมติ เช่น สมมติว่าก้อนเมฆทุกก้อนต้องมีเชือกผูกติดอยู่ และเชือกนั้นห้อยลงมายังพื้นดินถ้าเป็นเช่นนั้นอะไรจะเกิดขึ้น โดยทอร์แรนซ์ ให้ความเห็นว่าคนที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้นชอบความสนุกอันเกิดจากสิ่งไม่น่าเป็นไปได้ คนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์จะมองสิ่งเหล่านั้นโดยคิดว่าเป็นเรื่องบ้า ๆ บอ้ง ๆ และเป็นไปไม่ได้

ข้อสอบแต่ละตอนใช้เวลา 10 นาที และก่อนจะเริ่มตอนใหม่ต้องมีเวลาเพื่ออธิบาย คำสั่งหรือเปิดโอกาสซักถามให้กระจ่างในคำสั่งแบบทดสอบรูปภาพจึงใช้เวลาประมาณ 40 นาที ในวันรุ่งขึ้นก็ให้นักเรียนชุดเดียวกันนั้นทำแบบทดสอบคำพูดอีกครั้ง โดยใช้เวลาไล่เลี่ยกัน เรื่องการจำกัดเวลาในการทำแบบทดสอบนี้ก็เป็นที่คัดค้านกันมากว่าเป็นการจำกัดความคิด สร้างสรรค์ของเด็กเพราะการคิดสร้างสรรค์ควรให้เขามีเวลาตามอิสระและเด็กจะแสดงออกซึ่ง ความคิดสร้างสรรค์ได้ดีกว่าเมื่อไม่ถูกจำกัดโดยเวลา

ในบรรดาองค์ประกอบ 4 ประการที่วัดความคิดริเริ่มถือว่าเป็นหัวใจของความคิด สร้างสรรค์และการให้รายละเอียดจะเป็นตัวบ่งชี้ที่ไม่แน่นอนที่สุด ในงานส่วนมากเราจึงมักอ้าง ถึงองค์ประกอบเพียง 3 ประการของความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม ผลงานใดก็ตามจะถือว่ามีความคิดริเริ่มผลงานนั้นต้องมีความเป็นตัวของตัวเองไม่เหมือนใคร และต้องมีคุณค่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนด คุณค่า และความสัมพันธ์นี้เป็นตัวจำแนกแยกแยะความคิดริเริ่มออกจากสิ่งไร้สาระ เช่น ถ้าเราถามคน คนหนึ่งว่า วันนี้ตามมาด้วยอะไร เขาตอบว่าเครื่องบินและองุ่น คำตอบที่ได้ค่อนข้างขาด ความสัมพันธ์กับคำถาม แต่ถ้าเขาตอบว่าวันนี้ตามมาด้วย พรุ้งนี้และมะรินและมะเรื่องซึ่งคิบ คลานมาอย่างช้า ๆ จนถึงพยางค์สุดท้ายของเวลา เช่นนี้เราจะได้คำตอบที่เป็นบทประพันธ์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนด

การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ก็เป็นเรื่องที่น่ายากอีกประการหนึ่ง นักจิตวิทยาใช้ สถิติเป็นเครื่องมือช่วย เช่น ในการวัดความคิดริเริ่มก็ให้ดูเทียบจากกลุ่มทดสอบเดียวกันว่า คำตอบ X มีคนตอบมากน้อยเพียงใดถ้าพบว่ามีร้อยละ 10หรือมากกว่าก็ตอบ X เช่นกันเราจะไม่ ถือว่า X เป็นคำตอบที่แสดงถึงความคิดริเริ่มแต่ถ้าคำตอบ Z เป็นคำตอบเดียวที่มีคนกล่าวถึง หรือคนกล่าวถึงเพียง 2-3 คน คำตอบ Z ก็ถือว่าเป็นคำตอบที่แสดงถึงความคิดริเริ่มได้อย่างไร ก็ตามก็มีผู้โต้แย้งว่าการวัดแบบนี้อาจไม่ได้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง ถ้ากลุ่มไม่ได้เป็น

ตัวแทนที่แท้จริงของประชากร เช่นในกลุ่มที่ทุกคนโดยความคิดสร้างสรรค์เราอาจได้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์มากที่สุดในกลุ่มโดยแท้จริงแล้วคนนั้นไม่ได้มีความคิดสร้างสรรค์เลยก็เป็นได้

จะเห็นได้ว่าแม้แบบทดสอบที่ใช้มากที่สุดก็ยังมีปัญหาเรื่องความเหมาะสม ในการใช้ในห้องเรียน มีผู้กล่าวว่าแบบทดสอบของทอร์เรนซ์นี้ซึ่งได้ให้น้อยกว่าผู้ที่จะออกไปสร้างงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้จริงๆและข้อยุ่งยากในเรื่องการให้คะแนนทำให้แบบทดสอบนี้ด้วยคุณค่าในการนำไปใช้ทดสอบนักเรียน (Gronlund. 1981) อย่างไรก็ตามในประเทศไทย อารี รังสินันท์ได้ดัดแปลงแบบทดสอบของทอร์เรนซ์มาใช้วัดความคิดสร้างสรรค์นักเรียนไทย ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา (อารี รังสินันท์. 2524)

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของเมดนิค

เมดนิค (Mednick.1962). ได้สร้างแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่ชื่อ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ (Remote Associates) ตามแนวคิดที่ว่าคนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถเห็นความสัมพันธ์ของสิ่ง 2 สิ่ง(หรือมากกว่า) ที่ในสายตาของคุณทั่วไป จะเห็นความสัมพันธ์นั้นๆได้เพราะความต่างกันอย่างของสิ่ง 2 สิ่งนั้น เช่นแทบทุกคนรู้ว่าน้ำ คู่กับฟ้ากระดาษคู่กับดวงจันทร์ ความสัมพันธ์เช่นนี้แม้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์น้อยที่สุดก็มองเห็นได้แต่คนที่มีความคิดสร้างสรรค์มากจะเห็นความสัมพันธ์คู่อื่นๆอีกที่คนทั่วไปมองไม่เห็นความสามารถเช่นนี้ถือว่าสำคัญมากสำหรับคนที่มีความคิดสร้างสรรค์

ในแบบทดสอบของเมดนิคแต่ละข้อประกอบด้วยคำศัพท์ 3 คำและให้ผู้ทำแบบทดสอบหาคำศัพท์คำที่ 4 ที่มีความสัมพันธ์กับศัพท์ 3 คำนั้นดังตัวอย่าง

What word is related to all three words in each example?

1. stool	powder	ball	
2. house	village	golf	
3. card	knee	rope	
4. plan	show	walker	

แม้ว่าเมดนิคจะรายงานว่ แบบทดสอบนี้มีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง (Mednick.1968).แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า แบบทดสอบนี้มีคำตอบที่กำหนดไว้แล้ว ที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวเช่นข้อ 1 คำตอบที่ถูกคือ foot ข้อ 2 คำตอบที่ถูกคือ green และใครที่ตอบนอกเหนือไปจากนี้จะได้คะแนน ดังนั้นจึงค้านกับลักษณะของความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) ของคนที่มีความคิดสร้างสรรค์

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาชและโคแกน

แบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยวอลลาช และโคแกน (Wallach and Kogan. 1965) ก็ถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ครอบคลุมองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์มากที่สุดพบว่าถ้าใช้แบบทดสอบทุกฉบับที่วอลลาชและโคแกนสร้างขึ้นกับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษา

ตอนปลายแล้วจะสามารถจำแนกเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้แบบทดสอบประกอบด้วยคำถามต่างๆ เช่น

1. บอกทุกสิ่งเท่าที่คิดได้ที่มีลักษณะกลม
2. บอกทุกสิ่งที่มีเสียง
3. บอกทุกสิ่งที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
4. บอกของทุกสิ่งที่มีล้อวงกลมเคลื่อนที่ได้

การให้คะแนนสำหรับผู้คิดคล่องซึ่งนับจำนวนคำตอบที่ได้แต่ละข้อและสำหรับความคิดที่มีลักษณะเฉพาะตัว เช่น สำหรับสิ่งที่กลม ถ้าตอบว่า ลูกอม ห่วงยาง นับว่าเป็นคำตอบที่มีลักษณะเฉพาะตัว แต่ถ้าตอบว่ายางรถยนต์ถือว่าเป็นคำตอบสามัญจะไม่ได้รับคะแนนคำตอบที่ถือว่ามีความลักษณะเฉพาะตัวยังมีอีกตั้งตัวอย่างต่อไปนี้

ตาราง 4 ตัวอย่างคำตอบที่มีลักษณะเฉพาะตัว

ชนิดสิ่งของ	ลักษณะเฉพาะตัว	สามัญ
ของที่กลม	รูหนู หยดน้ำ	จาน ลูกบิดประตู
ของที่มีเสียง	ที่บ้านขยะ เครื่องคิดเงิน	แตงรถ เครื่องบิน
ของที่มีล้อกลม	เครื่องบินที่กเทพ	รถราง

นอกจากนี้แบบทดสอบนี้ยังวัดประโยชน์ใช้สอยที่ไม่ปกติของสิ่งต่างๆ เช่นเดียวกับแบบทดสอบของกิลฟอร์ดที่ถามเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยของก้อนอิฐและของทอร์แรนซ์ที่ถามเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยของกระป๋องโลหะตัวอย่างข้อสอบของวอลลาซ และโคแกนในข้อนี้คือ

ของต่อไปนี้ใช้ทำอะไรได้บ้าง

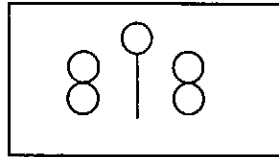
- หนังสือพิมพ์
- มีด
- ยางรถยนต์
- จุกขวด
- รองเท้า

คำถามในแบบทดสอบของวอลลาซ และโคแกนที่แตกต่างไปจากคนอื่นๆ ก็คือการตีความหมายจากภาพวาดลายเส้นที่ไม่สมบูรณ์ การตีความหมายมีกระบวนการคล้าย

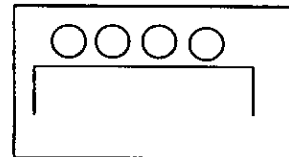
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโดยใช้หยดหมึก (Rorschach Ink Blot Test) ภาพลายเส้นเหล่านี้ไม่มีความหมายในตัวเอง ความหมายขึ้นอยู่กับผู้ทำข้อสอบเองตัวอย่างข้อสอบ เช่น

จงบอกว่าแต่ละภาพเหมือนอะไร

(1)

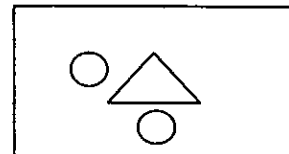
(2)

(3)

(4)

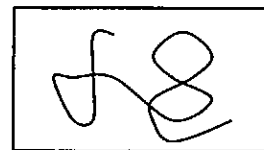
ตาราง 5 คำตอบที่แปลกและธรรมดา

คำตอบที่แปลก	คำตอบที่ธรรมดา
1. อยยิ้มที่แตกออกเป็นเสียงๆ	1. ดอกไม้
2. หัวและนิ้วหัว	2. โต๊ะมีขาของวางอยู่ข้างบน
3. หนอน 5 ตัว ห้อยหัว	3. ผน
4. หนู 3 ตัว กินแผ่นเนยแข็ง	4. คน 3 คนนั่งรอบโต๊ะ

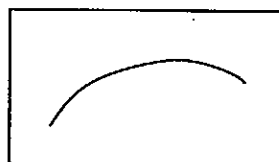
(1)

(2)

(3)

ตาราง 6 คำตอบที่แปลกและธรรมดา

คำตอบที่แปลก	คำตอบที่ธรรมดา
1. กระดาษที่พับย่น	1. กูเขา
2. บีบสีออกจากหลอด	2. เส้นด้าย
3. คันเบ็ด	3. พระอาทิตย์ขึ้น

จะเห็นได้ว่าข้อสอบประเภทนี้ยึดตัวผู้ตรวจให้คะแนนเป็นสำคัญ เพราะเป็นผู้ตัดสินว่าคำตอบใดน่าจะเป็นคำตอบธรรมดา และคำตอบใดเข้าข่ายที่มีลักษณะแปลกและเฉพาะตัว แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของเกทเซลส์และแจ๊คสัน ลักษณะที่ถือว่าสำคัญอย่างหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์คืออารมณ์ขัน เกทเซลส์ (Getzels) และแจ๊คสัน (Jackson) ได้สร้างแบบทดสอบที่ทดสอบอารมณ์ขันของนักเรียน โดยกำหนดสถานการณ์หรือเรื่องราวให้นักเรียนแต่งเติม หรือให้เขียนอัตชีวประวัติ ทั้งนี้เพื่อดูว่างานเขียนของใคร มีลักษณะเฉพาะตัวโดยใช้อารมณ์ขันประกอบ

จงพิจารณาตัวอย่างประโยคเริ่มต้นของอัตชีวประวัติของนักเรียนต่อไปนี้

ผมเกิดปี 2510 และได้มีชีวิตอยู่ตลอดมาโดยไม่ขาดตอนต่อจากนั้นเป็นต้นมา...

ผมย้ายจากโลกอื่นมาพักตัว ที่โลกนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย (0 ขวบครับ)...

ครอบครัวผมธรรมดามากไม่มีอะไรแปลกประหลาด ยกเว้นพี่ชายผมมีสองหัว...

ตอนที่พ่อผมเห็นผมครั้งแรกนั้น ท่านร้องลั่นและวิ่งหนีป่าราบ...

ผมเกิดวันที่ 10 พฤศจิกายน 2510 ที่พะเยาโดยเป็นลูกคนโตในจำนวนลูก 3 คนของพ่อแม่...

จะเห็นว่า 4 ตัวอย่างแรกผู้เขียนมีความขี้เล่น จินตนาการและแสดงออกอย่างเต็มที่ ซึ่งต่างจากตัวอย่างสุดท้ายที่ผู้เขียนเป็นจริงเป็นจังมากกว่าและจะไม่ได้คะแนนของความคิดสร้างสรรค์เหมือนกับ 4 ตัวอย่างแรกโดยสรุปแล้วแม้ว่าแบบทดสอบแต่ละแบบจะมีข้อบกพร่องบ้างดังกล่าวมา แต่น่าจะมีประโยชน์ในการศึกษานักเรียนอย่างกว้าง ๆ และนำไปปรับปรุงเพื่อใช้เป็นแบบฝึก หรือบทเรียนเพื่อสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ในประเทศไทย

ในประเทศไทยได้มีผู้สนใจศึกษาและพัฒนาแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อใช้กับเด็กไทยในระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้

ไสว เสียมแก้ว. (2514). ได้ดัดแปลงแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของวอลลอคซ์ และโคแกน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมไทย และได้ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 106 คนแล้ว

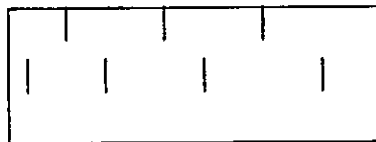
ปรับปรุงจนเป็นที่พอใจในด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งแบ่งเป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ 5 ฉบับ ดังนี้คือ

1. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 1 พวกเดียวกัน แบบทดสอบฉบับนี้มี 4 ข้อ ให้เวลาทำ 55 นาที แต่ละข้อให้นักเรียนนึกหาคำตอบให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

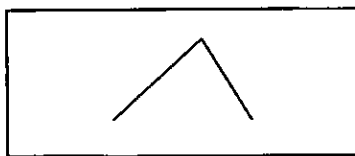
2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 2 ประโยชน์ของสิ่งของ แบบทดสอบนี้มี 8 ข้อ ให้เวลาทำ 55 นาที แต่ละข้อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดให้มาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

3. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 3 ความเหมือน แบบทดสอบฉบับนี้มี 10 ข้อ ให้เวลาทำ 55 นาที แต่ละข้อจะกำหนดคำไว้ 2 คำ ให้นักเรียนบอกกว่าคำทั้งสองนั้น มีอะไรที่เหมือนกันหรือคล้ายกันบ้างให้บอกมาให้มากที่สุด

4. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 4 ความหมายของภาพเส้น แบบทดสอบฉบับนี้มี 8 ภาพ ให้เวลาทำ 55 นาที โดยให้นักเรียนดูภาพลายเส้นว่าเห็นเป็นรูปอะไรบ้าง แล้วเขียนตอบในกระดาษ เช่น

5. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 5 ความหมายของเส้น แบบทดสอบฉบับนี้มี 8 ภาพ ให้เวลาทำ 55 นาที โดยให้นักเรียนดูภาพที่เป็นเส้นๆนั้นว่าเห็นเป็นรูปอะไรบ้าง แล้วเขียนตอบในกระดาษ เช่น

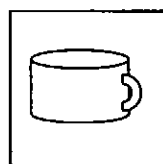
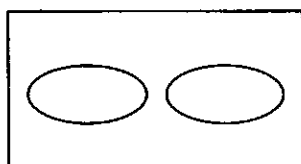
การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ตามแนวของไลว เลียมแก้ว (2514) ได้แบ่งคะแนนความคิดสร้างสรรค์ออกเป็น 2 ชนิด คือคะแนนจำนวนกับคะแนนเอกลักษณ์ คะแนนจำนวนได้จากตัวเลขที่กำหนดให้กับ คำตอบแต่ละคำในแต่ละข้อ ซึ่งในข้อนั้นๆมีหลายคำตอบให้คะแนนแก่คำตอบเหล่านั้นคำตอบละ 1 คะแนน เมื่อนำคะแนนมารวมกันเข้าก็เป็นคะแนนจำนวนของข้อนั้นคำตอบดังกล่าวจะซ้ำกับคำตอบของคนอื่นหรือไม่ก็ตาม ภายในกลุ่มตัวอย่างนั้นให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนนทั้งสิ้น เมื่อนำคะแนนจำนวนของแต่ละข้อรวมกันก็เป็นคะแนนจำนวนของแบบทดสอบฉบับนั้น อีกชนิดหนึ่งคือ คะแนนเอกลักษณ์ หมายถึงคำตอบใดๆในแต่ละข้อที่ไม่ซ้ำกับคนอื่นในตัวอย่างทั้งหมดคำตอบนั้นถือว่าเป็นคำตอบเอกลักษณ์ให้คำตอบละ 1 คะแนน คะแนนเอกลักษณ์ของแต่ละข้อรวมกันเข้าเป็นคะแนนเอกลักษณ์ของแบบทดสอบ

ฉบับนั้น ดังนั้นในแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับหนึ่งๆจึงมีคะแนน 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นคะแนนจำนวน และชุดที่ 2 เป็นคะแนนเอกลักษณ์

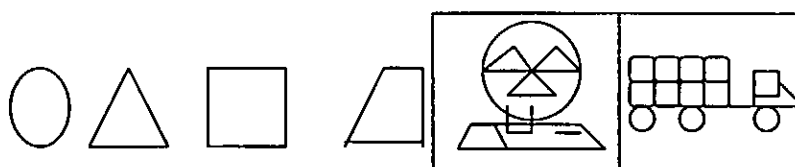
วิธีดำเนินการสอบนั้นใช้การสอบเป็นกลุ่มจัดห้องสอบแบบสอบไล่ที่ปฏิบัติทั่วไปในโรงเรียนโดยให้นักเรียนทุกคนเขียนตอบฉบับละ 55 นาทีจะเห็นได้ว่าวิธีดำเนินการสอบที่ไสว เสียมแก้วใช้นี้แตกต่างไปจากวิธีที่วอลลาซ และโคแกนใช้กับเด็กอเมริกันซึ่งจะดำเนินการสอบเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการศึกษาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ที่ไสว เสียมแก้ว วอลลาซและโคแกนพบนั้นสอดคล้องกันคือมีความสัมพันธ์กันต่ำมากระหว่างสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ทำให้สนับสนุนแนวคิดที่ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นจะไม่ใช่ความสามารถประเภทเดียวกับสติปัญญา

ในปี พ.ศ. 2523 ไพรัตน์ วงษ์นามได้พัฒนาแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยได้ดัดแปลงมาจากแบบทดสอบของกิลฟอร์ดตัวอย่างของแบบทดสอบมีดังนี้

1. การวาดภาพจากวงรี

2. การประกอบภาพ

3. การใช้สิ่งของอย่างพิสดาร เช่นผ้าขาวม้าใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง หรือฟางข้าวใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง

4. การตั้งชื่อเรื่องสั้นจากเรื่องให้อ่านให้ฟัง

5. การหาคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน หรือใกล้เคียงกันกับคำว่าสบายใจไม่พอใจ

6. ความคล้ายคลึง เช่น มะละกอกับแตงโมเหมือนกันหรือคล้ายกันอย่างไร

7. ผลที่จะเกิดตามมาเช่น ถ้าหากคนบินได้อะไรจะเกิดตามมบ้างบอกมาให้มากที่สุด

8. ความหมายของภาพ โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่าภาพนั้นๆ จะพูดว่าอย่างไรบ้างตอบมาให้มากที่สุด

9. ความสัมพันธ์ทางสังคม โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่าคน 2 คนในภาพกำลังสนทนากันว่าอย่างไรบ้างบอกมาให้มากที่สุด

10. การแต่งเรื่องสั้น โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วแต่งเรื่องสั้น ๆ จากภาพที่กำหนด

11. เส้นกับความรู้สึก โดยให้นักเรียนบอกอารมณ์หรือความรู้สึกที่แทนเส้นที่กำหนดในลักษณะต่างๆบอกมาให้มากที่สุด

12. ความรู้สึกและการกระทำ โดยให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วบอกความรู้สึกและการกระทำที่มีต่อเรื่องี่อ่านมาให้มากที่สุด

การตรวจให้คะแนนนั้นจะให้คะแนนด้านความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม ยกเว้นแบบทดสอบฉบับที่ 4 และ 5 ให้คะแนนความคิดคล่องและความคิดริเริ่มเท่านั้น

นอกจากนี้อารี รังสิพันธ์ และคณะ (2524). ได้นำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์มาใช้กับนักศึกษาไทยโดยได้ทำวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ลักษณะของแบบทดสอบประกอบด้วยกิจกรรม 3 ชุด คือ

1. กิจกรรมการวาดภาพ กิจกรรมนี้ให้นักศึกษาวาดภาพต่อเติมตกแต่งจากวงรีที่กำหนดให้โดยพยายามวาดให้แปลกใหม่แบบที่ยังไม่เคยมีใครวาดมาก่อน แล้วให้ตั้งชื่อภาพที่วาดให้แปลกที่สุดกิจกรรมนี้ใช้เวลา 10 นาที

2. กิจกรรมวาดภาพให้สมบูรณ์ เป็นการต่อเติมจากภาพที่กำหนดให้ 10 ภาพ โดยให้คิดวาดภาพให้แปลกแตกต่างไปจากคนอื่นและทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจแล้วตั้งชื่อภาพแต่ละภาพที่วาด กิจกรรมนี้ใช้เวลา 10 นาที

3. กิจกรรมการใช้เส้นเป็นการวาดภาพโดยต่อเติมจากเส้นคู่ที่กำหนดให้ โดยพยายามคิดและวาดภาพให้แปลกแตกต่างไปจากคนอื่น ให้มากที่สุดแล้วตั้งชื่อภาพที่วาดนั้น ให้นำดินแดนและน่าสนใจที่สุด กิจกรรมนี้ใช้เวลา 10 นาที

การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ชุดนี้จะตรวจให้คะแนนความคิดคล่อง ในกิจกรรมที่ 2 และ 3 คะแนนความคิดคล่องของกิจกรรมที่ 2 ให้นับจากจำนวนภาพชัดเจนสื่อความหมายได้และใช้สิ่งเร้าที่ให้มาเป็นส่วนหนึ่งของภาพใหม่ คะแนนความคิดคล่องสูงสุดจะเท่ากับ 10 คะแนน คะแนนความคิดคล่องของกิจกรรมที่ 3 ให้นับจำนวนภาพที่ชัดเจนสื่อความหมายภาพไม่ซ้ำกัน และภาพที่ใช้เส้นคู่เป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนสำคัญของภาพคะแนนความคิดคล่องสูงสุดจะเท่ากับ 30 คะแนน

ส่วนการตรวจให้คะแนนความคิดริเริ่มจะตรวจให้คะแนนในกิจกรรมที่ 1, 2 และ 3 การให้คะแนนในส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับความถี่ของภาพที่แตกต่างไปจากธรรมดาในการตอบของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ดูจากภาพเป็นหลักไม่ใช่ดูชื่อที่กำกับไว้ ภาพที่ซ้ำกันมากจะได้คะแนน 0 โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบแล้วกำหนดรายชื่อภาพที่จะได้คะแนน 0 ไว้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนน ส่วนภาพที่แตกต่างจากรายชื่อที่ให้ไว้จะได้คะแนนภาพละ 1 คะแนน

นอกจากนี้ยังมีการให้คะแนนความคิดละเอียดลออในกิจกรรมที่ 1, 2 และ 3 โดยพิจารณา ดังนี้ แต่ละภาพให้คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน และเพิ่มให้อีก 1 คะแนนแก่ส่วนละเอียดที่ต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ขึ้นไม่ว่าจะต่อเติมในตัวสิ่งเร้าหรือขอบหรือรอบ ๆ สิ่งที่กำหนดโดยสิ่งที่ต่อเติมดูแล้วจะต้องสมจริงและมีความหมาย รายละเอียดการตรวจให้คะแนนศึกษาเพิ่มเติมได้จากคู่มือการตรวจแบบทดสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปแบบ ก. ของ อารี รังสินันท์ และคณะในรายงานการวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2524

นอกจากนี้ยังมีแบบทดสอบที่สร้างและดัดแปลงโดยนักการศึกษาและนักวัดผลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยอีกมากมายแต่การใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ใดๆก็ตาม ผู้ใช้ควรคำนึงไว้เสมอว่า การใช้แบบทดสอบนั้นเพื่อเป็นเกณฑ์อันหนึ่งในการวัดพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กแต่ไม่ควรใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินขั้นเด็ดขาด ผู้ใช้ควรใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์อื่นๆ ควบคู่กันไปเพื่อช่วยให้ได้ผลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวไม่สามารถวัดพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ได้ครอบคลุมทุกด้าน กล่าวคือแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์แบบหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับเด็กระดับหนึ่งในวัฒนธรรมหนึ่งแต่อาจไม่เหมาะสมกับเด็กอีกระดับหนึ่งในอีกรัฒนธรรมหนึ่งก็เป็นไปได้ ดังนั้นผู้ใช้ควรได้ตระหนักถึงเกณฑ์ต่างๆดังกล่าวด้วยความระมัดระวังมิฉะนั้นอาจนำไปสู่ การสรุปผลบางอย่างที่ไม่ตรงตามความเป็นจริงได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

งานวิจัยต่างประเทศ

แอนดรู และ มาร์ธา (Andrew and Martha. 1996 : 3860-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเขียนเรื่องสั้น กับนักเรียนระดับ 12 จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นนักเรียนหญิงทั้งคู่ โดยตัวอย่างเรียนในโรงเรียนศิลปะในรายวิชาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ผู้ศึกษาได้ทำการติดตามผลของการเขียนอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนทั้งสองเป็นระยะเวลา 6 เดือน พบว่าวิชาการเขียนอย่างสร้างสรรค์นั้นเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีในการรวบรวมข้อมูลหลายประเภท เช่นการจดบันทึกแบบสอบถาม การบันทึกเทปวิดีโอ การปฏิบัติจริง เทปบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ การเขียนข้อความสั้นๆและการพูดคุยในชั้นเรียน เมื่อเปรียบเทียบวิธีการต่างๆตามทฤษฎีแล้วพบว่าคำแนะนำในห้องเรียนไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้ถึงแม้ว่าครูจะมีกระบวนการที่น่าเชื่อถือก็ตาม แต่วัฒนธรรมในห้องเรียน โรงเรียนก็มีอิทธิพลต่อนักเรียนทั้งสองคนทำให้เรื่องราวที่นักเรียนเขียนออกมาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเล่น การชมคอนเสิร์ต

โคน และ มยองซุก (Kwon and Myoungsook Choi. 1997 : 141- A) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์แบบที่ใช้กระดาษกับดินสอและแบบพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนจำนวน 49 คนซึ่งเรียนอยู่ในเกรด 5 และเกรด 6 ของโรงเรียนเอกชน

2 แห่ง ในเซาเทินเท็กซ์ส ผลการศึกษาพบว่าแบบทดสอบแบบพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากแบบทดสอบที่ใช้กระดาษกับดินสอ

สตีเฟนส์ และ เมรี่แอน (Stephens and Mary Ann. 1997 : 1185-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาษาสองภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาทางสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนจำนวน 84 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มที่สามารถใช้ภาษาได้สองภาษาและกลุ่มที่สามารถใช้ได้ภาษาเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ The Torrance Test of Creative Thinking ใช้วัดความคิดสร้างสรรค์ The Preschool Interpersonal Problem Solving ใช้วัดการแก้ปัญหาทางสังคมและ The Ravens Progressive Matrices ใช้วัดความรู้ทั่วไป ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่พูดได้สองภาษามีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างจากนักเรียนที่พูดได้เพียงภาษาเดียวส่วนการแก้ปัญหาทางสังคมนั้นนักเรียนทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน

เคลนเนสกี และ ชิฟเฟอร์ (Klenetsky and Schiffer. 1998 : 3893-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการฝึกแบบ 4 MAT กับทัศนคติของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 459 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจะได้รับการฝึกแบบ 4 MAT จำนวน 310 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการฝึกใดๆเลยจำนวน 149 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ The Ideal Child Checklist (ICC) ผลการศึกษาพบว่าไม่มีตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์

ซิมสัน และ แนนซี (Simpson and Nancy. 1999 : 3737-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาความคิดสร้างสรรค์แรงจูงใจและเอกลักษณ์บทบาททางเพศของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนเกรด 5 จำนวน 71 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ Renzulli 's triad model of giftedness ผลการศึกษาพบว่า สติปัญญาและแรงจูงใจเป็นตัวพยากรณ์ทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ความคิดสร้างสรรค์ไม่เป็นตัวพยากรณ์ทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

งานวิจัยภายในประเทศ

รัชนิภา ทองสุทธิ (2533 : 117-120) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเขื่อนแก้วราชินูปถัมภ์ จำนวน 80 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาและนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุนีย์ ศรีวันพิมพ์ (2533 : 111- 113) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการฝึกความคิดสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 40 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 20 คน คือ

กลุ่มที่ได้รับการฝึกความคิดสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกลุ่มที่ได้รับการฝึกแบบรายบุคคล ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกความคิดสร้างสรรค์เป็นกลุ่มมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกแบบรายบุคคล

ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม (2534 : 131- 140) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับวิธีการสอนตามคู่มือครูในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 52 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุวิมล วิสุทธิกุล (2534 : 97-99) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามรูปแบบเอริกา (ERICA MODEL) กับ การสอนตามคู่มือครู การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ผลการศึกษาพบว่า การสอนตามรูปแบบเอริกาทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่าการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชีวพร ตปนียากร (2538 : 44-46) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือและวิธีเรียนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้น ม. 2 โรงเรียนนาบอน จำนวน 2 ห้องเรียนๆละ 30 คน ผลการศึกษาพบว่าความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือกับที่เรียนตามปกติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปริมปราง ใจแน่น (2538 : 90-93) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ก่อนและหลังการใช้เกมส์เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านสันตยง จังหวัด นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนจำนวน 40 คนผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่นและความคิดริเริ่มของนักเรียนหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนในทุกองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

ฐิติมา สุทธิเวชกุล (Sutivachgul. 1998 : 85) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 91 คน ผลการศึกษาพบว่าความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นาถนรี พักพ่วน (2540 : 79-81) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลการฝึกคิดเป็นกลุ่มตามแนวคิดของวิลเลียมส์ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกคิดเป็นกลุ่มตามแนวคิดของวิลเลียมส์ และนักเรียนที่ได้รับการฝึกคิดเป็นกลุ่ม ตามแนวคิดของวิลเลียมส์มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกการคิดเป็นกลุ่มตามแนวคิดของวิลเลียมส์

ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาวรรณ (2541: ค) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่าความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมัศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศชั้นเรียนด้านสมองและอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติบรรยากาศชั้นเรียนด้านสมองและอารมณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนบรรยากาศด้านกายภาพของชั้นเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาปลายไม่แตกต่างกัน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536 : 16-27) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่มที่ 3 ไว้ดังนี้

ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter หรือ CLE) ได้รับการพัฒนามาจากนักภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านและครูผู้สอนภาษาหลายคน อาทิ เช่น ไบรอัน เกรย์ ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ และเนย์ ดอร์ จากประเทศออสเตรเลียเมื่อต้นปีพ.ศ.1960ได้เริ่มมีการทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการเทรเกอร์พาร์ค (Traeger Park Project)กับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนเทรเกอร์พาร์ค (Traeger Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอลิส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย

กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทรเกอร์พาร์คได้ริเริ่มจัดโครงการเทรเกอร์พาร์คขึ้นเนื่องจากพบว่าการจัดโปรแกรมภาษาในโรงเรียนของตนไม่ประสบความสำเร็จประสิทธิผลยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางภาษาของนักเรียนในโรงเรียนนี้ให้เป็นที่น่าพอใจได้

ผลของการทดลองการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของโครงการแทรกเกอร์ พาร์คประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีถึงนักเรียนชาวพื้นเมืองเกือบ 100% สามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาอังกฤษได้เป็นที่น่าพอใจ

จากนั้นวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงได้เผยแพร่ออกไปทั่วประเทศ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สำหรับในประเทศไทยได้มีการทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นครั้งแรกในวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2527 โดย ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเรียนรู้ทางการอ่าน ดร.เบรนต์ บาร์ทเลท ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านบริสเบน วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาแห่งบริสเบน (Brisbane college of Advanced Education) ประเทศออสเตรเลีย และ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์การอ่าน ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเพื่อทดลองการสอนดังกล่าว และได้รับการสนับสนุนจาก ศ.ดร.อารี สัตถะวิชัยซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรและผลการทดลองอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นักเรียนสามารถอ่าน เขียนและพัฒนาทักษะการฟัง พูดได้ดี

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2528 ได้เริ่มการประชุมปฏิบัติการหนังสือวิชาภาษาไทยสำหรับใช้สอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ณ โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำมาใช้ทดลองการสอนปรากฏว่านักเรียนสามารถอ่านเขียนฟังและพูดเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วเป็นที่น่าพอใจนักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนทุกชั้นตอน

จากผลการทดลองดังกล่าวทั้งในวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทย ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ จึงเสนอโครงการพัฒนาการอ่านในประเทศไทยกับทางโรดาร์สากลและได้รับอนุมัติให้ทำเป็นโครงการนำร่องกับนักเรียนไทยที่มีปัญหาทางภาษา ณ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อปีการศึกษา 2530 ผลของการทดลองโครงการในโรงเรียนนำร่องนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนทดลองสามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาไทยได้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนโรงเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสนใจในการอ่านและสามารถทำคะแนนวิชาอื่นๆ ในกลุ่มทักษะเช่น คณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2531)

ความหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536 : 18) กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไว้ว่าเป็นการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้

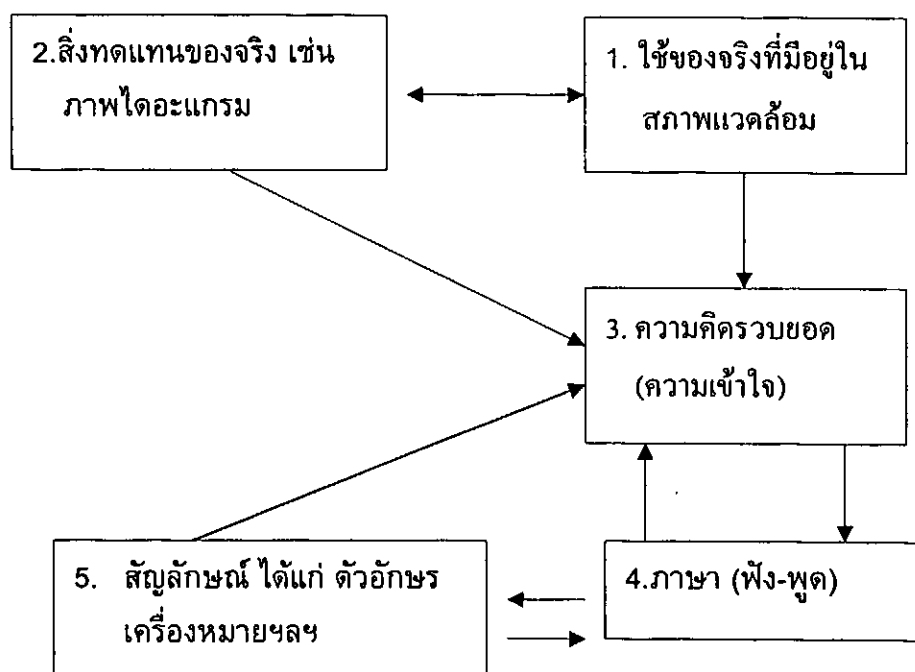
ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นการบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาโดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลักและให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการทางความคิดและมีเจตคติทางบวกในการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ คือความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาโดยการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างอิสระและถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ

หลักการและแนวทฤษฎีของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. (2536 : 18) กล่าวถึงแนวทฤษฎีของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาว่าประกอบด้วย 3 ทฤษฎีดังนี้

1. แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach) แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลักโดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรม ที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจใช้ผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติได้เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียนตามหลักการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเพียงเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำและไวยากรณ์เท่านั้น

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach) ทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้แก่ผู้เรียน (Comprehensible Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลักผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบผลสำเร็จดังที่คาดหมายได้ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยป้อนเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้อง

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Approach) ซึ่งยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (psycholinguistic) โดยเน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ ตามคำจำกัดความของการอ่านตามทฤษฎีดังกล่าวนั้น การอ่านคือ การสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด (Smith, 1971 ; Goodman. 1973) วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่จะใช้ในการสอนอ่านจึงจำเป็นต้องพิจารณาหลักการและทฤษฎีดังกล่าวเพื่อการเรียนรู้การอ่านที่ถูกต้องและเป็นไปโดยธรรมชาติได้ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยามีได้มองการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่านการถ้อย โยง ความคิดรวบยอดรวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่นความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้

การจัดขั้นตอนการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา จะจัดให้การอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะทางภาษาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่นๆ เช่น การฟัง การพูดและการเขียนในลักษณะทักษะสัมพันธ์ หรือในลักษณะบูรณาการตามหลักการสอนเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนจะใช้ปริบททางภาษาจากการอ่านเป็นปัจจัยป้อนที่มีความหมายและพัฒนาปัจจัยป้อนนั้นๆ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะสื่อสารซึ่งเน้นปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนเป็นหลักเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจนถึงขั้นนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงเน้นการสอน

ความหมายรวมของภาษาก่อนจะสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาอันได้แก่รูปพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและไวยากรณ์

การจัดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้สำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การให้ปัจจัยป้อนซึ่งหมายถึงการจัดบทเรียนที่บรรจุเนื้อหาซึ่งผู้เรียนสามารถจะนำความรู้ทาง ภาษาที่ได้ศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา จำเป็นต้องยึดบทเรียนที่จัดเฉพาะประสบการณ์ภาษาที่ผู้เรียนควรได้รับจาก ความหลากหลายของบริบททางภาษา ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากหน้าที่ของภาษา (Function) ที่ผู้เรียนใช้ตามความจำเป็นในบริบทต่างๆ เป็น สำคัญตามระดับวัยและความสนใจนอกจากนี้การจัดบทเรียนจะจัดตามจุดมุ่งหมายในการอ่าน ของมนุษย์โดยทั่วๆ ไป 3 ประการคือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง
2. อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ (เพื่อ “ทำเป็น”)
3. อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า (เพื่อ “คิดเป็น”)

บทเรียนของวิธีการสอนดังกล่าว จึงจัดหนังสือเป็นเล่มๆ ที่มีความยาวพอประมาณ ตามระดับวัย ชั้นเรียนและความสนใจของนักเรียน โดยถือหนังสือแต่ละเล่มเป็นหน่วยการเรียนรู้ หนึ่งๆ

การพิจารณาหลักสูตรซึ่งพิจารณาจากมวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ ย่อมเป็น ประโยชน์สำหรับจัดความคิดรวบยอดซึ่งจะนำไปสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้ ด้วยการสรุปเป็น หนังสือประเภทต่างๆ 3 ประเภท ตามจุดมุ่งหมายในการอ่านดังกล่าวแล้ว ดังนี้คือ

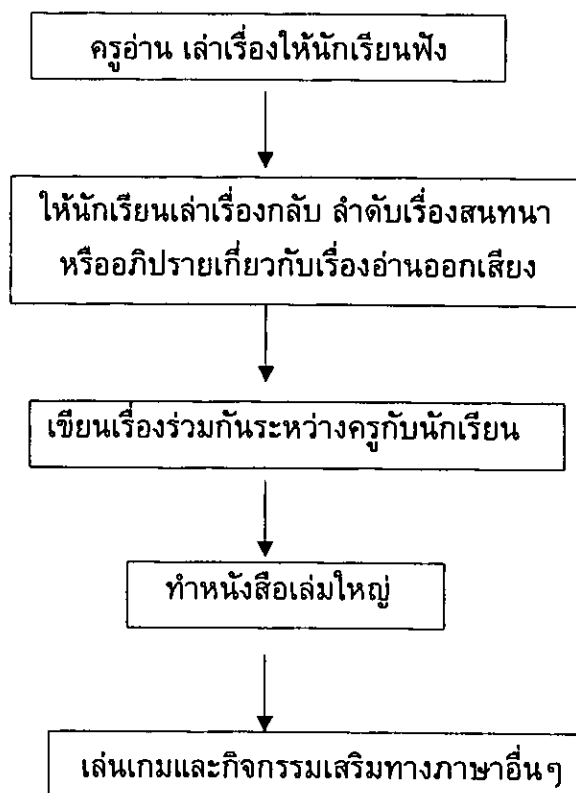
1. หนังสือประเภทนิทาน นิยาย เช่น อ้อยอมยิ้ม กุ๊กไก่
2. หนังสือประเภทวิธีการ เช่น มาทำหมวกกันน็อค
3. หนังสือประเภทสารคดี เช่น ต้นไม้แสนดี

ความยากง่ายของเนื้อหาภาษาในบริบทย่อมจะแตกต่างกันไปด้วยในแต่ละระดับชั้น สำหรับในระดับชั้นสูงๆขึ้นไป หนังสือจะต้องมีเรื่องราวที่ผู้เขียนอาจใช้โครงสร้างทางภาษาที่ยาก ขึ้นจำนวนความคิดรวบยอดมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษาได้มากขึ้นตามวัย

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

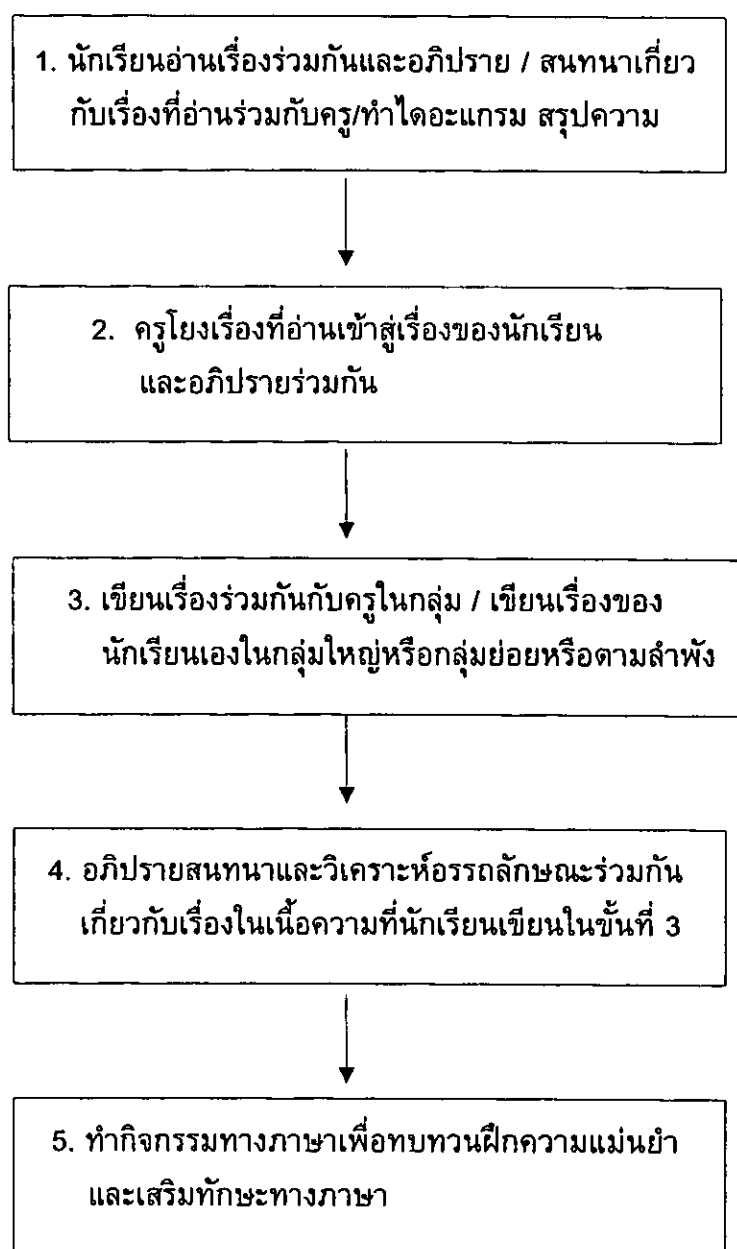
จากหลักการและทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษาจึงได้รับการพัฒนาขึ้น ให้มีลักษณะการพัฒนาภาษาอย่างบูรณาการจากความหมายของ เรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาและไม่เพียงแต่จะเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาจาก การอ่าน ไปสู่ทักษะทางภาษาอื่นๆ เป็นทักษะสัมพันธ์ เช่น การฟัง และการเขียน แต่ยังคงเน้น กระบวนการอ่านที่สำคัญแก่ผู้เรียนอีกด้วย โดยพยายามให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้ เทคนิคในการอ่านทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนได้

อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือ สามารถจับใจความ ดีความ แปลความ ขยายความของเรื่อง ที่อ่านได้ ขั้นตอนการสอนดังกล่าวแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน อย่างต่อเนื่องกันเป็นการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย 2531 : 22) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

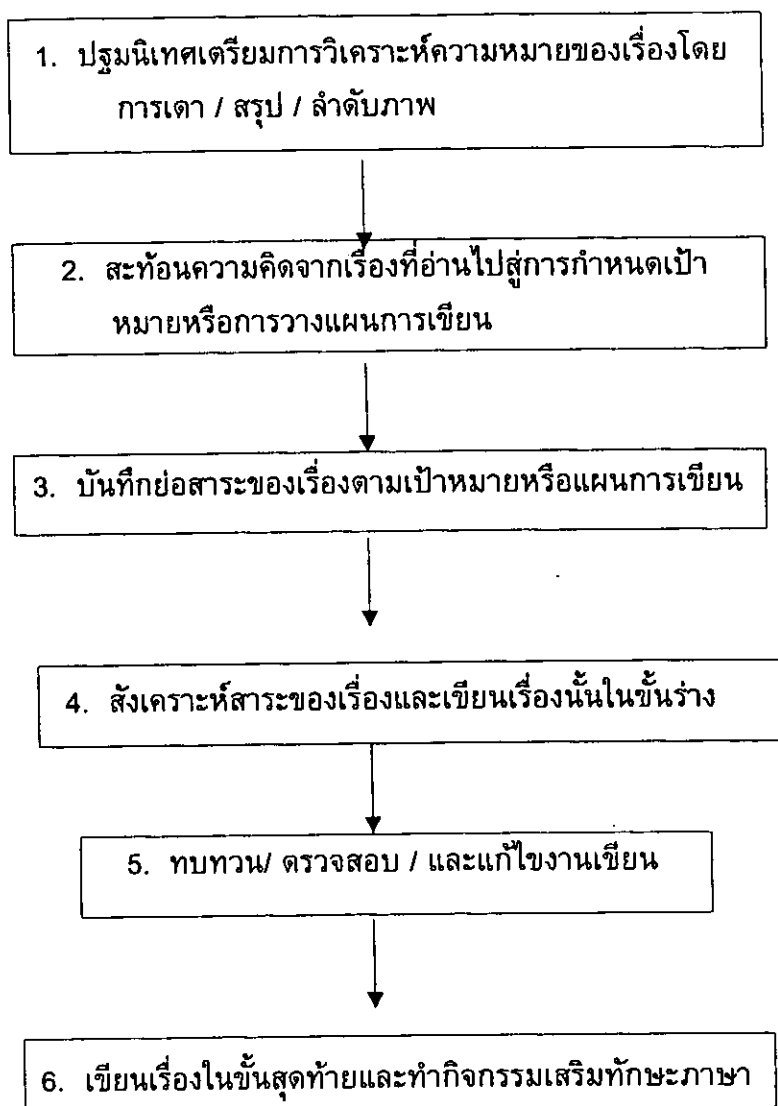
ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) เป็นกระบวนการที่นักเรียน เริ่มฝึกอ่าน และเขียนเรื่องต่างๆ ที่มีลักษณะการเขียนหลากหลายมากขึ้น พร้อมทั้งใช้ ความสามารถในการคิดแต่งความด้วยตนเองมากขึ้น โดยอาศัยการเลียนแบบ หรืออิงแบบอย่าง จาก บทเรียน หรือกิจกรรมที่ผู้สอนเสนอแนะให้ในชั้นเรียน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 30-38) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2)

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่3) ซึ่งใช้สอนนักเรียนที่มีประสบการณ์ และมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด ในบริบทต่างๆ ที่มีอรรถลักษณะหลากหลายมาพอสมควรแล้ว เพื่อเพิ่มความชำนาญและสมรรถนะในการอ่าน การเขียนการฟัง และการพูดเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในบริบทภาษาต่างๆ (เสาวลักษณ์ รัตนิษฐ์. 2536 : 32) ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 3)

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่องดังภาพที่แสดงไว้แล้วซึ่งขั้นตอนการสอนทุกขั้นนี้จะคำนึงถึงกระบวนการของหลักการ และทฤษฎีการเรียนรู้แจ้ง (Mastery Learning) ด้วย ทั้งนี้เพราะจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในเรื่องของระยะเวลาการเรียนรู้ (Learning Time) ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัยและสติปัญญา บางคนเรียนได้ช้า บางคนเรียนได้เร็ว ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความแตกต่างในการใช้เวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย จึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ การให้เวลาแก่ผู้เรียนในการปฏิบัติทางภาษามากๆ (Engaged Time) ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มาก

การเรียนรู้ของมนุษย์อาจแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ (Acquisition Stage) ในขั้นนี้ครูเริ่มสอนเนื้อหาใหม่ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเริ่มลองฝึกทดลองอยู่กับสิ่งที่เรียนรู้ ความถูกต้องและความแม่นยำในการเรียนยังมีน้อย
2. ขั้นเกิดความคล่องตัว (Fluency Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนทักษะจนเกิดความคล่องแคล่วในเนื้อหาที่เรียน การปฏิบัติของผู้เรียนในการเรียนจะเริ่มถูกต้องมากขึ้น
3. ขั้นเกิดความคงทน (Maintenance Stage) ในขั้นนี้จะสืบเนื่องมาจากความคล่องตัวในเนื้อหาอันเนื่องมาจากการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนในขั้นที่ 2 ความคงทนของความรู้ที่ได้รับจะอยู่ได้นานและไม่ลืมเนื่องมาจากมีความแม่นยำในสิ่งที่เรียนจากการปฏิบัติและมีประสบการณ์ในการลองฝึกทดลองถูกมาหลายครั้ง
4. ขั้นนำไปประยุกต์ (Application Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีความชำนาญในความรู้ที่เรียนมาและสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนได้
5. ขั้นปรับตัว (Adaptation Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้มาดัดแปลงหรือปรับใช้ได้ในทุกๆสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะมีโอกาส

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นความแม่นยำในการเรียนรู้ของผู้เรียนจนถึงขั้นสุดท้ายของการเรียนรู้ และจากกิจกรรมต่าง ๆ จะสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนตลอดเวลาว่าผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละขั้นตอนหรือไม่ (เสาวลักษณ์ รัตนาวิชช์. 2533 : 22-23)

จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ผู้เรียนสามารถอ่าน ฟัง พูดและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอในการสื่อสารทางภาษาในชีวิตประจำวัน

จุดมุ่งหมายเฉพาะ

เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ ผู้เรียนจะสามารถ

1. เล่าเรื่องลำดับเรื่องและบอกความหมายของคำทุกคำในบริบทต่างๆ ของหน่วยการเรียนรู้ได้
2. อ่านออกเสียงคำทุกคำในหน่วยการเรียนรู้ได้
3. พูดตอบโต้ แสดงความคิดเห็นและสรุปความให้เป็นที่น่าสนใจได้
4. เขียนสะกดคำและประโยคต่างๆ ที่นักเรียนเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ได้
5. แต่งประโยคเป็นคำพูด และเขียนเป็นตัวอักษรได้ถูกต้องให้เป็นที่น่าสนใจได้
6. บอกความหมายและเขียนสัญลักษณ์ของเครื่องหมายวรรคตอนได้
7. สื่อความหมายของภาษาทางกายและอารมณ์หรือทางวาจาและสีหน้าท่าทางได้

เช่น การแสดงบทบาทสมมติ วาดภาพประกอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้

8. ร่วมมือกับเพื่อนและช่วยเหลือแบ่งปันกัน ในการทำงานร่วมกันได้

(เสาวลักษณ์ รัตนาวิชช์. 2533 : 33)

แนวทางการประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ครูสามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนการสอน
ได้ดังนี้

1. การเล่าเรื่องย้อนกลับหลังจากฟังครูจบแล้ว
2. การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยการแสดงบทบาทสมมติและการวาดภาพประกอบ
เรื่อง
3. การบอกลำดับ ก่อน-หลังของเรื่องในขณะที่นักเรียนร่วมกันเขียนเรื่องในชั้นที่ 3
4. การออกเสียงคำต่างๆ (ระหว่างการเล่าเรื่องย้อนกลับและเล่นเกม)
5. การเรียงคำเป็นประโยค (จากการเล่นเกม)
6. การสะกดคำและการแต่งประโยค (ระยะหนึ่งหลังการเรียนด้วยวิธี CLE)
7. ความร่วมมือของนักเรียนและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม

แบบประชาธิปไตย

8. ความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน (สังเกตจากการนำหนังสือไปศึกษาด้วย
ตนเองเมื่อมีเวลาว่าง)

วิธีประเมิน

ใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่เรียนทั้ง 8 ประการข้างต้น

ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

1. ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการทางความคิด ตามรูปแบบของการจัด
กระบวนการสอนอันเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารได้
อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของตนต่อไป
2. ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน เช่นจากการ
ฟังนิทาน การเล่นเกมบทบาทสมมติ การวาดภาพประกอบเรื่อง การเล่นเกมและจะรักการอ่านมากขึ้น
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติโดยเน้นความเข้าใจ
ความหมายหรือความคิดรวบยอดของภาษาก่อนจะเข้าใจเสียงและสัญลักษณ์ในลักษณะบูรณา
การ เช่นในชั้นที่ 1, 2 และ 3 เป็นต้น
4. ผู้เรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในทักษะต่างๆ ในลักษณะบูรณาการตั้งแต่ขั้นตอน
ที่ 1 ถึงขั้นตอนสุดท้ายโดยกิจกรรมต่างๆ เน้นปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเป็นหลัก เช่นการซักถามการ
โต้ตอบ การเล่าเรื่องย้อนกลับ การเขียนเรื่องร่วมกัน การเล่นเกมบัตรคำ
5. ผู้เรียนมีโอกาสได้คุ้นเคยกับกระบวนการอ่านที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับการรับรู้
ของมนุษย์อันประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความสนใจ การใช้ประสบการณ์เดิม
และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ กระบวนการอ่านดังกล่าวจะจัดไว้ในขั้นตอนการสอนทั้ง 5 ชั้น อย่าง
สอดคล้องกัน

6. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และได้ฝึกการทำงานแบบประชาธิปไตย รู้จักการวางแผนงาน การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานในขั้นตอนการสอนที่ 3, 4 และ 5

7. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นการเรียนรู้ในทฤษฎีมนุษยนิยม โดยถือศักยภาพของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความสามารถเฉพาะด้าน และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ในหลายรูปแบบ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (ความเป็นนักแสดง) การวาดภาพ (ศิลปิน) เป็นต้น

8. ผู้เรียนจะคุ้นเคยกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน จากกระบวนการเรียนการสอน อันจะเป็นการเสริมสร้างคุณธรรมประจำใจ และลักษณะนิสัยที่ดีแก่เด็กในสังคมต่อไป

9. ผู้สอนสามารถให้การสอนซ่อมเสริมได้กับผู้เรียนหลายกลุ่มในขณะเดียวกันตามระดับความสามารถโดยเฉพาะในขั้นตอนที่ 4 และ 5

10. ผู้สอนสามารถพัฒนาทักษะการสอนของตนให้ดีขึ้น เพราะผู้สอนจะมีบทบาทในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอในทุกขั้นตอนการสอน (เสาวลักษณ์ รัตวิรัช. 2533 : 24)

รายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ในแต่ละขั้นตอนของการสอนนั้น ก่อนลงมือสอนผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจการจัดกิจกรรมของผู้สอนและผู้เรียนโดยละเอียดตามลำดับทุกขั้นตอนอย่างครบถ้วน การข้ามขั้นตอนหรือการรีบเร่งให้จบอย่างรวดเร็วในแต่ละขั้นตอนจะมีผลทำให้การพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง และได้ความคิดรวบยอดของเรื่องที่อ่าน มีโอกาสฝึกทักษะการฟังอย่างถูกต้องด้วยกระบวนการทางความคิดของตน

ในขั้นนี้ผู้สอนเริ่มนำเสนอตั้งแต่ภาพหน้าปก ให้ผู้เรียนลองเดาดูว่าเรื่องที่ครูจะอ่านให้ฟังนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพื่อให้ผู้เรียนใช้จินตนาการ และดึงความรู้เดิมที่เคยได้พบ ได้ยิน ได้ฟังเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ ผู้เรียนจะเข้าใจความหมายของการอ่านได้ดีขึ้น กระบวนการอ่านจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีความสนใจและความตั้งใจที่จะฟังเรื่องราว เมื่อผู้เรียนเดาเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์จากภาพหน้าปกแล้ว ผู้สอนก็จะพูดย้ำว่ากำลังจะอ่านเรื่องอะไร ผู้เรียนที่เดาถูกก็จะรู้สึกสนุก ผู้ที่เดาไม่ถูกก็จะรู้สึกท้าทายให้ค้นหาต่อไป ช่วงนี้การนำเข้าสู่บทเรียนของผู้สอนจะมีประสิทธิภาพมาก เพราะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนใช้ความคิดจินตนาการตามเรื่องที่ กำลังจะอ่านได้ ผู้สอนลงมืออ่านเรื่องที่ละหน้าและไม่จำเป็นต้องใช้นิ้วชี้ไล่ตามตัวอักษรในขณะที่

อ่าน อ่านทำนองการเล่าเรื่องพร้อมทั้งใช้ภาพประกอบในแต่ละหน้าช่วยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการเรื่องได้ชัดเจนขึ้น เมื่อผู้สอนอ่านจบแต่ละหน้าโดยใช้เสียงและท่าทางประกอบให้สื่อความหมายของภาษาที่ชัดเจน มีชีวิตชีวาตามธรรมชาติของภาษาและของเรื่องให้ผู้เรียนเดาหรือคิดต่อว่าในหน้าถัดไปจะเกิดอะไรขึ้น โดยใช้ภาพในหน้าถัดไปเป็นสื่อ อาจจะเสียเวลาบ้างแต่จะคุ้มค่าที่ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดหาคำตอบจากประสบการณ์โดยตรงของเขา เมื่อผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบคำถามแล้วผู้สอนจึงอ่านเรื่องในตอนนั้น ผู้เรียนก็จะคลายความสงสัยและดีใจหากการคาดเดาของตนนั้นถูกต้องหรือใกล้เคียงหากไม่ถูกก็จะรอดูต่อไปว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร ทำให้การอ่านสนุกมีชีวิตชีวามากขึ้น นอกจากนี้ยังเข้าใจลำดับของเรื่องได้ชัดเจนว่าอะไรเกิดก่อนเกิดหลัง อะไรเป็นเหตุเป็นผล ฯลฯ การอ่านดังกล่าวจะค่อยเป็นค่อยไปจนจบเรื่อง

สำหรับการสอนภาษาต่างประเทศ เช่นภาษาอังกฤษ ในชั้นตอนที่ 1 ผู้สอนต้องใจเย็นให้ผู้เรียนลองเดาเรื่องจากหน้าปกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เมื่อครูจะเริ่มอ่านเรื่อง ผู้เรียนอาจพูดเป็นภาษาไทยเกี่ยวกับภาพนั้นๆ เช่น “ผัก” “ไข่” ผู้สอนก็พยักหน้าตอบว่า “Yes” หรือ “O.K.” แล้วพูดภาษาอังกฤษย่ำสิ่งที่เขาพูด เช่น ผู้เรียนพูด “ผัก” ผู้สอนพูด Yes, vegetables เป็นต้น ผู้สอนต้องพยายามใช้ภาษาเป้าหมาย ในที่นี้คือภาษาอังกฤษ แต่ผู้เรียนก็สามารถใช้ภาษาแม่ของตนได้ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเรียนโดยธรรมชาติ เพื่อสื่อความหมายที่ตนรู้เรื่องออกมา แล้วผู้สอนย้ำเป็นภาษาต่างประเทศที่จะเรียน ผู้เรียนก็จะเข้าใจได้ทันทีว่าคำภาษาต่างประเทศนั้นก็คือความหมายภาษาไทยที่ตนพูดนั่นเอง และจะสามารถจำภาษาที่ใช้ได้โดยอัตโนมัติเมื่อใช้บ่อยๆ การสอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องใช้เวลามากกว่าการสอนภาษาแม่ เช่นภาษาไทย ในระยะแรกต้องพยายามใช้สื่อการสอนโดยเฉพาะรูปภาพในหนังสือ หรือท่าทางของผู้สอนแสดงออกให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายมากที่สุด การสอนในขั้นนี้จึงใช้เวลามากกว่าการสอนภาษาแม่ การแปลความหมายจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยมิใช่เรื่องผิดแต่ไม่ควรแปลคำต่อคำ ควรให้ความหมายโดยรวม

การประเมินผลสังเกตดูว่านักเรียนสามารถตอบคำถามคร่าวๆ ได้ว่าเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมติ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ความคิดรวบยอดของเรื่อง เข้าใจความหมายของเสียง มีโอกาสฝึกการฟัง การพูด การออกเสียง และใช้ภาษาท่าทางสื่อความหมาย ผู้สอนให้ผู้เรียนเล่าเรื่องย้อนกลับโดยช่วยกันในกลุ่ม ผู้สอนคอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนเล่าไม่ได้โดยการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องได้จนจบและประสบความสำเร็จในการสื่อความหรือมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

เมื่อผู้เรียนช่วยกันเล่าเรื่องย้อนกลับได้แล้ว ผู้สอนเริ่มสนทนาเพื่อให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เช่น ชอบตัวละครตัวใดมากที่สุด อยากรับตัวละครตัวใดมากที่สุด ไม่ชอบ

ตัวละครตัวใด เพราะเหตุใด ฯลฯ โดยผู้สอนพยายามเน้นความมีเหตุผล ผู้เรียนก็จะค่อยๆ เริ่มคิดเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลโดยแทรกแนวคิดด้านศิลปกรรมจริยธรรมที่ต้องการสอนเข้าไปด้วย เมื่ออภิปรายจบเริ่มให้เล่นบทบาทสมมติโดยให้ผู้เรียนอาสาแสดงเป็นตัวละคร หรือวัสดุต่างๆ ในเรื่องนี้อาจแสดงได้ตามความสมัครใจ ในการแสดงบทบาทสมมติเน้นจินตนาการของเรื่องมากกว่าการแสดงให้สมจริง ไม่จำเป็นต้องมีฉาก ไม่จำเป็นต้องฝึกซ้อมแต่อย่างใด ผู้เรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติคอยอ่านบทตามผู้สอน การเล่นบทบาทสมมติจะช่วยในเรื่องการอ่านออกเสียงและการเข้าใจความหมายได้ เมื่อเล่นจบเรื่องแล้วก็ให้ผลัดกันให้คนที่เล่นแล้วมาช่วยผู้สอนอ่านบทโดยออกเสียงตามที่ผู้สอนอ่านให้เพื่อนเล่นบทบาทสมมติในระยะแรกๆ นักเรียนบางคนอาจไม่กล้าอาสาออกมาเล่นบทบาทสมมติ ครูควรใจเย็นและให้นักเรียนทุกคนได้ลองเล่นบทบาทสมมติเป็นตัวละครต่างๆ พร้อมๆ กันเสียก่อนสักเที่ยวหนึ่ง จากนั้นค่อยเรียกนักเรียนที่ค่อนข้างกล้าแสดงออกมาแสดงก่อนทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออกได้เกิดความมั่นใจมากขึ้นเมื่อถึงคราวตนต้องออกไปแสดงครูต้องใช้ความอดทนในการสอนหน่วยการเรียนรู้แรกๆ เพราะนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบนี้มาก่อน และยังไม่ชินกับการแสดงออกมากนัก (ครูไม่ควรให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามตั้งแต่ต้นจนจบเพราะนักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความสนใจในการอ่านทันที)

การประเมินผลสังเกตความถูกต้องจากการเล่าเรื่องย้อนกลับของนักเรียน การลำดับเรื่อง การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

จุดมุ่งหมายผู้เรียนสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรสามารถอ่านและเข้าใจความหมายของเรื่องที่เขียน รวมทั้งมีโอกาสดูฟังความพร้อมในการเขียนตัวอักษร และฝึกประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

การสอนในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะใช้กระดาษแผ่นใหญ่ติดบนกระดานดำเพื่อเป็นอุปกรณ์ในการเขียนแทนกระดานดำและใช้สีเมจิกแทนชอล์คเพราะต้องใช้เวลานานในการดกกลงอาจไม่เสร็จสิ้นในคาบเรียนนั้นๆ กระดาษจะเก็บไว้ได้ไม่รบกวนการเรียนในวิชาอื่นๆ และสามารถอ่านซ้ำย้ำทวนได้จนกว่าจะเขียนจบเรื่อง ผู้สอนเริ่มการสอนโดยให้ผู้เรียนช่วยกันเล่าเรื่องที่เคยเรียนในขั้นตอนที่ 1 และ 2 ผู้สอนอาจนำรูปภาพจากหนังสือมาให้ดูลำดับของเหตุการณ์เพื่อช่วยการเล่าเรื่องบ้างก็ได้หรือเสริมต่อเรื่องให้บ้างตามสมควร เมื่อเล่าเรื่องจบแล้วผู้สอนบอกให้ผู้เรียนช่วยกันเขียนเรื่องดังกล่าวใหม่โดยใช้ภาษาของผู้เรียนเอง โดยให้ผู้เรียนเป็นคนบอกเรื่อง ผู้สอนจะทำหน้าที่เขียนบนกระดาษแผ่นใหญ่ให้ การเลือกชื่อเรื่องหรือประโยคที่เหมาะสมที่จะเขียนลงในกระดาษแผ่นใหญ่นั้น ให้ใช้การตัดสินใจตามเสียงส่วนใหญ่ภายในห้อง เพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยในการแสดงความคิดเห็น และให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสคิดร่วมกัน การเริ่มต้นเขียนเรื่องให้ผู้เรียนช่วยกันคิดว่าเรื่องที่จะเขียนจะให้ชื่อเรื่องอย่างไร ในขณะที่เขียนครูไม่ควรหันหลังให้

นักเรียนควรรีบบันทึกด้านข้างของกระดาษและเขียนเรื่องทุกครั้งที่ยื่นคำลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ครูควรออกเสียงคำนั้นๆในขณะที่เขียนด้วยทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้อง และเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษรที่เขียนนั้นด้วย เมื่อครูเขียนคำหรือประโยคหนึ่งจบแล้ว ครูควรให้นักเรียนอ่านทวนคำและประโยคซ้ำก่อนการเขียนคำหรือประโยคใหม่ทุกครั้ง เมื่อเขียนเรื่องไปได้ซักระยะ หรือตอนหนึ่ง ครูควรให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบตามเรื่องที่เขียนไว้ และให้นักเรียนที่เหลืออ่านออกเสียงพร้อมๆกันตั้งแต่ต้นจนถึงตอนที่เขียนค้างไว้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าจะจบเรื่อง จากนั้นจึงให้นักเรียนช่วยกันอ่านทวนเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบและช่วยกันแต่งชื่อเรื่อง (ในขณะที่ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่แต่งจากกระดาษแผ่นใหญ่นั้นครูอาจใช้ไม้ชี้ตามตัวอักษรไปด้วย และอาจชี้สลับที่ให้อ่านบ้างเพื่อดูว่า นักเรียนอ่านได้แน่ หรือใช้การจำต่อเนื่องในประโยค)

การประเมินผลสังเกตดูการบอกลำดับเรื่องของนักเรียนการอ่านออกเสียงคำและประโยคต่างๆ และการจำคำในประโยคต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีโอกาสนเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มโดยแสดงศักยภาพและความรับผิดชอบอย่างหลากหลายในการฝึกการอ่าน การเขียน ความเข้าใจความหมายในบริบทของสถานการณ์ต่างๆ ใช้จินตนาการ และศิลปะในการคิดสร้างสรรค์เพื่อการสื่อสาร รวมทั้งได้รับการสอนซ่อมเสริมจากผู้สอนเป็นรายบุคคล

ในขั้นตอนนี้ผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันให้ผู้เรียนทราบ โดยเน้นว่าในการทำหนังสือเล่มใหญ่ร่วมกันในกลุ่มก็เพื่อให้กลุ่มมีหนังสือสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ โฉนเฉพาะอย่างยิ่งทุกคนจะต้องสามารถอ่านหนังสือนี้ได้ทุกหน้าโดยต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการอ่าน การวางแผนงาน การวาดภาพประกอบในแต่ละหน้า รวมทั้งการทำปกให้สวยงามตามแนวคิดร่วมกันของกลุ่ม ควรให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันเองในการรับผิดชอบงานโดยการผลัดกันทำหน้าที่ต่างๆ การแบ่งกลุ่มทำหนังสือเล่มใหญ่นี้ควรแบ่งกลุ่มละประมาณ 4-5 คน จุดหมายสำคัญคือการให้นักเรียนช่วยกันอ่านเรื่องในแต่ละหน้าของหนังสือเล่มใหญ่ให้แม่นยำ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบตามความคิดเห็นของกลุ่ม ครูคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และประเมินความสามารถของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม หากพบว่านักเรียนคนใดยังไม่สามารถอ่านได้หรืออ่านได้ไม่ดีเท่าที่ควร ครูก็ควรให้การสอนซ่อมเสริมทันทีเป็นรายบุคคล เช่นให้อ่านพร้อมกันกับครู หรืออ่านตามครู นอกจากนี้อาจใช้วิธี เพื่อนสอนเพื่อน คือให้นักเรียนที่อ่านได้ช่วยสอนเพื่อนที่ยังอ่านไม่ได้ โดยครูควรให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้คำชมเชยแก่นักเรียนที่มีความพยายามในการเรียนและความพยายามในการสอนเพื่อน บางครั้งการทำงานในหน้ากระดาษเดียวกันเป็นกลุ่มอาจไม่สะดวกเช่นการวาดภาพประกอบเรื่องครูอาจให้นักเรียนวาดภาพตามที่ตกลงกันในกระดาษอื่นแล้วตัดมาแปะในหนังสือเล่มใหญ่ร่วมกันซึ่งวิธีนี้อาจช่วยให้นักเรียนมีความคล่องตัวและสะดวกสบายขึ้น เมื่อ

นักเรียนวาดภาพประกอบเสร็จแล้วจึงให้ช่วยกันอ่านเรื่องภายในกลุ่ม พร้อมทั้งเขียนชื่อและนามสกุลของสมาชิกไว้ด้านหลังปก จากนั้นให้แต่ละกลุ่มรวบรวมผลงานโดยเรียงหน้ากระดาษหนังสือเล่มใหญ่ของตนให้เรียบร้อยแล้วเข้าปกเย็บสันให้เรียบร้อยภายใต้การดูแลของครู แล้วนำหนังสือเล่มใหญ่ของแต่ละกลุ่มออกมาแสดงโชว์ โดยช่วยกันอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน นักเรียนจะสนุกสนานในการอ่านการฟัง และภาคภูมิใจที่ได้เห็นผลงานของตนเองออกสู่สาธารณชน นอกจากนี้ยังจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น

อุปกรณ์ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ มีดังนี้

1. กระดาษแผ่นใหญ่ ไม่ต้องหนา และราคาไม่ต้องแพงมากนัก นำมาตัดให้มีขนาดพอดีเท่าที่ต้องการ
2. กระดาษสำหรับทำปก ควรให้มีขนาดใหญ่กว่ากระดาษที่ใช้เขียนเล็กน้อย
3. กาวหรือแปงเปียก
4. กรรไกร
5. ดินสอสี สีเทียน สีน้ำ ฯลฯ
6. ที่เย็บกระดาษ
7. สติกเกอร์รูปตัวอักษร (ไม่จำเป็นต้องใช้ ถ้าหาไม่ได้หรือไม่มี)
8. มีดตัดกระดาษ (ใช้ด้วยความระมัดระวัง หรือผู้สอนตัดให้)
9. กระดาษกาวหรือกระดาษเทป
10. สีเมจิก

วิธีทำหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book)

ตัดกระดาษที่จะใช้เขียนอาจเป็นหน้าคู่หรือหน้าเดี่ยวตามขนาดที่ต้องการ ตรวจสอบเรื่องและรูปภาพที่เขียนไว้ในขั้นตอนก่อนเพื่อให้นักเรียนลอกตามด้วยตัวบรรจง (ในระยะต้นๆ แรกเรียนเด็กยังเขียนไม่ได้ ครูจะเป็นผู้เขียนให้) แล้วติดรูปหรือวาดภาพประกอบตามใจชอบ ครูช่วยนักเรียนได้โดยให้คำแนะนำและให้นักเรียนออกแบบหนังสือของตนอย่างเสรี ก่อนลงมือเขียนหนังสือควรขีดเส้นก่อน เพื่อให้การเขียนของนักเรียนมีระเบียบและอ่านได้ง่าย ควรเหลือขอบไว้เผื่อการเย็บเข้าเล่มและปกด้วย ทั้งนี้แล้วแต่การพิจารณาของนักเรียนภายใต้การแนะนำของครูตามความเหมาะสม

ในการทำปก ก่อนจะลงสีจริงควรใช้ดินสอเขียนตัวอักษรเพื่อไม่ให้เลอะเทอะ เมื่อนักเรียนเขียนหนังสือเรียบร้อยแล้วให้ออกแบบปกให้สะดุดตาพร้อมทั้งช่วยกันตกแต่งให้สวยงาม ลงสีตัวอักษรหรือใช้สติกเกอร์ติดตกแต่งปกก็ได้ เมื่อทำปกเสร็จแล้วให้นำมาเย็บเข้าเล่มรวมกับกระดาษที่เขียนเรื่องและวาดภาพเสร็จแล้วโดยทำให้เรียบร้อย เปิดสะดวกและถาวร ใช้กระดาษกาวหุ้มสันปกหรือถ้าต้องการให้หนังสือมีความคงทนมากขึ้น อาจใช้พลาสติกชนิดบางใสปิดทับหน้ากระดาษที่เขียนในแต่ละหน้า

หมายเหตุในการทำหนังสือเล่มใหญ่ควรใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาง่ายเท่าที่จะหาได้และประหยัดที่สุดไม่จำเป็นต้องใช้เวลาและเงินทองให้ฟุ่มเฟือยมากนัก เพราะมีจุดประสงค์เพียงเพื่อให้นักเรียนสนุกสนานในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของงานที่ทำเพื่อนำไปใช้เป็นแหล่งในการเรียนรู้เท่านั้น

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและการทำงานร่วมกันของนักเรียน ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม การเก็บของเข้าที่ การรู้จักแบ่งปันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้งานสำเร็จ

2. สังเกตภาพที่สื่อความหมายของเรื่องว่ามีความสอดคล้องกับเรื่องได้ดี

ขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนเล่นเกมหรือทำกิจกรรมเสริมทางภาษา

จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อยของภาษาต่างๆ อันได้แก่เสียง ตัวสะกด ไวยากรณ์ จนเกิดความแม่นยำสามารถอ่าน เรียบเรียงคำเป็นประโยคได้ สะกดคำได้ เขียนคำและประโยคได้ รวมทั้งเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เกี่ยวข้องมาแล้วได้

ในขั้นตอนนี้ ครูจะให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้า การสะกดคำ การเขียนคำและประโยค พร้อมทั้งความหมายของคำและประโยคจากหนังสือเล่มใหญ่ เกมที่นำมาใช้เล่นมีมากมาย แต่ที่เล่นง่าย สั้นเปลืองน้อยและให้ผลดีคือเกมจากการใช้บัตรคำ ตัวอย่างเช่น

1. ครูชี้คำในหนังสือเล่มใหญ่พร้อมทั้งอ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันหาคำนั้นจากกองบัตรคำชูขึ้นแล้วอ่านออกเสียงให้เพื่อนฟัง ถ้าถูกได้ 1 คะแนน

2. ครูปิดคำในหนังสือเล่มใหญ่ โดยเปิดเพียงตัวอักษรตัวแรกหรือตัวที่สองไว้ แล้วให้นักเรียนเดาว่าเป็นคำใด โดยทำการเลือกจากบัตรคำขึ้นมาแล้วนำมาเทียบกับคำของครูพร้อมทั้งอ่านให้เพื่อนฟัง

3. ให้นักเรียนผลัดกันพูดประโยคใดประโยคหนึ่งที่ละคนจากเรื่องที่นักเรียนช่วยกันแต่งในหนังสือเล่มใหญ่ แล้วให้นักเรียนที่เหลือช่วยกันหาบัตรคำมาเรียงเป็นประโยคตามที่พูดแล้วช่วยกันอ่านประโยคที่เรียงด้วยกัน เพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ นักเรียนอาจตรวจสอบจากหนังสือเล่มใหญ่ของนักเรียนเองก็ได้

เกมที่ใช้เสริมกิจกรรมทางภาษาอื่นๆ อาจนำมาใช้ด้วยจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กัน เช่น เกมฝึกการประสมคำใหม่ อาจนำกิจกรรมอื่นมาเสริมได้ เช่น การนำเพลงมาประกอบท่าทางการเต้น การจะใช้กิจกรรมใดเสริมในขั้นนี้ ควรพิจารณาดูว่าเนื้อหาในกิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนอยู่หรือไม่ การที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมใดๆ ย่อมจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ และมีแรงจูงใจเกิดขึ้นภายในตนเอง อันจะทำให้ความสามารถทางการเรียนภาษาได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้นตามไปด้วย การจัดกิจกรรมทางภาษาควรจัดตาม

จุดประสงค์ตามลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักเรียนมีโอกาใช้ประสบการณ์จากกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาทักษะทางภาษาของตน

การประเมินผลสังเกตความถูกต้องในการทำกิจกรรมทางภาษาในแต่ละจุดประสงค์ เช่น ความถูกต้องในการเทียบคำ การเรียบเรียงคำเป็นประโยค การเขียนสะกดคำ การจัดหรือเขียนเครื่องหมายวรรคตอนในประโยค หรือในการเล่นเกมนต่างๆ

การจัดกิจกรรมทางภาษาในขั้นตอนที่ 5

จากงานวิจัยในโครงการรู้หนังสือ หรือการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในประเทศไทย 2531-2538 (เสาวลักษณ์ รัตนิวิษฐ์. 2540) พบว่าการฝึกกิจกรรมทางภาษา หากจัดให้เป็นระบบตามความยากง่ายของการพัฒนาภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น และช่วยให้ผู้สอนจัดเตรียมแผนการสอน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ได้อย่างมีระบบ แผนการจัดกิจกรรมทางภาษาด้วยเกม ควรจัดตามลำดับขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของเกมดังนี้

1. จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้ ให้นักเรียนเล่นเกมที่สามารถจำคำในหนังสือเล่มใหญ่ (จากขั้นที่ 4) ที่ได้ทำร่วมกันกับเพื่อนๆ ในกลุ่มได้

2. อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้ ให้นักเรียนแข่งขันกันอ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ หลังจากที่จำคำต่างๆ จากหนังสือเล่มใหญ่ได้แล้ว เกมต่างๆ ได้แก่ เกมม้าแข่ง เกมต่อเติมคำให้สมบูรณ์ลงในช่องว่างของข้อความ เป็นต้น

3. เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ หลังจากที่นักเรียนอ่านคำต่างๆ ได้แล้วจากการเล่นเกม นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนต่อเนื่องจากประสบการณ์ในการอ่านได้ทันที จึงควรให้นักเรียนได้ลองฝึกเขียนคำที่เคยอ่านได้หรือมีประสบการณ์มาแล้ว การเขียนในระยะแรกๆ ควรเริ่มจากง่ายไปยาก เพื่อให้นักเรียนสนุกและเห็นว่าการเรียนภาษาง่าย นักเรียนก็จะรักการอ่านและการเขียนมากขึ้น เมื่อลองเขียนคำก็ให้ลองเขียนประโยคดูบ้าง และค่อยๆ เพิ่มความยากโดยไม่ให้ดูหนังสือเล่มใหญ่อีกต่อไป เปลี่ยนให้สนุกหรือท้าทายมากขึ้น

4. นำคำมาแต่งประโยคปากเปล่าได้ (ควรเน้นการสอนไวยากรณ์ในเชิงปฏิบัติ นักเรียนจะรู้สึกสนุกกับการเรียนมากกว่าการเรียนจากกฎเกณฑ์)

5. ให้นักเรียนอ่านและเขียนประโยคที่แต่งได้ หลังจากที่ได้ฝึกการแต่งประโยคปากเปล่ามาแล้ว ก็ควรให้นักเรียนฝึกเพิ่มเติม โดยลองเขียนประโยคที่แต่งปากเปล่าจากคำต่างๆ ลงในสมุดแบบฝึกหัด และฝึกอ่านประโยคนั้นๆ ครูผู้สอนจะต้องคอยช่วยเหลือการเขียนคำต่างๆ ของนักเรียน วิธีการที่ง่ายและมีประสิทธิภาพคือการให้นักเรียนทุกคนมีสมุดพจนานุกรมของตนเองโดยจัดทำเองง่ายๆ นักเรียนจะบันทึกคำต่างๆ ที่เขาต้องการไว้ การใช้สมุดพจนานุกรมบ่อยๆ จะทำให้นักเรียนใช้หนังสือพจนานุกรมเป็นและช่วยให้การค้นคว้าในการเรียนรู้อ่านง่ายขึ้นอีกด้วย

6. ให้นักเรียนประสมคำในหนังสือเล่มใหญ่เป็นคำใหม่ได้ เมื่อนักเรียนสามารถแต่งประโยคได้ อ่าน เขียนประโยคนั้นๆได้ จึงฝึกให้นักเรียนลองหาคำหรือนำคำมาประสมกันง่ายๆ เพียงครูให้หลักเกณฑ์โดยให้ตัวอย่าง

หนังสือประเภทวิธีการ กระบวนการของกิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นตอนที่ 1 และ 2 จะทำดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ในขั้นตอนนี้จะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

1.แนะนำวัสดุต่างๆ ที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่อง เช่น เรื่องมาทำหมวกกันเอนจะ แนะนำวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำหมวก ได้แก่ กระดาษแข็ง ที่หนีบกระดาษ กาว ฯลฯ

วิธีแนะนำ ครูจะยกวัสดุแต่ละชิ้นออกมาแสดงให้นักเรียนดู พร้อมทั้งถามดังๆว่า เรียกว่าอะไร เช่นชูกระดาษขึ้นพร้อมทั้งพูดว่า กระดาษ พูดซ้ำๆกัน 2-3 ครั้ง ทำอย่างนี้จนกว่าจะหมดวัสดุที่จะแสดงแล้ว

2. ครูสาธิตวิธีการทำสิ่งต่างๆ ทีละขั้นตอนอย่างช้าๆและชัดเจน เช่น
หนึ่ง วางกระดาษลงบนโต๊ะ

สอง ทาบแบบกระดาษลงบนกระดาษแผ่นนี้ (ชี้ไปด้วย)

สาม ใช้ดินสอลากเส้นไปรอบๆแบบกระดาษ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปราย อ่านออกเสียงเล่นบทบาทสมมติ ในขั้นตอนนี้จะเปลี่ยนเป็นให้นักเรียนลองเล่าวิธีการทำที่ครูสอนไป และลองลำดับเหตุการณ์ว่าครูทำอะไรบ้าง ช้าๆเช่น หนูจำได้ไหมว่าครูทำอะไร ไหนลองนึกซิ หนึ่ง..ทำอะไร แล้วต่อไปละ ฯลฯ จากนั้นให้นักเรียนลองพูดย้ำตามครูถึงขั้นตอนในการทำสิ่งต่างๆอย่างช้าๆแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน หลังจากนั้นครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกประมาณ 4-5 คน พร้อมทั้งแจกวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ให้ครบและให้นักเรียนทุกคนทำสิ่งที่เรียนมากับครู ก่อนลงมือทำควรให้นักเรียนทุกคนลองพูดทบทวนลำดับขั้นตอนของวิธีการที่ทำการสิ่งเหล่านี้อีกครั้งแล้วจึงให้นักเรียนลงมือทำครูคอยเดินดูช่วยเหลือและแนะนำนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้ทำงานได้สำเร็จเรียบร้อย และเตรียมผลงานของกลุ่มไว้ พร้อมทั้งช่วยกันเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกัน

ครูให้นักเรียนช่วยกันลำดับขั้นตอน วิธีการทำสิ่งนั้นอีกครั้งและเริ่มตกลงกันถึงข้อความหรือประโยคที่จะเขียนเกี่ยวกับวิธีการทำสิ่งนั้นๆ เป็นขั้นๆ หรือเป็นข้อๆก็ได้ เช่น

หนึ่ง วางกระดาษบนโต๊ะ

สอง.....

ขั้นตอนที่ 4 และที่ 5 ก็จะดำเนินการไปเหมือนที่กล่าวมาแล้ว ในการสอนหนังสือประเภทนิทานหรือสารคดี ซึ่งในการทำหนังสือเล่มใหญ่ ให้นักเรียนวาดภาพประกอบหรือเรียงภาพถ่ายของกิจกรรมตามวิธีการในแต่ละขั้นตอนด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนาวิรัช. 2533 : 24-32)

การใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนเสริมต่อคำพูดต่างๆ ที่สนทนากันเกี่ยวกับความหมายของเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนเสริมต่อในการเล่าเรื่องกลับของผู้เรียนที่ติดขัด นึกไม่ออก หรือใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ผู้สอนต้องช่วยเสริมคำพูด ต่อเติมคำพูดให้ผู้เรียน เมื่อมีการอภิปรายหรือสนทนา เกี่ยวกับเรื่องจังหวะของการเสริมต่อข้อความหรือคำพูดต่างๆของผู้สอนนั้นต้องพิจารณาด้วยว่า เมื่อใดเราควรจะหยุดและให้ผู้เรียนได้พูดภาษาต่างๆของตนเอง และเมื่อใดจะช่วยเสริมต่อให้ ส่วนมากมักเป็นตอนที่ผู้เรียนเกิดความลังเลใจ ไม่แน่ใจ ไม่มั่นใจ ไม่กล้า หรือไม่สามรถจะทำได้ ผู้สอนจะใช้วิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ทันที การแสดงบทบาทสมมติก็เช่นเดียวกัน ผู้สอนมีส่วนที่จะช่วยให้การเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กประสบความสำเร็จและสนุกสนานขึ้นได้

ขั้นตอนที่ 3 ผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยกันคิดเขียนเรื่อง การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้สอนในขั้นนี้สำคัญมากที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักนึกถึงความหมาย และเลือกคำที่พบได้ ผู้สอนจะต้องเข้าใจลักษณะและชนิดของเนื้อความที่ผู้เรียนจะเขียน และพยายามเสริมต่อการเขียนของผู้เรียนตามการดำเนินเนื้อความนั้นๆ จากการใช้คำถามง่ายๆบ้าง หรือใช้การพูดให้นึกถึงเรื่องต่างๆที่จะเขียนต่อไปได้ง่าย เช่น จะเขียนนิทาน ผู้สอนก็จะเริ่มโดยการพูดคุยว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร เกิดขึ้นที่ใด แล้วมีอะไรเกิดขึ้นต่อไป ช่วยโยงลำดับของเรื่อง ผู้เรียนจะนึกถึงความหมายและหาคำมาใช้ได้ง่ายขึ้น หากนึกไม่ออกผู้สอนก็จะช่วยเสริมว่าเป็นคำใดได้บ้าง และจะใช้ได้หรือไม่อย่างนี้เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ผู้สอนใช้การเสริมต่อการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลองอ่านเรื่องในกลุ่มพร้อมกันจากหนังสือเล่มใหญ่ หรือเล่าให้ฟังเป็นกลุ่ม ผู้สอนช่วยอ่านไปพร้อมๆกับผู้เรียน หรือช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพพร้อมๆกับผู้เรียน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 ผู้สอนจะมีส่วนช่วยเหลือผู้เรียนในการเล่นเกมนานๆ โดยการแนะนำและเล่นไปพร้อมกับผู้เรียนในระยะแรก หรือรอจังหวะที่ผู้เรียนติดขัด และไม่สามารถทำกิจกรรมได้ โดยการช่วยทำกิจกรรมนั้นๆไปพร้อมๆกับผู้เรียนที่ละตอนหรือที่ละอย่าง และให้ผู้เรียนทำต่อไปเองจนกว่าจะประสบความสำเร็จ

การเสริมต่อการเรียนรู้ดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนมีกำลังใจและช่วยแก้ปัญหาการสอนที่ตรงจุดมากที่สุด เพราะผู้สอนจะเข้าใจปัญหาของผู้เรียนได้อย่างละเอียดว่าตอนใดผู้เรียนมีปัญหา ผู้สอนจะสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนการใช้สื่อต่างๆที่มีอยู่ได้ในขณะเดียวกัน นับว่าเป็นการวัดและประเมินผลการสอนไปในตัวได้ด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย.

ประโยชน์ของการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่ง บรูเนอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนะวิรัช. 2533 : 36 ; อ้างอิงจาก Bruner, 1983) นักจิตวิทยาทางการศึกษาได้เน้นว่าเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการสร้างกระบวนการที่มีพลังในการให้อิทธิพลต่อการใช้ข้อความต่อเนื่องในชั้นเรียนของผู้เรียน และจะทำให้ผู้สอนมีบทบาทที่กระตือรือร้นได้มากขึ้นในการช่วยจัดความสามารถของผู้เรียนให้สามารถสร้างสติปัญญาได้จากการใช้ภาษา ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่ บรูเนอร์ ได้สังเกตเห็นจากธรรมชาติของการมีปฏิสัมพันธ์ในการสอนของมารดาที่มีต่อเด็ก ๆ ในการอ่าน เขียน โดยทั่วไปการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมต่างๆที่สามารถให้กิจกรรมทางสังคมแก่เด็ก เด็กจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างสนุกสนานจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเขาเอง

อาจกล่าวได้ว่าการเสริมต่อการเรียนรู้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าคุณสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ และเห็นว่าการเรียนรู้สิ่งใหม่ไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป
2. ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้ที่ตนประสบความสำเร็จมากขึ้น
3. ผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมากขึ้น
4. ผู้สอนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น และแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างตรงจุด ปัญหาการสอนซ่อมเสริมจะน้อยลง
5. เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองมากขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
6. เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานร่วมกันและสร้างความสามัคคีกันทั้งผู้สอนและผู้เรียน นับเป็นการเสริมสร้างแนวคิดประชาธิปไตยต่อผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

การเสริมต่อการเรียนรู้จึงเป็นกลวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่สำคัญ ที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนซึ่งไม่ยากจนเกินไปสำหรับผู้สอนและจะก่อให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้อันได้ตามเป้าหมายที่ต้องการต่อไป (เสาวลักษณ์ รัตนะวิรัช. 2533 : 36)

การสอนซ่อมเสริม

ทุกขั้นตอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ครูสามารถสอนบทเรียนเสริมนักเรียนที่เก่งและที่อ่อนได้ในขณะเดียวกัน นักเรียนที่เก่งครูอาจให้ทำกิจกรรมที่ท้าทายมากขึ้นก็ได้เช่น ทำหน้าที่เป็นครู หรือผู้ช่วยคอยช่วยเหลือเพื่อนๆ ช่วยครูเตรียมอุปกรณ์ เขียนบัตรคำบอกเขียนตามคำบอก บอกบทตัวละครในการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น นักเรียนที่อ่อนครูอาจช่วยเหลืออย่างค่อยเป็นค่อยไปและให้การสอนแบบเอกัตภาพมากขึ้น โดยการให้ทำกิจกรรมบางอย่างในบางขั้นตอนซ้ำ เช่น อ่านออกเสียงกับครู ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องอย่างง่ายกับครู ลองทำหนังสือเล่มใหญ่ตามลำพังกับครู หรือกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกันใหม่ เล่นบัตรคำกับครู เล่นเกมต่างๆ เป็นต้น

ถ้าครูเอาใจใส่เสียแต่แรกว่านักเรียนผู้ใดยังไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะของหน่วยการเรียนรู้ข้อใด แล้วพยายามช่วยเหลือ จะสามารถช่วยให้นักเรียนที่อ่อนติดตามการเรียนรู้ไปจนถึงขั้นสุดท้ายได้ไม่ช้านัก (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชช. 2533 : 38)

การบ้าน

ครูอาจให้การบ้านนักเรียนได้ตามแต่เห็นสมควรเพื่อการทบทวน เช่น ให้คัดลายมือในเรื่องที่อ่านบางคำบางประโยค เขียนประโยคจากบัตรคำ วาดภาพประกอบคำ ประกอบประโยค ทำหนังสือเล่มเล็กเฉพาะของตน เป็นต้น การให้การบ้านไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนทุกคนทำเหมือนกัน ผู้สอนอาจพิจารณาดูความสามารถและข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนและให้การบ้านเพื่อการซ่อมเสริมนักเรียนแต่ละคนไปในตัวด้วยได้ (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชช. 2533 : 38)

ข้อแนะนำ

1. ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎี หลักการ วิธีการ และเทคนิคการสอนโดยละเอียด พร้อมทั้งทดลองสอนด้วยตนเองทุกขั้นตอน จึงจะเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ เพราะการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษานั้นจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจจากประสบการณ์จริงๆ ในห้องเรียนด้วย
2. ผู้สอนไม่ควรข้ามขั้นตอนการสอนอย่างเด็ดขาด มิฉะนั้นการพัฒนาภาษาที่จัดไว้เป็นลำดับตามหลักการและทฤษฎี จะไม่ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้
3. ผู้สอนไม่ควรคำนึงถึงหนังสือเรียนชุดเก่าที่เคยใช้ และพยายามผสมผสานการสอนตามความคิดและประสบการณ์ของตนกับวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพราะการจัดกระบวนการเรียนการสอน ได้จัดตามกระบวนการนั้นไว้แล้วไม่อาจนำมาปะปนกันได้ หนังสือที่มีอยู่เดิมอาจให้นักเรียนนำมาอ่านเพิ่มเติมเป็นหนังสือเสริมได้ หรือจะให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับการสะกดคำ หากคำคล้ายคลึงหรือที่แตกต่างกัน ฯลฯ
4. การจัดกิจกรรมในขั้นตอนที่ 5 ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดของการสอนตามจุดประสงค์พร้อมทั้งพิจารณาเลือกกิจกรรมที่ผู้สอนแน่ใจว่าทำได้ หรือศึกษาจากหนังสือเกมในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในขั้นตอนที่ 5 เพิ่มเติม
5. สำหรับหน่วยการเรียนรู้แรกๆ ครูควรตระหนักว่าการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนมีอยู่แล้วในกระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมอื่นได้อีกก่อนเริ่มสอนใน 5 ขั้นตอน
6. ในกระบวนการเรียนการสอนของหน่วยการเรียนรู้แรกๆ ครูต้องอดทนที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการสอนอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพราะนักเรียนไม่คุ้นเคยกับวิธีการ พร้อมทั้งผู้สอนบางคนเองก็ไม่พร้อมเช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชช. 2533 : 38)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

งานวิจัยต่างประเทศ

วอล์คเกอร์และคนอื่นๆ (Walker and others. 1983 : 72) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษที่เทอร์เกอร์ พาร์ค เรียกว่า Concentrated Language Encounter Teaching หรือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยทำการทดลองกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลีย ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ เด็กในกลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอล์คเกอร์และคนอื่นๆ (Walker and others. 1984 : 45) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับโปรแกรมที่เทอร์เกอร์ พาร์ค ที่โรงเรียน Napperby และ Marryvale โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในระดับ Junior และ Senior โดยใช้เนื้อหาในการทดลองเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารทั้ง 2 ระดับ ใช้เวลาทดลอง 18 เดือน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงมากขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และคนอื่นๆ (2530 : 7) ได้ทำการทดลองสอนภาษาไทยด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโครงการนำร่องของศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่านที่จังหวัดสุรินทร์ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทย สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุธีพร ปาคะดี (2531 : 87) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ ความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน สามเสนนอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการระลึกสิ่งที่อ่านได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชนิภา ทองสุทธิ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียน ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุขันธ์ จังหวัดยโสธร จำนวน 80 คน ใช้เวลาทดลอง 16 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์

ภาษามีความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บรรเจิด พงษ์รัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม จังหวัดกรุงเทพฯ จำนวน 80 คน ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันกับนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เปรมวดี รัตกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านสวายสอ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 52 คน ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสูง ปานกลางและต่ำกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เอกสารเกี่ยวกับการสอนตามคู่มือครู

การสอนตามคู่มือครูเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจากการที่หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษาได้จัดประชุมสัมมนาเพื่อหาวิธีการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวเป็นไปตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในการนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ ได้จัดทำคู่มือการสอนให้โรงเรียนได้ยึดเป็นแนวทางการสอนที่เรียกว่า คู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งยึดรูปแบบการเรียนรู้อิงของ โรเบิร์ต เอ็ม กาย (Robert M. Gagne) และลิสเชิลส์ เจ บริสส์ (Lisles J. Briggs) เป็นหลัก (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2527: บทนำ)

ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวทางของกาเย่

กาเย่ (วีระชัย ศรีสร้อย, 2544 : 38 ; อ้างอิงจาก Gagne, 1965 : 62-107) ได้แบ่งการเรียนรู้แบบพื้นฐานง่ายไปจนถึงการเรียนรู้แบบยากและซับซ้อน ดังนี้

1. การเรียนรู้เครื่องหมายและสัญญาณ (Signal Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองที่จะไม่ให้เกิดออกมาได้ การเรียนรู้ประเภทนี้ได้แก่ การเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขตามแบบของพาฟลอฟซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก

2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus Response Learning) เป็นการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ผู้เรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ผู้เรียนมีความตั้งใจและรู้ตัวในการกระทำที่จะเชื่อมโยงการตอบสนองที่เหมาะสมต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ กันเมื่อทำได้ถูกต้องและเหมาะสมจะได้รับรางวัลหรือการเสริมแรง

3. การเรียนรู้แบบลูกโซ่ (Chain Learning) เป็นการเรียนรู้การประกอบกิจกรรมที่ต่อเนื่องตามลำดับซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำและทักษะต่างๆในการเคลื่อนไหว

4. การเรียนรู้ด้วยถ้อยคำภาษา (Verbal Association) การเรียนรู้ที่คล้ายแบบที่ 3 แตกต่างกันที่สิ่งเร้าและการตอบสนอง ในแบบที่ 3 เป็นการใช้กลไกกล้ามเนื้อ ส่วนแบบที่ 4 เป็นเรื่องของการใช้ภาษา เน้นความสำคัญของภาวะภายในมากกว่าแบบที่ 3 เช่นการเชื่อมโยงชื่อของสิ่งของกับสิ่งของนั้นๆ

5. การเรียนแบบจำแนกความแตกต่าง (Discrimination Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นและแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งเร้า เพื่อที่จะตอบสนองสิ่งเร้านั้นให้ถูกต้อง

6. การเรียนรู้มโนคติ (Concept Learning) เป็นการเรียนการตอบสนองร่วมกันต่อกลุ่มของสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างกัน ผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งที่คล้ายกัน สามารถสรุปความเหมือนและแยกความแตกต่างของสิ่งเร้าได้

7. การเรียนรู้กฎและหลักการ (Principle Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือหรือเชื่อมโยงมโนคติตั้งแต่ 2 มโนคติขึ้นไปเข้าด้วยกันและจากการที่สามารถตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้นได้แล้ว จะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆด้วยวิธีการที่คล้ายคลึงกัน

8. การเรียนรู้การแก้ปัญหา (Problem Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการคิดโดยการรวมกฎเกณฑ์ต่างๆของการเรียนรู้ทั้ง 7 ประเภทเข้าด้วยกัน และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนของกาเย่

อากม จันทสุนทร (2527 : 2-3) กล่าวว่าในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนของกาเย่นั้น เป็นการจัดรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งอาศัยสมมติฐานเบื้องต้น 5 ประการคือ

1. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนมุ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล การจัดรูปแบบการเรียนการสอนนี้จึงไม่ได้มุ่งที่คนกลุ่มใหญ่แต่มุ่งให้กับแต่ละบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้นๆ

2. การจัดรูปแบบการเรียนการสอน ทำได้ทั้งระบบสั้นและระบบยาวคือเป็นทั้งการจัดรูปแบบหรือวางแผนการสอนในแต่ละชั่วโมง การวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยตลอดในบทเรียนหรือในรายวิชานั้นทั้งหมด ซึ่งอาจทำโดยครูแต่ละคนหรือช่วยกันทำเป็นคณะก็ได้

3. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีระบบถือว่ามีผลอย่างมากหลวงต่อการพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน กล่าวคือถ้ามีการจัดการเรียนการสอนที่ดีแล้ว คนจะเรียนรู้ได้ดีกว่าปล่อยให้เรียนเองตามธรรมชาติ

4. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนควรจัดทำเชิงระบบกล่าวคือ มีขั้นตอนตั้งแต่การพิจารณาความต้องการความจำเป็น เป้าหมายและการดำเนินการเป็นขั้นๆต่อเนื่องกันไปจนถึงขั้นที่นักเรียนทราบผลการปฏิบัติหรือประเมินวิธีการดำเนินงานว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่

5. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนต้องอยู่บนรากฐานที่ว่ามนุษย์เรามีการเรียนรู้ได้อย่างไร นั่นคือต้องรู้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนหมายถึงการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบมีการกำหนดภาพรวมของการเรียนการสอน โดยจะแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจจะเป็นระบบขนาดใหญ่เช่นระบบการจัดรายวิชาหรือเป็นการออกแบบระยะยาวเช่น ช่วงชั้นปีหรือเป็นระบบย่อยๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนในแต่ละคาบ

หลักการและเหตุผลในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน

อากุม จันทสุนทร. (2527: 6-7). ได้กล่าวถึงหลักการและเหตุผลของการจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวของกาเย่ ดังนี้

1. ต้องเริ่มด้วยการหาความต้องการและจำเป็นของการเรียนการสอนนั้นเป็นกลุ่มผู้รับผิดชอบ กำหนดเป้าหมายใหญ่ๆ ของการเรียนการสอนพร้อมกับดูว่ามีทรัพยากรหรือสิ่งสนับสนุนที่จะใช้ในการเรียนการสอนอะไรบ้าง มากน้อยเพียงใดและมีข้อจำกัดอย่างไร

2. นำเป้าหมายใหญ่ๆในการเรียนการสอนมากำหนดโครงสร้างของหลักสูตรโดยยึดเป้าหมายใหญ่ในข้อ 1 เป็นหลัก

3. จุดประสงค์ของแต่ละรายวิชานั้น จะสามารถระบุถึงสมรรถภาพภายในการเรียนรู้แต่ละสมรรถภาพได้นั้นคือ สามารถบอกผลของการเรียนการสอนออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งจะสามารถระบุสมรรถภาพให้เห็นได้ชัดเจนขึ้น

4. ระบุถึงสมรรถภาพต่างๆของมนุษย์ให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามสภาพต่างๆทั้งสภาพภายนอกและสภาพภายในอย่างถูกต้อง การใช้หลักการเรียนรู้ต่างๆไปจะใช้ได้ในวงกว้างเท่านั้น แต่ถ้าใช้หลักการเรียนรู้เฉพาะแต่ละสมรรถภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เมื่อรู้สภาพหรือเงื่อนไขของการเรียนรู้แต่ละสมรรถภาพจะช่วยให้มีการวางแผนการกำหนดลำดับขั้นตอนของการเรียนการสอนได้ดีขึ้น นั่นคือ จะทำให้สามารถจัดลำดับชั้นการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องได้ว่า ถ้าจะเรียนต้องมีความสามารถพื้นฐานอะไรมาก่อน และสามารถที่จะทำเป็นภาพของแต่ละตอนหรือจัดลำดับสิ่งที่จะเรียนในเรื่องนั้นๆให้ชัดเจน

6. ขั้นตอนต่อจากการวางแผนการเรียนการสอนคือต้องทำเป็นหน่วยย่อยที่มีขอบเขตแคบลงแต่มีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นแล้วจัดทำรายละเอียดของจุดประสงค์จากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

7. เมื่อแต่ละวิชาทำเป็นหน่วยย่อยหรือบทเรียนแต่ละบทเรียนที่มีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจนแล้ว นำมาจัดสภาพภายนอกคือจัดสถานการณ์ต่างๆให้เหมาะสมกับจุดประสงค์นั้นๆทั้งนี้รวมไปถึงการปฏิบัติของครูและการจัดสื่อการเรียนการสอนต่างๆซึ่งจะต้องหาทางเลือกที่ดีเพื่อให้ได้ผลตามจุดประสงค์นั้นๆ

8. ขั้นตอนที่ทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์คือ การประเมินผลซึ่งจะต้องประเมินตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ การประเมินในแต่ละบทเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมควรจะใช้การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการทดสอบโดยยึดจุดประสงค์เป็นหลัก

9. เพื่อให้เห็นภาพการวางแผนการเรียนการสอนได้ทั้งระบบ ต้องพิจารณาถึงการจัดระบบการเรียนการสอนซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะจัดระบบการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับการถ่ายทอดที่น่าจะพัฒนานักเรียนแต่ละคนได้ดีคือการเรียนการสอนที่เน้นความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อที่จะให้ระบบการเรียนการสอนสมบูรณ์ ต้องพิจารณาถึงการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดงานเพื่อดูประสิทธิภาพการจัดรูปแบบการเรียนการสอนด้วย

จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าครูผู้สอนมีบทบาทที่สำคัญต่อการจัดระบบการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ควรที่จะได้มีการพัฒนาขีดความสามารถของครูให้อยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกัน อันจะเป็นการนำไปสู่มาตรฐานของการศึกษาที่ทัดเทียมกันทั่วประเทศ

การจัดเหตุการณ์เพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์

การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ของมนุษย์และในการสอนต้องยึดตามจุดประสงค์โดยคำนึงถึงสมรรถภาพของผู้เรียน โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดเหตุการณ์สอนดังต่อไปนี้ (อาคม จันทรสุนทร. 2527 : 2-3)

1. เร้าความสนใจ เป็นวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ครูอาจใช้การพูดคุยซักถามหรือใช้วัสดุอุปกรณ์เชื่อมประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสนใจและพร้อมที่จะเรียน
2. แจ้งจุดประสงค์ คือ การบอกให้นักเรียนทราบว่าเรื่องที่จะเรียนต่อไปนี้ เมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางใด

3. ทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ครูจะตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไป เพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยง ถ่ายโอนประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ได้โดยการซักถาม พูดคุยบอกเล่า หรือทำแบบทดสอบก่อนสอน

4. เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้อุปกรณ์ต่างๆมาช่วย เพื่อให้บทเรียนน่าสนใจชวนให้ติดตามซึ่งเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญต่อตัวนักเรียน

5. ครูให้แนวทางการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานที่นักเรียนจะฝึกปฏิบัติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ครูจะเป็นผู้ให้แนวทางการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสมรรถภาพของมนุษย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์ปลายทางของคาบนั้น เช่นถ้าจุดประสงค์ปลายทางระบุไว้ว่าต้องการให้นักเรียนตอกลงไม้ได้ถูกต้อง ในขั้นนี้ครูควรสาธิตและแนะนำวิธีการให้นักเรียนดูเพื่อจะได้ลงมือปฏิบัติในขั้นต่อไป

6. ผู้เรียนปฏิบัติ เนื่องจากในปัจจุบันเรามุ่งให้นักเรียนเรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติได้จริง เราจึงควรเริ่มส่งเสริมตั้งแต่ในชั่วโมงเรียนโดยครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมในห้องเรียน ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแสดงออกตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม เพื่อที่เขาเหล่านั้นจะได้เป็นนักคิดมีความคิดริเริ่มสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้

7. นักเรียนทราบผลการปฏิบัติ การที่นักเรียนลงมือกระทำกิจกรรมใดๆแล้วได้ทราบผลทันทีว่าที่เขาทำลงไปนั้นถูกต้องหรือไม่ดีหรือไม่ดีประการใดนั้นย่อมจะเป็นผลดีแก่ตัวนักเรียนเอง เพราะข้อบกพร่องบางอย่างถ้าทิ้งไว้เนิ่นนานโดยไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ผู้กระทำก็จะเกิดความเคยชินติดเป็นนิสัยและยากต่อการเปลี่ยนแปลงในภายหลัง ในขั้นนี้ครูอาจเป็นผู้ให้คำติชมแก้ไขด้วยตนเอง หรืออาจให้กลุ่มหรือตัวนักเรียนเป็นผู้ประเมิน ทั้งนี้ตามความเหมาะสม

8. ประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ การประเมินผลการเรียนในแต่ละคาบเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะจะเป็นสิ่งที่ยืนยันให้ผู้สอนทราบว่า การสอนของตนในคาบนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่เพราะบางครั้งครูกคิดว่าตนได้สอนไปตามที่ต้องการแล้วแต่ปรากฏว่านักเรียนยังไม่เข้าใจและยังไม่บรรลุถึงจุดประสงค์นั้นวิธีการที่จะต้องปฏิบัติคือ ครูอาจประเมินดูได้จากการทดสอบย่อยหรือจากการสังเกต และเมื่อผลจากการประเมินในคาบนั้น พบว่า การเรียนบรรลุเป้าหมายแล้วย่อมเป็นนิมิตหมายอันดีว่าถ้าเป็นเช่นนี้ไปทุกๆคาบ ทุกๆบทเรียนแล้ว การสอนของครูโดยรวมก็ย่อมจะบรรลุจุดประสงค์ของรายวิชาด้วย

9. เน้นให้เด็กเกิดความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้ คือการที่ครูสรุปเน้นและย้ำให้เด็กมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนเรียนในคาบนั้นอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นวิธีการที่ครูจะทำได้ดีคือ อาจยกสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ได้เรียนมา ให้นักเรียนลองคิดดูว่าทำได้หรือไม่ ครูอาจให้การบ้าน ให้ทำรายงาน หรือให้หาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้เรียนในชั้นเรียน

จากลำดับขั้นของเหตุการณ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ดังกล่าวเมื่อนำมาจัดเป็นแผนการสอนตามคู่มือครู สามารถจัดลำดับขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ได้รับความสนใจ

ขั้นที่ 2 บอกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์

ขั้นที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิม

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางในการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกปฏิบัติ

ขั้นที่ 6 ลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นที่ 7 รับทราบผลการปฏิบัติ

ขั้นที่ 8 ประเมินผลการสอนตามจุดประสงค์

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำ ช่วยให้นักเรียนจำและถ่ายทอดการเรียนรู้โดยสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้

จากเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครูเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาต่างประเทศ และมีพฤติกรรมที่กล้าแสดงออก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 7 (อ013) จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 7 (อ013) จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 60 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก เพื่อแบ่งเป็น

- กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)
กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แผนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 7(อ 013) โดยแบ่งออกเป็น

2.1.1 แผนการสอนกลุ่มทดลองเป็นแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

2.1.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุมเป็นแผนการสอนตามคู่มือครู

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ

2.3 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา จำนวน 15 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการสอนกลุ่มทดลองดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัด และประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1.2 ศึกษารายละเอียดวิธีการสร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.1.2.1 ทฤษฎีและหลักการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจากเอกสารประกอบการสอนและงานวิจัยของวอล์กเกอร์และคนอื่นๆ (Walker, Bartlett and Rattanavich. 1984:1-12)

3.1.2.2 หนังสือการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 1-3 และรายงานการวิจัยโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาหรือโครงการรู้หนังสือ 2531-2538 (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533, 2534, 2536, 2540) หนังสือการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และหนังสือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540)

3.1.2.3 เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531) หนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ

3.1.2.4 หนังสือ A Teacher's Manual for CLE Teaching of Beginners (Rattanavich. 1987) และ Teaching All the Children to Read (Walker, Rattanavich and Oller. 1992)

3.1.3 ศึกษา และคัดเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลองสอนโดยนำมาจากหนังสือ นิทาน วารสารสิ่งพิมพ์ที่พบในชีวิตประจำวันที่มีเนื้อหาตามอรรถลักษณะของภาษาประเภทวิธีการ (Procedure Genre) และประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) โดยพิจารณาถึงความยากง่าย ศัพท์สำนวน และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.1.4 สร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังนี้

3.1.4.1 ประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ EGGBERT The Slightly Cracked Egg (Tom Ross. 1994)

ชั้นที่ 1 ครูอ่าน/เล่าเรื่องให้นักเรียนฟังโดยมีรูปภาพประกอบด้วย

ชั้นที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ สนทนา อภิปราย อ่านเรื่องและ
แสดงบทบาทสมมติ

ชั้นที่ 3 นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครู

ชั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ชั้นที่ 5 ทำกิจกรรมทางภาษา เพื่อทบทวน และฝึกความแม่นยำและเสริมทักษะทางภาษาให้นักเรียนฝึกการใช้ภาษาจนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่าน เขียนเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นประโยคได้ รวมทั้งเข้าใจในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เรียนมาแล้วโดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

3.1.4.2 ประเภทวิธีการ How to make Fresh Fruit Salad

ชั้นที่ 1 ครูแนะนำวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องปรุงที่จะใช้ในการทำ Fresh fruit salad แล้วสาธิตการทำทีละขั้นอย่างช้าๆและชัดเจนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

ชั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าวิธีการทำ Fresh Fruit Salad ตามที่ครูสาธิตตามลำดับขั้นตอน นักเรียนพูดย้ำขั้นตอนในการทำตามครูแล้วแบ่งกลุ่มทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

ชั้นที่ 3 นักเรียนและครูเขียนเรื่องที่ทำร่วมกัน

ชั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ชั้นที่ 5 ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวน และฝึกความแม่นยำเพื่อเสริมทักษะทางภาษาให้นักเรียนฝึกการใช้ภาษาจนเกิดความแม่นยำสามารถอ่าน เขียนเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นประโยคได้รวมทั้งเข้าใจในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เรียนมาแล้วโดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

3.1.5. นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาในเรื่องความชัดเจนและความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหาความสอดคล้องของการประเมินผลกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.1.6. นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาแก้ไขและปรับปรุง จากนั้นนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เพื่อทำการปรับปรุงเพิ่มเติมก่อนนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มทดลองที่ 1

3.2 แผนการสอนกลุ่มทดลอง 2

เป็นแผนการสอนตามคู่มือครูมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัด

กระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้เนื้อหาเดียวกันกับแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)

3.2.2 ศึกษาและสร้างแผนการสอนด้วยวิธีการสอนตามคู่มือครูโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ คือการทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจ ใจจดจ่อในบทเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดกับผู้เรียน

ขั้นที่ 2 แจงวัตถุประสงค์ เป็นการแจ้งให้นักเรียนทราบว่าเมื่อนักเรียนจบขั้นตอนในเนื้อหาแล้ว นักเรียนสามารถอ่านเรื่อง เข้าใจความหมายของเรื่องตลอดจนสามารถใช้ภาษาสำหรับการเขียนได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต้องใช้ เป็นการที่ครูจะทบทวนความรู้เดิมที่นักเรียนควรรู้โดยการใช้คำถาม หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อถามนักเรียนเป็นการทบทวนในเรื่องคำศัพท์ ส่วนโครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบ

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยการอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตามครูอธิบายความหมายคำศัพท์ ส่วนโครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบ

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนอ่านออกเสียงด้วยตนเอง ครูคอยแก้ไข จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูกำหนดให้คำถามที่ใช้เป็นคำถามประเภทต้องการข้อมูล (Wh-Questions) หรือประเภทตอบใช่หรือไม่ใช่ (Yes/No-Questions)

ขั้นที่ 6 ให้นักเรียนอ่านเรื่องด้วยตนเองและทำแบบฝึกหัดลงในแผ่นงาน

ขั้นที่ 7 แจงผลการปฏิบัติงาน ครูตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน ให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ถูกต้อง แก้ไขและอธิบายเพิ่มเติมเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 8 ประเมินผลการเรียนรู้ โดยการสังเกตจากการอ่านและการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม

3.2.3. นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาในเรื่องความชัดเจนและความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหา ความสอดคล้องของการประเมินผลกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.2.4. นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปแก้ไขและปรับปรุงจากนั้นนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงเพิ่มเติมก่อนนำไปใช้สอนกลุ่มทดลองที่ 2

3.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จากหนังสือ Language Test at School: A Pragmatic Approach (Oller. 1979) หนังสือ A Language Testing Handbook (Harris. 1983) และหนังสือการทดสอบและประเมินผล การเรียนภาษาอังกฤษของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2538,2539)

3.3.2 วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อนำไปเขียนข้อสอบ

3.3.3 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาให้มีความยากง่ายระดับเดียวกับเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแผนการสอน จากนั้นสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ ซึ่งมีลักษณะคำถามที่วัดความเข้าใจในการอ่านในด้านการแปลความ ตีความ จับใจความ ขยายความ บอกรายละเอียดของเรื่องและสรุปความ เป็นต้น

3.3.4 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่านพิจารณาดูตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาว่าข้อทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 248-249)

คะแนน +1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนลงในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67 – 1.00 จำนวน 50 ข้อ

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่คัดเลือกไว้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ข้อที่ไม่ตอบให้ 0 คะแนน

ข้อที่ตอบมากกว่า 1 คำตอบให้ 0 คะแนน

ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

แล้วนำผลการทดสอบไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกันแล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด แล้วนำมาแบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 27% ของฟาน (Fan, 1952 : 1-32) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ไว้จำนวน 40 ข้อ ซึ่งข้อสอบที่คัดเลือกไว้มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.22-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.21-0.80

3.3.6 นำแบบทดสอบที่วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกที่เลือกได้ตามเกณฑ์ข้อ 3.5.5 ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 100 คน โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 123) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

3.4 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.4.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ตามแนวทฤษฎีของกิลฟอร์ด วอลลาซ และโคแกน

3.4.2 ศึกษาการตรวจให้คะแนน เนื่องจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเป็นแบบทดสอบที่ให้เสรีภาพแก่ผู้ตอบในการเขียนตอบให้มากที่สุดเท่าที่คำตอบจะเป็นไปได้ ดังนั้นเพื่อให้การตรวจมีลักษณะเป็นปรนัยจึงได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวของทอแรนซ์ (Torrance, 1978 : 244-253) ดังนี้

3.4.2.1 คะแนนความคิดคล่อง ให้คะแนนประเภทนี้โดยการพิจารณาจากจำนวนคำตอบที่นักเรียนตอบถูกต้องตามเงื่อนไขของข้อสอบแต่ละข้อโดยให้คำตอบละ 1 คะแนน แต่ถ้าตอบซ้ำหรือเหมือนเดิมจะไม่ให้คะแนนอีก

3.4.2.2 คะแนนความคิดยืดหยุ่น การให้คะแนนประเภทนี้พิจารณาจากจำนวนกลุ่มหรือทิศทางของคำตอบ กล่าวคือนำคำตอบทั้งหมดที่ให้คะแนนความคิดคล่องไปแล้วมาจัดเป็นกลุ่มหรือคำตอบที่เป็นทิศทางเดียวกันหรือความหมายอย่างเดียวกันโดยจัดเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน เมื่อจัดกลุ่มเรียบร้อยแล้วให้นับจำนวนกลุ่มโดยให้คะแนนกลุ่มละ 1 คะแนน

3.4.2.3 คะแนนความคิดริเริ่มคะแนนประเภทนี้ให้โดยพิจารณาเปอร์เซ็นต์ความถี่ของคำตอบของผู้เข้าสอบทั้งหมดโดยการตรวจสอบว่าแต่ละคำตอบมีนักเรียนตอบซ้ำกันคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ถ้าคำตอบใดมีผู้ตอบซ้ำกันมากเกินไปก็จะได้คะแนนถ้ายังมีคนตอบน้อยเท่าใดคำตอบนั้นก็จะได้คะแนนมากคะแนนความคิดริเริ่มนี้พิจารณาจากคำตอบของผู้เข้าสอบในครั้งเดียวกันในการให้คะแนนยึดหลักดังนี้ (Cropley, 1966 : 261-262)

ตาราง 7 เกณฑ์การให้คะแนนความคิดริเริ่ม

คำตอบซ้ำ	คะแนนที่ได้
12 % ขึ้นไป	0
6 - 11%	1
3 - 5%	2
2%	3
ไม่เกิน 1%	4

ในแต่ละกิจกรรมจะให้เวลานักเรียนทำกิจกรรม 15 นาที โดยที่ผู้วิจัยจะใช้แบบทดสอบชุดนี้ทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

3.4.3 สร้างแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา จำนวน 5 กิจกรรมๆ ละ 3 ข้อซึ่งลักษณะข้อสอบเป็นแบบอัตนัยให้นักเรียนเขียนตอบให้ได้คำตอบมากที่สุด และแตกต่างจากผู้อื่นมากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนด โดยแบบทดสอบแบ่งออกเป็น 5 กิจกรรมๆ ละ 3 ข้อดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ความคล่องแคล่วในการใช้คำ

กิจกรรมที่ 2 การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้

กิจกรรมที่ 3 การหาคำประเภทเดียวกัน

กิจกรรมที่ 4 การตั้งชื่อเรื่อง

กิจกรรมที่ 5 การคาดคะเนถึงผลที่จะเกิดขึ้น

3.4.4 นำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง

3.4.5 ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบจำนวน 5 กิจกรรมๆ ละ 3 ข้อไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 คน แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน

3.4.6 นำผลการตรวจให้คะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของนักเรียนแต่ละคนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุดและแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ มาทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test และปรับปรุงข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่ได้ตามเกณฑ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา

สายยศ. 2538 : 215-217) โดยคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.75 – 6.00 ไว้จำนวน 15 ข้อ

3.4.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงและได้ตามเกณฑ์จากการข้อ 3.4.6 จำนวน 15 ข้อไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.78

4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผน Two Group Pretest- Posttest Design

ตาราง 8 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	การทดลอง	สอบหลัง
E_1	T_1	X_1	T_2
E_2	T_1	X_2	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้

E_1	แทนกลุ่มทดลอง 1 ซึ่งได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)
E_2	แทนกลุ่มทดลอง 2 ซึ่งได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนตามคู่มือครู
T_1	แทนการทดสอบก่อนการทดลอง
T_2	แทนการทดสอบหลังการทดลอง
X_1	แทนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
X_2	แทนการสอนด้วยวิธีการสอนตามคู่มือครู

หมายเหตุ การสอบก่อนการทดลองใช้คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนทดลองเป็นตัวแปรร่วม

4.2 วิธีดำเนินการทดลอง

4.2.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนในครั้งนี้ วิธีการวัด และ ประเมินผล

4.2.2 ทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มโดยใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

4.2.3 ดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่มโดยผู้วิจัยทำการสอนเองด้วยเนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาสอนเท่ากัน กลุ่มทดลอง 1 ใช้แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และกลุ่มทดลอง 2 ใช้แผนการสอนตามคู่มือครูใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที

4.2.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลองทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว กับแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

4.2.5 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows

5. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนแต่ละกลุ่ม

5.2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัวแปร (Analysis of Covariance : ANCOVA) โดยใช้คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนทดลองมาเป็นตัวแปรร่วม

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 40)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ของคะแนนโดยคำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 74)

$$\text{สูตร} \quad S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 117)

$$\text{สูตร} \quad IC = \frac{\sum R}{N}$$

IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ และเทคนิค 27 % ของ Chung The Fan (Fan. 1952 : 1-32)

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 124)

$$\text{สูตร} \quad r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในแต่ละข้อ = $1-p$

6.2.4 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 215 – 217)

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}} \quad \text{df} = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

6.2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200 –202)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปร 2 ตัว (Kit. 1995 : 720 -729) ในการคำนวณ โดยใช้คะแนนจากการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วมด้วยสูตร

$$F = \frac{MA_{A'}}{MS_{W'}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
W	แทน	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรร่วม
X	แทน	คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งเป็นตัวแปรร่วม
Y	แทน	คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรตาม
Z	แทน	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรตาม
\bar{W}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลอง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545
\bar{Y}	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง
\bar{Z}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลอง
\bar{Y}'_1	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง 1
\bar{Y}'_2	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้ว ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง 2

	\bar{Z}'_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาที่ปรับแล้ว ของกลุ่มทดลอง 1
	\bar{Z}'_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาที่ปรับแล้ว ของกลุ่มทดลอง 2
กลุ่มทดลองที่ 1		แทน	นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา (รูปแบบที่ 1)
กลุ่มทดลองที่ 2		แทน	นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล
การวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองของนักเรียน
กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

2. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง
และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1
และกลุ่มทดลอง 2

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1
กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว โดยมีคะแนน
ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิด
สร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

4. เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่ม
ทดลอง 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว โดยมีคะแนนความคิด
สร้างสรรค์ก่อนการทดลอง และคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลาย ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2545 เป็นตัวแปรร่วม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

กลุ่มทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545		คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ทางภาษาก่อนการทดลอง	
		คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน
กลุ่มทดลอง 1	30	23.17	6.33	29.77	7.02
กลุ่มทดลอง 2	30	22.60	5.35	21.80	5.38

จากตาราง 9 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีค่า เท่ากับ 23.17 และ 22.60 ตามลำดับ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการ อ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และ กลุ่มทดลอง 2 มีค่าเท่ากับ 6.33 และ 5.35 ตามลำดับ

ถ้าพิจารณาคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองของนักเรียน กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.77 และ 21.80 ตามลำดับ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีค่าเท่ากับ 7.02 และ 5.39 ตามลำดับ

2. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษ และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มการทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษหลังการทดลอง และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

กลุ่มทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง		คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลอง	
		คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กลุ่มทดลอง 1	30	24.43	4.63	35.53	6.22
กลุ่มทดลอง 2	30	23.93	5.11	26.50	4.79

จากตาราง 10 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีค่าเท่ากับ 24.43 และ 23.93 ตามลำดับ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีค่าเท่ากับ 4.63 และ 5.11 ตามลำดับ ถ้าพิจารณาคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.53 และ 26.50 ตามลำดับ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีค่าเท่ากับ 6.22 และ 4.79 ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม ดังแสดงในตารางที่ 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	121.99	1	121.99	9.16**
ภายในกลุ่ม	745.45	56	13.31	
รวมทั้งหมด	867.44	57		

ค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง 1 (\bar{Y}_1') เท่ากับ 25.84
ค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง 2 (\bar{Y}_2') เท่ากับ 21.53

จากตาราง 11 พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง 1 (\bar{Y}_1') มีค่าเท่ากับ 25.84 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองที่ 2 (\bar{Y}_2') เท่ากับ 21.53

4. เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง และคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 เป็นตัวแปรร่วมดังแสดงในตารางที่ 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มการทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	71.29	1	71.29	12.918**
ภายในกลุ่ม	309.03	56	5.52	
รวมทั้งหมด	380.32	57		

ค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 (\bar{z}'_1) เท่ากับ 31.81
ค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลองที่ (\bar{z}'_2) เท่ากับ 30.23

จากตาราง 12 พบว่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 (\bar{z}'_1) มีค่าเท่ากับ 31.81 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 2 (\bar{z}'_2) เท่ากับ 30.23

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครู

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มนักเรียนที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 7 จำนวน 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่

2.1 แผนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง EGGBERT The Slightly Cracked Egg และ How to make fresh fruit salad . โดยแบ่งเป็น

2.1.1 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)

2.1.2 แผนการสอนตามคู่มือครู

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p)ระหว่าง .22-.77 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20-.80 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.86

2.3 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎี ของกิลฟอร์ด วอลลลาซ และ โคแกน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบ

แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จำนวน 15 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ระหว่าง 1.75 - 6.00 และมี ค่าความเชื่อมั่น 0.78

3. วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

3.1 รวบรวมคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง

3.2 ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยเป็นคนสอนเอง ทั้ง 2 กลุ่ม ในเนื้อหาเดียวกัน ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ ๆ ละ 50 นาทีโดยที่

- กลุ่มทดลองที่ 1 สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
- กลุ่มทดลองที่ 2 สอนตามคู่มือครู

4. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามกำหนดทำการสอบหลังการสอนกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

5. ตรวจสอบผลการสอบแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

2. ทดสอบสมมติฐานข้อ 1 – 2 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ความแปรปรวนร่วมที่มีคะแนนความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

สรุปผลการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนน

ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่1)กับการสอนตามคู่มือครูซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่1) กับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่1) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูทั้งนี้เป็นผลมาจาก

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา(รูปแบบที่ 1) นั้นจะช่วยให้เด็กนักเรียนมีประสบการณ์ในการตีความ จับใจความ แปลความ และขยายความ จากเนื้อความที่ได้ฟัง อ่าน และเขียนอย่างต่อเนื่องทุกๆ ขั้นตอน ผ่านกระบวนการทางความคิด (Thinking Process) โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 ที่ผู้เรียนจะได้รูปแบบของภาษาและพัฒนาความคิดรวบยอดของภาษา โดยฟังเรื่องจากหนังสือที่มีภาพประกอบ เรื่อง EGGBERT The Slightly Cracked Egg และฟังการสาธิตเรื่อง How to Make Fresh Fruit Salad ซึ่งเป็นเรื่องประเภทวิธีการ โดยผู้สอนจะแนะนำวัสดุอุปกรณ์และวิธีการทำที่ละขั้นตอนอย่างช้าๆ และชัดเจน ผู้เรียนจะได้ฝึกการโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยินได้ฟัง รวมทั้งได้พัฒนากระบวนการทางความคิดของตนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ รวมทั้งอภิปรายเกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่องใหม่ๆ ก็ยังใช้ภาษาไทย พอคุ้นชินกระยะนักเรียนจะเริ่มใช้ภาษาอังกฤษ ในกรณีที่ติดขัดคิดไม่ออกครูจะช่วยเหลือแนะนำตามแนวคิดของวิลเลียม (William Joan A. 2001 : 750 – 757) ที่บอกไว้ว่าครูควรยอมให้นักเรียนใช้ภาษาแม่ และภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงาน และการที่ครูเปิดโอกาส เช่นนี้ทำให้นักเรียนคลายความเครียด กล้าพูด กล้าทำ และกล้าแสดงออก มีความพึงพอใจที่จะเรียนอันจะนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาต่อการเล่าเรื่อง จากความคิดของผู้เรียนหลังจากได้ฟังและเข้าใจเรื่องราวมาแล้ว ครูเพียงกระตุ้นให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษมากๆ และช่วยเหลือเสริมต่อบ้างในช่วงที่พวกเขาติดขัด ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาความคิดของตนประสานต่อเนื่องเป็นการสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ได้จากการพูดและแสดงออกมาเป็นบทบาทสมมุติ ซึ่งเป็นการย้ำความหมายของเรื่องจากขั้นตอนที่ 1 ต่อเนื่องมายังขั้นตอนที่ 2 โดยผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาต่อจากการฟังมาเป็นพูดและแสดงออกทางร่างกาย

ขั้นตอนที่ 3 จากการฟังมาพูดและแสดงออกทางร่างกาย ในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องเขียนเรื่องที่ต้องการสื่อความหมายออกเป็นตัวอักษร ผู้เรียนจะเริ่มเข้าใจความหมายของเสียงกับตัวอักษร จากภาษาพูดเปลี่ยนเป็นภาษาเขียน ฝึกการเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และกล้าเสนอความคิดเห็นของตนเองกรณีที่เกิดไม่ตรงกับผู้อื่น เพราะครูจะไม่ตัดสินว่าใครถูกผิด แต่จะใช้เสียงส่วนมากจากเพื่อนทั้งห้อง ครูเพียงให้คำแนะนำเท่านั้น การเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถและสมัครใจมาวาดภาพบนเรื่องที่เขียนร่วมกัน ก็เป็นการฝึกให้มีสมาธิในการทำงาน การเสียสละ อีกทั้งช่วยให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการสื่อความหมายของคำกับภาพ

ขั้นตอนที่ 4 ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรมกลุ่ม รู้จักการวางแผน การแบ่งงาน ความรับผิดชอบและการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยในการทำหนังสือเล่มใหญ่นี้ นักเรียนทุกคนจะมีโอกาส ฝึก ชำ ย้ำ ทวน ตัวอักษรต่างๆ ที่เคยพบเคยอ่านและที่เคยเข้าใจความหมายแล้ว ได้ฝึกลีลามือในการเขียนและวาดภาพประกอบหนังสือเล่มที่ตนจะต้องใช้เป็นแหล่งค้นคว้าและเรียนรู้ ในขั้นต่อไป และถ้ากลุ่มของตนทำออกมาสวยกว่ากลุ่มอื่นๆ ก็เกิดความภาคภูมิใจ นอกจากนี้ คนที่มีความสามารถภายในกลุ่มก็ยิ่งช่วยเพื่อนๆ คนอื่นในการฝึกอ่านผ่านหนังสือเล่มนี้ได้อีกด้วย

ขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนจะใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่พวกตนช่วยกันทำขึ้น อีกทั้งอ่านและเข้าใจความหมายดีแล้วมาเป็นแหล่งในการฝึกองค์ประกอบย่อยต่างๆ ของภาษาไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ของระบบตัวสะกดเสียงไวยากรณ์ โดยผู้สอนจะจัดกิจกรรมเหล่านั้นผ่านเกมซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษาโดยผ่านกระบวนการทางความคิดของตนเอง ตามแนวความคิดของวิดโดว์สัน (Widdowson. 1978) ที่ว่าการสอนภาษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมภาษาด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ

การจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) จึงเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และได้รับประสบการณ์ตรงในการ ใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องแบบบูรณาการ จากความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยพยายามให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคในการอ่าน เช่น การใช้ประสบการณ์เดิม การระลึกเรื่องที่อ่านได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านในการจับใจความ ดีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความจำเป็น ความต้องการ และการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามลำดับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน (เสาวลักษณ์ รัตนิพนธ์. 2533 : 23 – 32)

1.2 การใช้เทคนิคการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) จะมีกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนที่สำคัญในทุกขั้นตอน โดยที่ครูจะคอยพูดกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด

และจินตนาการในลักษณะต่างๆไม่ว่าจะเป็นการพูดนำ พูดเสริม พูดยกย่องชมเชย หรือการ ชักถามเพื่อให้นักเรียนคิดหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการ สื่อสารตามที่ต้องการโดยในขั้นตอนที่ 1 ครูช่วยพูดเสริมคำพูดต่างๆที่สนทนาเกี่ยวกับภาพและ ความหมายของเรื่อง ขั้นตอนที่ 2 ครูช่วยเสริมการเล่าเรื่องการลำดับเหตุการณ์ อาจให้ดู ภาพประกอบบ้างในกรณีที่นักเรียนติดขัดนึกไม่ออก หรือใช้ภาษาไม่ถูกต้องทำให้นักเรียนลด ความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่มั่นใจ และไม่กล้า ในขั้นตอนที่ 3 ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนเรื่อง ร่วมกัน ในขั้นนี้ครูช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ได้มาก ในกรณีที่นักเรียนนึกคำไม่ได้ครูก็จะเริ่ม สนทนา ชักถามให้นักเรียนคิดและเลือกคำที่จะใช้เช่นจะเขียนการทำสลัดผลไม้ ก็ให้นักเรียนก่อนแล้วลงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ทำให้นักเรียนนึกถึงความหมายและหาคำมาใช้ง่ายขึ้น ในขั้นตอนที่ 4 ครูเสริมต่อการเรียนรู้โดยชื่นชมกับผลงานของนักเรียนทุกกลุ่ม และให้พวกเขา นำ หนังสือเล่มใหญ่มาใช้อ่านหน้าชั้นมาอ่านให้เพื่อนฟัง ครูคอยแก้ไขโดยการพูดซ้ำในคำที่นักเรียน อ่านผิด ในขั้นตอนที่ 5 การเสริมต่อทำได้โดยการ พูดนำ พูดซ้ำ ยกย่อง ชมเชย บางครั้งเล่น ให้ดูก่อนหรือช่วยในช่วงที่ติดขัด รางวัลเพียงเล็กน้อยก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจเพราะ การเสริมต่อการเรียนรู้นั้นสามารถใช้ได้ในทุกขั้นตอน เมื่อนักเรียนติดขัด ไม่แน่ใจ หาคำตอบ ที่เหมาะสมไม่ได้ นักเรียนจะรู้สึกสบายใจไม่เบื่อก่อนการคิดและเรียนภาษา (Lysynchuk and others.1990)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นคือกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอน ต่อเนื่องกัน และใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลอง 1 ที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนกลุ่ม ทดลอง 2 ที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู.

ส่วนกระบวนการเรียนการสอน 9 ขั้นตอนของกลุ่มทดลอง 2 ที่ได้รับการสอน ตามคู่มือครุนั้นเน้นความเข้าใจในกฎเกณฑ์มากกว่าความสามารถในการใช้ภาษา ผู้เรียนจะเป็น ผู้รับข้อมูลไม่ค่อยมีโอกาสแสดงออกทางภาษาและความคิด เรียนรู้ภาษาโดยแยกองค์ประกอบ ออกเป็นส่วนๆ เช่นคำศัพท์ ประโยคและโครงสร้าง ไวยากรณ์ แล้วจึงทำความเข้าใจกับ ความหมายโดยรวมของเรื่อง การฝึกที่ละส่วนทำให้มีความต่อเนื่องกันน้อย ความรู้เกิดจาก ความจำแล้วนำไปใช้ทำให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนพัฒนาไปได้แต่ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากการพัฒนาการอ่านต้องอาศัยการพัฒนากระบวนการทางความคิดเป็นสำคัญ โดย เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 86) กล่าวว่าไว้ว่ากระบวนการทางความคิดจะช่วยให้การเชื่อมโยง ความรู้ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยค ในแต่ละวรรคตอนเป็นที่เข้าใจได้จาก ประสบการณ์ของนักเรียนที่ฝึกตีความหมายของสิ่งที่เขียนด้วยความคิดของตนเอง สมองชิกขวา จะทำงานและสามารถระลึกสิ่งที่อ่านได้ดี

2. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา(รูปแบบที่ 1)ต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูทั้งนี้ เป็นผลมาจาก

2.1 กิจกรรมและบรรยากาศการเรียนการสอน

การเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดูอย่างต่อเนืองในทุกๆขั้นตอนนอกจากนี้ นักเรียนยังได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ทำงานร่วมกัน มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ได้สนทนา ซักถาม ชี้แจง แสดงความคิดเห็น แสดงท่าทางด้วยภาษาของตนเองอย่างอิสระไม่เครียด ช่วยลดความประหม่า และขัดเขินลง เนื่องจากนักเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับครู และเพื่อนอยู่ตลอดเวลา ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเป้าหมายคอยให้ความช่วยเหลือและเสริมแรงด้วยคำพูด กริยา และรางวัลเล็กน้อยทำให้นักเรียนมีความกล้าที่จะคิด รู้สึกอิสระ สนุกสนาน และประสบความสำเร็จทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง โดยในขั้นตอนที่ 1 นักเรียนจะได้รับการกระตุ้นทางความคิด และพูดออกมาอย่างอิสระว่าเขาเห็นอะไรเขาคิดว่าเป็นอย่างไรและครูเองก็ให้อาสาในการพูดเป็นภาษาไทยได้ ทำให้นักเรียนเกิดความสบายใจและมั่นใจที่จะคิดและพูดออกมา

ขั้นตอนที่ 2 การเล่าเรื่องและเล่นบทบาทสมมุติ นักเรียนจะต้องใช้ความคิดของตัวเองสร้างสรรค์ออกมาเป็นภาษาพูด ภาษากาย เพื่อให้ครูและเพื่อนๆเข้าใจหรือสื่อความหมายได้มากที่สุดซึ่งเป็นการใช้ภาษาอย่างมีชีวิตชีวา ทำให้เกิดความสนุกสนานตามมา

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนจะต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของตนเองเพื่อที่จะสื่อออกเป็นภาษาเขียน ทำให้นักเรียนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ยอมรับหรือปฏิเสธความคิดของผู้อื่นโดยไม่มีภาระลัดเมียด เพราะใช้กระบวนการทางประชาธิปไตย โดยมีครูคอยชี้แนะแก้ไขและเสริมแรงให้ตลอดเวลา ความคิดของเขาจะไม่ถูกปิดกั้น ทำให้นักเรียนกล้าที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 การทำหนังสือเล่มใหญ่ เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม และใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนได้อย่างเต็มที่ จินตนาการของพวกเขาจะทำให้งานออกมาแตกต่างกัน ตามศักยภาพของแต่ละกลุ่มเป็นการเปิดโอกาสและไม่รัดรอนทางความคิด นักเรียนจะพยายามสื่อภาพออกมาให้ได้ความหมายตามตัวอักษรมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมเสริมภาษา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน เป็นการลดช่องว่างและก่อให้เกิดความสนุกสนาน อีกทั้งเกมและกิจกรรมต่างๆที่ครูจัดให้เพื่อฝึกองค์ประกอบย่อยทางภาษา ก็เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกมากขึ้น

2.2 การใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) นั้นผู้เรียนจะได้รับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ตลอดเวลาในทุกขั้นตอน โดยครูผู้สอนจะช่วยพูดกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดและสื่อสารออกมาเป็นภาษาพูด ภาษากาย หรือภาษาเขียน เช่นนักเรียนเห็นอะไรในภาพ นอกจากดมแล้วนักเรียนใช้ไขในการประกอบอาหารอะไรได้บ้าง ตัวอะไร ออกลูกเป็นไข่ ทำทำให้ครูดูเหนื่อยได้ไหม เก่งมาก การตั้งคำถาม ชี้แนะ ชมเชยและให้กำลังใจล้วนเป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ที่จะฝึกให้นักเรียนกล้าคิด และสื่อสารออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย โดยมีครูคอยช่วยเหลือและแก้ไขให้

จากเหตุผล 2 ประการดังกล่าวทำให้นักเรียนกลุ่มทดลอง 1 มีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาที่เพิ่มขึ้นตามแนวความคิดของโจนส์ (ทรงศรี เนียวสกุล. 2527 : 65 – 66 ; อ้างอิงจาก Johnes .1978) ที่กล่าวว่าพัฒนาบุคคลให้มีความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูงนั้นควรมีกิจกรรม และกลวิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าพูดโดยวิธีแบ่งกลุ่มงาน การใช้บทบาทสมมุติ วิธีการแก้ปัญหา การสอนแบบโครงการ และกระบวนการเรียนการสอนต้องอาศัยการเสริมแรงเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้น มีการโต้ตอบ ทำให้บรรยากาศไม่เคร่งเครียด มีการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ส่วนในกลุ่มทดลอง 2 นั้นขั้นตอนการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อยรับคำสั่งเป็นส่วนใหญ่ทำตามที่ครูกำหนด มีอิสระในการคิดและการตัดสินใจด้วยตนเองค่อนข้างน้อย เห็นได้ว่านักเรียนมีโอกาสใช้กระบวนการคิดน้อย ทำให้ไม่กล้าคิด ไม่กล้าพูด ทำให้บรรยากาศในการเรียนเครียดกว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาจึงพัฒนาน้อยกว่ากลุ่มทดลอง 1

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ผู้สอนต้องเข้าใจการสอนในแต่ละชั้น และมีความอดทนที่จะรอฟังจากนักเรียนแม้ว่าจะช้า ไม่รีบหรือข้ามขั้นตอนเพื่อให้จบไวๆ การเสริมต่อการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและกล้าพูดมากยิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดกิจกรรมผู้เรียนจะสนุกและส่งเสียงดังมาก เป็นที่รบกวนห้องเรียนอื่นๆ ควรหาทางคุมวินัยและตกลงกติกากันก่อน หรืออาจจะมีห้องของตนเองโดยเฉพาะ

1.3 ในการจัดคาบเพื่อเข้าทำการสอนนั้นควรจะเป็นคาบคุ่มมากกว่าคาบเดี่ยว เพื่อให้การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

2.1 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองควรจะมากกว่านี้ (1 ภาคเรียนขึ้นไป) เพื่อจะได้ประจักษ์ถึงผลของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับตัวแปรตามตัวอื่นๆ เช่นความรับผิดชอบ ความภาคภูมิใจ การเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2532). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กานดา ณ กลาง. (2515). วิธีสอนภาษาอังกฤษกับหลักจิตวิทยา ศูนย์ภาษาอังกฤษของโครง
การพัฒนามหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ไทยวัฒนาพานิช.
- กิตดา ปรัดถจริยา. (2540). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียน
ภาษาอังกฤษเจตคติต่อการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (TOP – LEVEL STRUCTURE)
ประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ (SCAFFOLDING) กับการสอนตามคู่มือครู.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). ความคิดสร้างสรรค์หลักการทฤษฎีการเรียนรู้
การสอนการวัดผลประเมินผล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2541). กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ขจิตพรธณ ประดิษฐ์พงศ์. (2535). การพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมชินเนกติกส์. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เจษฎา ศุภวงศ์เสน. (2530). การศึกษาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็ก
ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนันท์ สุวรรณรัตน์. (2531). การศึกษาการเขียนเรียงความแบบมองไม่เห็น. : วิทยานิพนธ์
ศษ.ม.(การมัธยมศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ถ่ายเอกสาร
- ชวาล แพร่ดกุล. (2520). เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ชีพร ดปนิยากร. (2538). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และ
ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัด
นครศรีธรรมราชที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือและวิธีเรียนตามปกติ. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม.(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2537). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณิชกานต์ คมคาย. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูน กับสื่อภาพเหมือน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ณิชภัทร์ วัฒนพานิช. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงพล อิศโรวุธกุล. (2529, พฤศจิกายน). "แนวความคิดใหม่เกี่ยวกับการสอนอ่าน", ภาษาปริทัศน์. 7(2) : 36-50
- นาถนรี พักพ่วน. (2540). ผลการฝึกคิดเป็นกลุ่มตามแนวคิดของวิลเลียมส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ เข็มเล็ก. (2539). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนศิลปศึกษาโดยใช้กิจกรรมเขียนภาพระบายสีจากใบงานสร้างสรรค์และการเรียนตามแนวการสอนของกรมวิชาการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิจ จันทรวิมล. (2535). การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การมัธยมศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร พุ่มสะอาด และคณะ. (2535). การศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บันลือ พงกษะวัน. (2533). พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปัญญาธิ ทองวิสุทธิ. (2541). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านตามกลวิธีการเรียนรู้ทางภาพกับการสอนตาม คู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประชุมพร ธนุทอง. (2527). *การใช้การ์ดสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีป ศิริบงกช. (2530). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนเรียงความแบบปกติ กับการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. วิทยานิพนธ์ (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปริมปราง ใจแน่น. (2538). *การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการใช้เกมเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านสันนุย จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- ผาณิต เลี้ยวสุวรรณ. (2535). *การออกแบบกิจกรรมแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การมัธยมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พเยาว์ ทักษิณ. (2523). *การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับแบบฝึกที่ครูเป็นผู้กำหนดเรื่อง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชนี ตระกูลแก้ว. (2541). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม.(การมัธยมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศิริ ศิรินพงศ์. (2535). *การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม. (2534). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบบรรทัดฐาน (Genre Based Approach) กับวิธีการสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม. (2542). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนี้นาถ ทองสุทธิ. (2533). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด.
- (2531). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด.
- วิไล ชินวงศ์. (2527). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีรถไฟ นครราชสีมา ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม.(การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพรรณ กาจกำแหง. (2538). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการระลึกสิ่งที่อ่านได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมุทรา เข็นเขาวนิช. (2530). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. (2514). ความคิดสร้างสรรค์และความถนัดทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. ปรินูญานินพนธ์.กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ประสานมิตร. อัดสำเนา
- สันติ อิศวพันธุ์. (2545, มีนาคม). "การอ่านคืองานอันละเอียดอ่อน", วิทยากรย์ 100 (12) : 27-29.
- สุภินา ยีอาร์.(2532). ศึกษาสถานภาพและวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา 2. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุจิตรา เวทยาวงศ์. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบSTAD กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาดา สมุทรคีรี. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี ARC และวิธีการสอนตาม คู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุธีพร ปาละดี. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนและการระลึกสิ่งที่อ่านได้ ในวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ ศรีวันพิมพ์. (2533). ผลของการฝึกความคิดสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุमितรา อังวัฒน์กุล. (2535). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล วิสุทธิกุล. (2534). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามรูปแบบเอริกา(ERICA MODEL) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2528). เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2530). คู่มือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2531). เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์.

- (2536). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่ม 3. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์.
- (2540). โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาหรือโครงการรู้หนังสือ(2531- 2538). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2534). การอ่านทั่วไป. ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์.
- สมภพ สิริวรรณ. (2525). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยวิธีการชบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนปกติ. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2535). เทคนิคส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา.กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รายงานผลการประเมินผลคุณภาพการศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). รายงานผลการประเมินผลคุณภาพการศึกษาระดับชาติ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 : เอกสารเผยแพร่อัดสำเนา.
- อาคม จันทสุนทร. (2527) การสอนเพื่อตอบสนองคุณภาพมนุษย์. กรุงเทพฯ : กรมศาสนา.
- อารี พันธุ์ณี. (2537). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ 1412.
- อารี รังสินันท์. (2524). ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. รายงานการวิจัย. กรมการฝึกหัดครู.
- (2526). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร. (2538). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์กับแบบฝึกตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม.(การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Anderson,R.D. and others. (1970). *Developing Childern's Thinking Through Science*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.

- Andrew and Martha Sapp. (1993, July). "Crafting Short Fiction : Case Studies of Two Twelfth – grade Students In A Fine Arts Magnet School Creative Writing Class", *Dissertation Abstracts International* – A 56 (10) : 3860.
- Clarke, M.A. and S. Silberstein. (1979). "Toward a Realization of Psycholinguistic Principles in the ESL Reading Class", *Reading in a Second Language*. Massachusetts : Newbury House.
- Coady, James. (1979). "A Psycholinguistic Model of the ESL Reader", *In Reading in Second Language*. P.5-18. New York : Newbury House.
- Cropley, A.J. (1966, November). "Creative and Intelligence", *The British Journal of Educational Psychology*. 36(5) : 261 – 262.
- Dallman, Martha. (1974). *The Teaching of Reading*. 4th ed. New York : Rhinchart and Winston, Inc.
- Dechant, Emerald V. (1982). *Improving the Teaching of Reading*. 3rd ed. Englewood Cliff : Prentice Hall.
- Decker, Norma Caillier. (1988, January). "The Effect of Writing in the Expressive Mode Upon The Reading Achievement of Remedial Readers in the Secondary School", *Dissertation Abstract International*. 49(3) : 1746 – A.
- Delaney, Norman Mc Luckie. (1985, July). "The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Test", *Dissertation Abstracts International*. 46(01) : 111 – A.
- Dolgin, Steven Alfred. (1987, June). "Creative Writing and the Composing Process : The Role of Creative Writing in The English Curriculum", *Dissertation Abstracts International*. 48(03) : 325 - A.
- Dubin, Fraida. (1982, July). "What Every EFL Teacher Should Know About Reading", *English Teaching Forum*. 3(2) : 14 – 26.
- Fan, Chung Teh. (1952). *The Item Analysis Table*. Reproduce in Thailand by Permission of Education Testing Service, Printer. New Jersey : United State of America.
- Finnocchiaro, Mary and Brumfit, Christopher. (1983). *The Functional – Notional Approach : From Theory to Practice*. New York : Oxford University Press.
- Gagne, Robert M. (1967). *The Condition of Learning*. New York : Holt Rinehart and Winston. Inc.
- Gettegno, Caleb. (1963). *Teaching Foreign Language in Schools the Silent Way*. New York : Educational Solutions.

- Getzels, J.W., and Jackson, P.W. (1962). *Creativity and Intelligence* : Jonh Wiley & Sons Inc. 293 p.
- Goodman, K. S. (1970). "Behind the Eye : What Happens in Reading", *Reading Process and Program*. Urbane : National Council of Teachers of English.
- Goodman, Kenneth S. (1982). *Language & Literacy*. Boston, London and Henley : Routledge & Kegan Paul Ltd.
- Goodman, Kenneth. (1972). "Behind the Eye : What Happen in Reading", *In The Theoretical Models and Process of Reading*. New York : International Reading Association.
- Guiford. (1959). *Personality*. New York : Mc Graw-Hill.
- (1967). *Natural*. LONDON : Mc Graw-Hill.
- Gray, William Scoot. (1984). *On Their Own in Reading*. Chicago : Foreman and Company.
- Harris, David P. (1969). *Testing English as a Second Language*. New York : McGraw-Hill.
- Harris, A.J. and Edward R. Sipay. (1979). *How to Teach Reading*. New York : Longman Inc.
- Jobe, Ronald Albert. (1975, March). "Factors That Influence Children's Free Choice of Topics for Creative Writing, *Dissertation Abstracts International*. 35(3) : 25-30.
- Kirt, Roger E. (1995). *Experimental Design : Procedures for the Behavioral Science*. 3 ed. Boston : Brooks/Cole Publishing Company.
- Kitach, W. and G.I. Yarbrough. (1982, June). "Role of Rhetorical Structure in Text Comprehension", *Journal of Education Psychology*. 74(6) : 828 – 834.
- Klenelsky and Phyllis Schiffer. (1998, April). " The Effect of 4 Mat Training on Teacher' Attitudes Towards Student Behaviors Associated with Creativity (FOURMAT)", *Dissertation Abstracts International-A*. (CD-ROM) 58(10) : 1998. Available : Proquest; Dissertation Abstracts (1998).
- Kwon and Myoungsook Choi. (1997, July). " An Exploratory Study of A Computerized Creativity Test : Comparing Paper-Pencil and Computer-Based Versions of the Torrance Test of Creative Thinking", *Dissertation Abstracts International-A*. 58(01) : 551-556 (CD-ROM) 58(01) : 1997. Available : Proquest; Dissertation Abstracts (1998).
- Lado, Robert. (1964). *Language Teaching : A Scientific Approach*. New York : Mc Graw - Hill, Book Co., Inc.

- Lawrence, Hafner E. and Hayden B. Hayden B. Jolly. (1972). *Pattern of Teaching Reading in the Elementary School*. New York : Macmilland Publishing Co., Inc.
- Malinee Chandavemol. (1998). *Developing competence in reading by Malinee Chandavemol*. Bangkok : Chulalongkorn University Language Institute .
- Mc Grath, Helen. (1995). "Fresh fruit salad". *All about food*. : 206. Oxford University Press.
- Mednick, S.A. (1968, August). "The Remote Associate Test", *Journal of Creative Behavior*. 15(2) : 213 - 214.
- Nelson, Gayle L. (1984, October). "Reading : A Student Centred Approach", *English Teaching Forum*. 22(4) : 2 – 5,8
- Oller, John W. (1979). *Language Test at School : A Pragmatic Approach* . London : Longman.
- Pumfrey, Peter D. (1977). *Measuring Reading Abilities*. London : Hodder and Stoughton.
- Rattanavich, Saowalak. (1997). *A Teacher's Manual for CLE Teaching of Beginners*. Illinois : Rotary International.
- Rumelhart. D.E. (1981). "Schemata : The Building Block of Cognition", *Comprehension and Reading Research Review*. New York : International Reading Association.
- Simpson and Nancy Day. (1999, April). "Relationships between the Academic Achievement and the Identity of Gifted Children", *Dissertation Abstracts International-A*. (CD-ROM) 59(10) : 1999. Available : UMI; Dissertation Abstracts (1999).
- Smith, F. (1971). *Understanding Reading : A Psycholinguistic Analysis of Reading and Learning to Read*. New York : Holt, Rineheart & Winston.
- Smith, Nila Branton. (1963). *Reading Instruction for Today's Children*. New Jersey : Paretic – Hall, Inc.
- Stephens and Mary Ann. (1997, October). "Bilingualism Creative and Social Problem-Solving Hispanic Children Spanish", *Dissertation Abstracts International -A*. (CD-ROM) 58(4) : 352-355. Available : Proquest; Dissertation Abstracts (1997).
- Steven, Kathleen S. (1980, July-August). "The Effects of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Student", *Journal of Education Research*. 6(3) : 365-367

- Tom Ross,Rex Barron. (1994). *EGGBERT The Slightly Cracked Egg*. G.P. Putnam's Son. New York.
- Torrance,E. Paul. (1956). *Torrance Test of Creative Thinking*. (Manual). 4th ed, New Jersey : Personal Press Inc.
- . (1963). *Education and the Creative Potential*. Minneapolis : The University of Minnesota Press.
- . (1964). "The Minnesota Studies of Creative Thinking 1959 –1962", *In Widening Horizons in Creativity*. P.136. ed. ByTaylor. Calvin W., New York : John Wiley and Sons, Inc.
- . (1973). *Encouraging Creativity in the Classroom*. WMO Brown Company, New York : Publisher.
- Walker,Richard F. B.J. Bartlett and S. Rattanavich. (1984). *Teacher's Notes on a Program of Concentrated Language Teaching*. October.
- Wallach,Michael A., and Kogan, Nathan. (1965). *Model of Thinking in Young Children*. Holt,Rinehart and Winston, Inc. 357 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- ผลการวิเคราะห์ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
- ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ตาราง 13 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.44	0.24	21	0.33	0.53
2	0.44	0.24	22	0.75	0.28
3	0.31	0.29	23	0.52	0.22
4	0.42	0.20	24	0.23	0.35
5	0.48	0.22	25	0.35	0.20
6	0.41	0.23	26	0.40	0.39
7	0.38	0.36	27	0.60	0.39
8	0.54	0.27	28	0.67	0.25
9	0.25	0.28	29	0.61	0.28
10	0.32	0.51	30	0.72	0.44
11	0.31	0.22	31	0.75	0.47
12	0.22	0.21	32	0.44	0.38
13	0.31	0.22	33	0.42	0.42
14	0.24	0.24	34	0.40	0.71
15	0.22	0.21	35	0.46	0.27
16	0.31	0.22	36	0.60	0.23
17	0.42	0.34	37	0.48	0.52
18	0.37	0.24	38	0.53	0.80
19	0.35	0.29	39	0.77	0.49
20	0.33	0.25	40	0.72	0.44

ค่าความเชื่อมั่น (α -coefficient) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษทั้งหมดเท่ากับ 0.86

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตร K.R.-20 ของกูเดออร์ ริชาร์ดสัน

$$\begin{aligned}
 \sum pq &= 8.06 \\
 \sum x &= 2392 \\
 \sum x^2 &= 62254
 \end{aligned}$$

จากสูตร $S_e^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{6,225,400 - 5,721,664}{9900} \\
 &= 50.88
 \end{aligned}$$

จากสูตร $r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_e^2} \right\}$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{40}{40-1} \left\{ 1 - \frac{8.06}{50.88} \right\} \\
 &= \frac{40}{39} \{1 - 0.16\} \\
 &= 0.86
 \end{aligned}$$

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาจำนวน15 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.46
2	3.41
3	3.82
4	4.80
5	5.86
6	2.82
7	3.29
8	3.67
9	6.00
10	2.86
11	1.75
12	2.51
13	3.82
14	2.66
15	4.30

ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาทั้งหมดเท่ากับ 0.78

การหาค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } S^2 &= \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)} \\
 S^2 &= \frac{(40)421063 - (4087)^2}{40(40-1)} \\
 S^2 &= \frac{16842520 - 16703569}{1560} \\
 S^2 &= 89.08
 \end{aligned}$$

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

โดยที่ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 N แทน จำนวนข้อ
 s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

$$\begin{aligned}
 \alpha &= \frac{15}{15-1} \left\{ 1 - \frac{24.14}{89.08} \right\} \\
 \alpha &= \frac{15}{14} \{ 1 - 0.27 \} \\
 \alpha &= 1.07 \times 0.73 \\
 \alpha &= 0.78
 \end{aligned}$$

แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น 0.78

ภาคผนวก ข

- คะแนนจากแบบทดสอบ ของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 15 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1

กลุ่มทดลอง 1									
ลำดับที่	W_1	X_1	Y_1	Z_1	ลำดับที่	W_1	X_1	Y_1	Z_1
1	23	22	25	34	16	33	25	25	38
2	21	13	15	29	17	22	34	16	30
3	25	20	22	31	18	21	16	18	27
4	28	16	20	35	19	30	26	24	35
5	20	15	18	28	20	26	29	23	32
6	28	23	27	32	21	29	25	25	35
7	34	29	35	40	22	27	29	15	33
8	40	24	27	42	23	25	32	19	28
9	38	13	18	47	24	32	14	22	36
10	25	28	25	30	25	31	19	24	34
11	27	24	25	31	26	35	28	29	40
12	46	23	27	50	27	27	34	26	33
13	39	23	29	42	28	43	12	32	45
14	40	31	34	46	29	23	25	25	28
15	32	22	24	35	30	34	21	24	40
รวม						904	685	756	1066
เฉลี่ย						29.77	23.17	24.43	35.53

W_1 แทน คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองของกลุ่มการทดลอง 1

X_1 แทน คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

Y_1 แทน คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1

Z_1 แทน คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1

ตาราง 16 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง คะแนนความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
หลังการทดลอง และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2

กลุ่มทดลอง 2									
ลำดับที่	W_2	X_2	Y_2	Z_2	ลำดับที่	W_2	X_2	Y_2	Z_2
1	24	20	24	28	16	27	22	25	29
2	19	21	22	23	17	29	13	16	34
3	17	24	22	22	18	17	15	18	21
4	21	25	28	24	19	19	24	24	25
5	20	18	22	25	20	26	22	23	30
6	27	19	25	29	21	15	22	25	23
7	30	29	27	38	22	14	16	15	20
8	25	24	25	28	23	22	18	19	27
9	20	28	31	25	24	18	20	22	20
10	24	18	23	27	25	16	25	24	22
11	18	15	20	25	26	26	28	29	30
12	15	33	35	24	27	32	24	26	36
13	29	30	31	32	28	17	30	32	21
14	32	31	30	34	29	16	27	25	27
15	19	15	21	22	30	20	22	24	24
รวม						654	678	733	795
เฉลี่ย						21.80	22.60	23.91	26.50

W_2 แทน คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 2

X_2 แทน คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2545

Y_2 แทน คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2

Z_2 แทน คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2

ภาคผนวก ค

- ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม 2 ตัวแปรของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2
- การคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว

1. การตรวจสอบสมมติฐาน ข้อ 1

โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัวแปรที่มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาอังกฤษก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปร 2 ตัว คะแนนจากการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาอังกฤษก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

แหล่งความแปรปรวน	SS_{adj}	df	MS_{adj}	F
ระหว่างกลุ่ม A_{adj}	121	1	121.99	9.164**
ภายในกลุ่ม S_{adj}	745.45	56	3.31	
รวมทั้งหมด T_{adj}	867.44	57	$F_{1,56} .01 = 7.08$	
		$\hat{\beta}_{w_{yx}} = 0.506$	$\hat{\beta}_{w_{yw}} = 0.317$	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ปรับแล้ว (Adjusted mend)

ในการคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ปรับแล้ว (ค่าเฉลี่ยที่ได้ขจัดอิทธิพลของตัวแปรร่วมออกแล้ว) จะต้องอาศัยหลักการถดถอยในแนวเส้นตรงดังนี้

$$\bar{Y}_{adj.j} = \hat{\bar{Y}}_i - \hat{\beta}_{i,x} (\bar{X}_j - \bar{X}) - \hat{\beta}_{i,z} (\bar{Z}_j - \bar{Z})$$

$\bar{Y}_{adj.j}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองในแต่ละกลุ่ม
\bar{Y}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองในแต่ละกลุ่ม
X_j	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในแต่ละกลุ่ม
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมดของคะแนน ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในแต่ละกลุ่ม

1. การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

$$\hat{\beta}_{w,x} = 0.506 \qquad \hat{\beta}_{w,z} = 0.317$$

ตาราง 18 การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	
\bar{W}_j	21.80	29.77	$\bar{W} = 25.79$
\bar{X}_j	22.60	23.17	$\bar{X} = 22.89$
\bar{Y}_j	24.43	23.93	$\bar{Y} = 24.18$

$$\bar{Y}_{adj.1} = 24.43 - 0.506 (22.60 - 22.89) - 0.317 (21.80 - 25.79) = 25.84$$

$$\bar{Y}_{adj.2} = 23.93 - 0.506 (23.17 - 22.89) - 0.317 (29.77 - 25.79) = 21.53$$

2. การตรวจสอบสมมติฐานข้อ 2

โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัวแปร ที่มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาอังกฤษก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่มีตัวแปรร่วม 2 ตัว ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

แหล่งความแปรปรวน	SS_{adj}	df	MS_{adj}	F
ระหว่างกลุ่ม A_{adj}	71.29	1	71.89	12.918**
ภายในกลุ่ม S_{adj}	309.03	56	5.52	
รวมทั้งหมด T_{adj}	380.32	57	$F_{1,56} .01 = 7.08$	
		$\hat{\beta}_{w_{rv}} = 0.934$	$\hat{\beta}_{w_{ex}} = 0.014$	

2. การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

ในการคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ปรับแล้ว (ค่าเฉลี่ยที่ได้ขจัดอิทธิพลของตัวแปรร่วมออกแล้ว) จะต้องอาศัยหลักการถดถอยในแนวเส้นตรงดังนี้

$$\bar{Z}_{adj,j} = \hat{Z}_j - \beta_{\hat{w}_j} (\bar{X}_j - \bar{X}) - \beta_{\hat{w}_j} (\bar{W}_j - \bar{W})$$

$\bar{Z}_{adj,j}$ แทน คะแนนเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองในแต่ละกลุ่ม

\bar{Z}_j แทน คะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองในแต่ละกลุ่ม

\bar{W}_j แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง

\bar{W} แทน คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมดของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการทดลอง

2. การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

$$\hat{\beta}_{\hat{w}_1} = 0.934$$

$$\hat{\beta}_{\hat{w}_2} = 0.014$$

ตาราง 20 การคำนวณค่าเฉลี่ยที่ปรับแล้วของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง 1 กับกลุ่มทดลอง 2

	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	
\bar{W}_j	29.77	21.80	$\bar{W} = 25.79$
\bar{X}_j	23.17	22.60	$\bar{X} = 22.89$
\bar{Z}_j	35.53	26.50	$\bar{Z} = 31.02$

$$\bar{Z}_{adj.1} = 35.53 - 0.014 (23.17 - 22.89) - 0.934 (29.77 - 25.79) = 31.81$$

$$\bar{Z}_{adj.2} = 26.50 - 0.014 (22.60 - 22.89) - 0.934 (21.80 - 25.79) = 30.23$$

ภาคผนวก ง

- แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
- แผนการสอนตามคู่มือครู
- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

LESSON PLAN FOR EXPERIMENTAL GROUP 1
MATHAYOMSUKSA 2 ENGLISH 013 PERIOD 1- 10

Area of work : Concentrated Language Encounter [Model 1]

Content : A Starter Book "EGGBERT The Slightly Cracked Egg"

General Objectives : The students should be able to

1. read various types of simple texts.
2. recall and talk about what is contained in the texts that they read.
3. write brief texts of several kinds, observing the conventions of written language.

Terminal Objectives : The students should be able to

PHASE 1 SHARED READING OF THE STARTER BOOK.

1. The students come to a firm understanding of the story in the Starter Text, from its overall structure down to what happened, who did what, and the characteristics of people, objects, and events, and extract the meaning for themselves.

PHASE 2 REVIEWING THE STORY.

2. The students can recall and talk about the story that was read in phase 1. Make sure that they understand the meaning of what was read, and can talk about the characters and what they did in the story.

PHASE 3 NEGOTIATING A GROUP TEXT.

3. The students can recall what they have heard during the phase 1 and phase 2 reading. The students understand the story, they can build an enriched background to the elements and aspects of the story involving their own creative thought, they can elaborate on what is contained in the story.

PHASE 4 MAKING THE BIG BOOK.

4. The students practice reading and performing their understanding of the meaning of the words and the sentences from the story.

PHASE 5 ACTIVITIES IN CONJUNCTION WITH GAMES.

5. The students focus on the smaller elements of the written language, such as sentences, words, letters and phonographic correspondences, and sub- skills such as spelling, and phonetics.

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>Instruction :</p> <ul style="list-style-type: none"> - The teacher begins the class by greeting the students and introducing. - Explaining the teaching process to the students. <p>PHASE 1 Shared reading of the Starter Book.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introducing the new Starter Book EGGBERT The Slightly Cracked Egg to the students. - Discussing the author, illustrator and the title. - Discussing the Genre of the book - Prediction the content of the book from the illustrations. - Reading the Starter Book [while the teacher is reading, she point to the pictures, asks questions, show each new page]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Greet others and introduce themselves. - Listen to the teacher. - Listen to the teacher and look at the Starter Book EGGBERT The Slightly Cracked Egg - Discussing the author, illustrator and the title. - Listen to the teacher. - Predicting the content from illustrations. - Listen to the teacher and look at the Starter Book. Reading and repeating after the teacher. Answering the question. 	<p>-A Starter Book EGGBERT The Slightly Cracked Egg</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Observe the students' attention. - Observe the students' discussion. - Observe the students' attention. - Observe the students'predicting and answering the questions. - Observe the students'attention. Reading and answering the question. 	<ul style="list-style-type: none"> - Give some advice and reinforcement

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>PHASE 2 Reviewing the Story</p> <p>- Talking about the story such as...</p> <p>What was the title of the story?</p> <p>What happened to EGGBERT?</p> <p>How about his painting? etc.</p> <p>- Talking about the illustrations such as</p> <p>What can you see in this picture?</p> <p>Looking at this picture Where was EGGBERT?</p> <p>Why was he doing that? etc.</p> <p>- Re-telling the story such as....</p> <p>Can you remember the story?</p> <p>At first where was the EGGBERT?</p> <p>What happened next?</p> <p>What did he do?</p> <p>Who did he find?</p> <p>Is that the end of the story? etc.</p> <p>- Miming actions and felling such as</p> <p>Who can act like the bee ?</p> <p>What was the EGGBERT love to do? Could you tell something more about that? etc.</p> <p>- Role-playing the story or sentences.</p> <p>Explaining about role-playing to the students such as Who would like to act out the story?</p> <p>Who wants to be the EGGBERT? etc.</p>	<p>-Answering the questions.</p> <p>- Answering the questions.</p> <p>- Answering the questions.</p> <p>- Miming actions and felling</p> <p>- Playing a role- play</p> <p>- Chorus reading the narrative in between the dialogue.</p>	<p>- A Starter Book EGGBERT The Slightly Cracked Egg.</p> <p>- The masks and some costumes for characters in the story.</p>	<p>- Observe the students' answering</p> <p>- Observe the students' answering.</p> <p>- Observe the students' answering.</p> <p>- Observe the students' attention</p> <p>- Observe the students' attention and activities.</p>	<p>- Give some advice and reinforcement</p> <p>- Give some advice and reinforcement</p> <p>- Give some advice and reinforcement</p>

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>PHASE 3 Negotiating a group text.</p> <p>- Initiating the making of a Big Book. Asking the students to tell the story or recall the experience again. In this way, The students can write a book by themselves such as What is the title that you like?</p> <p>At first, what was happened? How did the story end? etc.[As the students give an answer, write that words or sentence on a large sheet of paper, transforming what was said into written form. If a suggested sentence is ungrammatically, say it in the grammatically correct form as if that is what the students said, before transcribing it. Say each word as you write it up on the large sheet of paper and each time you finish writing a sentence.]</p> <p>- Improving the story [editing] Let's read through our story and see if we want to change anything. or Can we say that better? etc.</p> <p>-Guided chorus reading from the beginning.</p> <p>Let's read our story.</p> <p>Read the story with me.</p> <p>Just this group read the story. etc.</p> <p>- The teacher has students draw an illustration for each page as it is finished, and others.</p>	<p>- Answering the questions [tell in their own words what happened in the story]</p> <p>- Negotiating an entire written text.</p> <p>- Negotiating an entire written text in this way, sentence by sentence, about words, spelling and punctuation</p> <p>- The whole group Read a sentence as the teacher points to each word.</p> <p>- Drawing an illustration for each page as it is finished, and others [illustrations may be done by every students, individually, in pair, or by a few students who illustrate the group text itself.]</p>	<p>- A large sheet of paper</p> <p>- A pen</p> <p>- A large sheet of paper</p> <p>-A written story on a large sheet of paper.</p> <p>- A written story on a large sheet of paper</p>	<p>- Observe the students' discussion</p> <p>- Observe the students' answering</p> <p>- Observe the students' attention and activities.</p> <p>-Observe the Students' attention and activities.</p> <p>- Observe the Students' attention and activities.</p>	<p>- can ask the teacher if they have any problem.</p>

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>PHASE 4 Making the Big Book.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Divide the students into group of five. -The teacher gives pieces of paper , glue, magic pens, pencils. Colored pencils, eraser, Ruler, and scissors to each group. - The teacher explains about making a Big Book - The teacher walks around the room to see the students work and to help them solve problem. <p>PHASE 5 Activities in conjunction with games.</p> <ul style="list-style-type: none"> - The teacher checks the students' Big Book and shows the students' Big Book and lets them play games -Introducing and explaining activities with games. -teach the students how to take part in the activities and train them to manage it by themselves, in small group. Let's them practice in word recognition, spelling, sentence making, letter sound correspondence, punctuation, and the like are unending. <p>For example</p> <ul style="list-style-type: none"> * Recognizing words that occur in the group Big Book : word card games, such as match-word, bingo, domino, word hunt 	<ul style="list-style-type: none"> -Divded into group of five. -Listen to the teacher describe how to make the Big Book. Then colored pencil, pencil, each group copies the text from the large sheet of paper on to their pieces of paper and make its own book. In each group the students divide up the duties for each member for example, writing, drawing, designing, painting and decorating the Big Book' s cover, so everybody has something to do. - Each group will be able to identify any word in their Big-Book, by chorus reading and they can be brought to do that individually . - Listen to the teacher and play games. 	<ul style="list-style-type: none"> - pieces of paper glue, magic pen, eraser, ruler, stapler, scissors -The Big Book -Games 	<ul style="list-style-type: none"> -Observe the students while doing activities. - Check the students' Big Book -Observe the students' while doing activities 	<ul style="list-style-type: none"> -Give some advice and reinforcement.

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>*Reading sentence that contain words from the Big-Book reading competition games, such as word-matching , pair work, fill in the word .</p> <p>*Writing the words that occur in the Big-Book: playing competitive games, such as hang man , and dictation competition</p> <p>*Making up sentences, orally, that include words from the book Sentence making competition, A sentence for a picture</p> <p>*Reading and Writing sentences that include words from the Book : reading competition, dictation, pair work in reading and writing sentences.</p> <p>*Spelling words from the book, and making up new words: cross word puzzle, complete the sentence, homonyms, look-a-like words.</p> <p>*And the other.</p>				

LESSON PLAN FOR EXPERIMENTAL GROUP 2**MATHAYOMSUKSA 2 ENGLISH 013 PERIOD 1- 10**

Area of work : Teacher's manual**Content** : "EGGBERT The Slightly Cracked Egg"**General Objectives** : By the end of this lesson, the students will be able to :

1. comprehend what they have read about the texts.
2. conclude the main idea and the details of the text correctly.

Terminal Objectives : The students are able to :

1. tell the meaning of new vocabularies correctly.
2. use the grammatical structure.
3. answer the questions about the text.
4. re- tell and rearrange the story.
5. write sentences from words or pictures.
6. do the exercise correctly.

Teaching Aids :

1. Reading story "EGGBERT The Slightly Cracked Egg"
2. Pictures form the story
3. Word cards
4. Worksheets
5. eggs

Activities :

1. Group work
2. Individual work

Evaluation :

1. Observing the students' learning in class
2. Checking the students' understanding in class
3. Checking worksheets

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>Step 1 Begin the lesson by greeting the students, then show real eggs to build up the student attention and talk about them. Ask some questions to lead into the lesson. Such as :</p> <p>-Who don't like egg? -Where are they from? -Who want to be an egg? -Why/ Why not ? -How we eat them? ect.</p> <p>Step 2 State the objectives of the lesson to the students.</p> <p>Step 3 Review the old vocabularies and grammatical structures by questions and objects</p> <p>Step 4 Present new vocabularies</p> <p>Read the story aloud and allow all students repeat.</p> <p>Explain the meaning of the story and structures.</p>	<p>-Greet the teacher. -Listen to the teacher. -Answer the question Such as :</p> <p>- me, nobody, Wicha - hen, duck, bird. -nobody -Because it can't run. -boil, grill, fried -Listen to the teacher -Ask the questions if they don't understand</p> <p>-Listen and answer. - Tell the thing that they know</p> <p>-Listen and repeat. - Ask the questions if they don't understand.</p> <p>-Repeat aloud</p> <p>-Listen to the teacher, ask and answer the questions.</p>	<p>-real egg -pictures</p> <p>-pictures</p> <p>-story -picture -word cards -story</p> <p>-picture -real thing</p>	<p>- Observe the students' interest</p> <p>-Observe the students' understanding</p> <p>-Observe the students' pronunciation and answer.</p> <p>-Observing</p>	

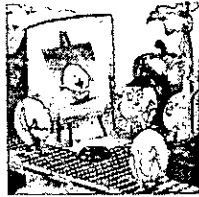
LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
<p>Step 5 Allow the students to read aloud together. Help the students to read and correct the students' reading mistakes. Ask questions about the story.</p> <p>Step 6 Divide the students into groups of 5, and allow them to read the story. Ask the students to read the story alone and do the exercises in worksheet No.1</p> <p>Step 7 Check the students' exercises and correct any mistakes. Admire the students who good working. The teacher explain clearly one more time to help somebody understand the story better</p> <p>Step 8 Collected all the worksheet and evaluate their work</p> <p>Step 9 Let's the students note new vocabularies and grammatical structure in their notebooks and summarize the story in their own words and write on worksheet No.2</p>	<p>-Read the story together.</p> <p>-Reread and correct the mistake.</p> <p>-Ask the questions.</p> <p>Sit in groups of 5 and read the story again.</p> <p>-Read the story alone and do the exercise in worksheet No.1</p> <p>-Listen to the teacher. -Check their exercises.</p> <p>-Pass the worksheet to the teacher.</p> <p>-Copy new vocabularies and grammatical structure in their notebooks and summarize the story in their own words and write on worksheet No. 2</p>	<p>-story</p> <p>Worksheet No.1</p> <p>Worksheet No.1</p> <p>Worksheet No. 2</p>	<p>-Observe the students' reading and correcting.</p> <p>-Observe the students' answers.</p> <p>-Observe the students' reading and writing.</p> <p>- Observe the students' interaction.</p> <p>-Check their notebook and exercise correct any mistake.</p>	<p>Write on the black-board</p>

EGGBERT

The Slightly Cracked Egg

There once was an egg named Eggbert. He loved to paint beautiful pictures. Eggbert's paintings always cheered up the other eggs in the refrigerator. But one day it was discovered that Eggbert was slightly cracked. Eggs with cracked shells were not allowed to stay. Sadly, the other eggs told Eggbert he would have to leave.

Eggbert waved good-bye to his old friends. He hunched his shoulders – what little shoulders he had – and pressed his shell together, so that the crack almost disappeared.

Then he set out to look for a new place to live. All the drawers had labels, but none of them was right for Eggbert. He knew he would have to look harder. There had to be some place where he would fit in.

Before long Eggbert came to a spot with a beautiful view. If only I could stay here, he thought. Then he had a great idea.

No one had to know that he was an egg with a cracked shell. He would paint himself to look like the other things around him. He'd blend right in.

But just as Eggbert was thinking he'd found the perfect place, a potato plant happened to notice his crack. "Split!" the plant ordered.

Eggbert tried not to be discouraged. "Maybe I'll have better luck outdoors," he said to himself. The only way down was to jump.

Luckily, Eggbert landed in a soft bed of flowers. He had never seen flowers before. But they smell even better than butter and lettuce. Perhaps this is the perfect place for me, he thought.

But late that afternoon, an angry bee discovered that you cannot get nectar from an egg. Again, Eggbert was told to leave.

It was getting dark, and he still had not found a place to live. Just when he was about to give up all hope, a glimmer of something caught his eye.

"What beautiful little lights," Eggbert whispered. With all his might, and twice his usual care, he climbed up the fence. "Perfect," Eggbert said, when he was covered with stars.

But the next morning, when the night stars was gone, a cat discovered that Eggbert was just an egg with a cracked shell. "Scramble," said the cat.

Eggbert took a hard fall on the sidewalk. Now he was more cracked than ever . As it started to rain, he began to sob. He realized that no matter how he painted himself, he could not hide who he was.

Finally the rain stopped, and the sun broke through a crack in the clouds. Eggbert began to notice something he had never noticed in his whole life : The world was full of cracks – all sorts of wonderful cracks! May be it's not such a bad thing to be slightly cracked, he thought.

From then on, Eggbert traveled around the world.....

But he never forget his friends back home in the fridge. And he painted them beautiful postcards of his travels.

They were well and truly amazed. And they missed him, if the truth be told. To this day Eggbert does not regret being cracked. In fact, he is even a little proud of it.

Reading Comprehension Test**Subject : English****Level : Mathayom Suksa 7****Time : 50 minutes****Items : 40 Score : 40**

Direction : Choose the correct answer by marking [x] next to a, b, c or d on your Answer sheet.

Read the following passages and answer each question.

Sayjai learns English at nine o'clock on Friday. After English she learns science at ten o'clock. From eleven to twelve she learns mathematics. In the afternoon she learns Thai.

1. What is Sayjai?
 - a. She is a teacher.
 - b. She is a scientist.
 - c. She is a student.
 - d. She is a dentist.

2. Before the lunch time, what did she learn?
 - a. Thai
 - b. English
 - c. Mathematics
 - d. Science

People who live in the big city are busy and in a hurry. That is why they like
The supermarkets.

You can buy things quickly and easily in a supermarket. If you want something,
you just put it in your basket. You do not ask, "How much does it cost?"
The price of everything is on the cans and packages.

3. A supermarket is.....
 - a. a small shop.
 - b. a shop where there are many goods.
 - c. a self- service shop selling shoes.
 - d. a self- service shop selling food and goods.

4. In a supermarket, what should you do last?
 - a. Ask for the price.
 - b. Give a tip.
 - c. Pay for all the things you buy.
 - d. Select everything you need.

5. City people like supermarkets because....
 - a. They're quick and easy.
 - b. They're very big.
 - c. They're very cheap.
 - d. There're a lot of people.

At the office

Amy: Hello?

Jeff : Hello. May I speak to Sophia?

Amy: I'm sorry, she's not in right now. Would you like to leave a message?

Jeff : Yes, please. This is Jeff. Would you tell her that Tony is having a party on Saturday.

Amy: Uh- huh

Jeff : And would you ask her if she'd like to go with me?

Amy: All right, Peter. I'll give her the message.

Jeff : No, this is Jeff, not Peter.

Amy: Oh, I'm sorry.

Jeff : By the way, who's Peter?

6. Who called Sophia?
 - a. Peter
 - b. Jeff
 - c. Amy
 - d. Sophia
7. Who answered the phone?
 - a. Peter.
 - b. Jeff.
 - c. Amy.
 - d. Sophia
8. Who is going to have a party?
 - a. Peter
 - b. Jeff
 - c. Amy
 - d. Tony.

Sak does his homework at home. He helps his mother clean the rooms. Then he takes a bath and eats his supper. After supper, he watches television or listens to the radio for about an hour. He usually goes to bed at nine o'clock. He awakes in the early morning at 5 o'clock.

9. Where does Sak do his homework?
 - a. at home
 - b. in the bus.
 - c. At school.
 - d. At the playground.
10. What does his mother do at home?
 - a. She does homework.
 - b. She cleans the rooms.
 - c. She watches television.
 - d. She listens to the radio.
11. What does he do after he helps his mother?
 - a. He cleans the rooms.
 - b. He does his homework.
 - c. He takes a bath.
 - d. He goes to bed.
12. When do you usually have supper?
 - a. in the morning
 - b. in the afternoon
 - c. in the evening
 - d. in the dining room
13. What does supper mean?
 - a. breakfast
 - b. lunch
 - c. dinner
 - d. food

14. How long has he slept?

- a. 8 hours.
- b. 9 hours
- c. 12 hours
- d. 13 hours.

Mr. Sombat is an old man. He is 68 years old. He earns a living by making little dolls from flour. He learned to make flour dolls from his father.

When he was only six years old, he could make simple shapes such as goldfish and birds. "I used to be able to make one doll in twenty minutes" said Mr. Sombat "but now I can't see well enough to do so."

15. How long has he made the dolls?

- a. 6 years.
- b. 62 years.
- c. 68 years.
- d. 75 years.

16. Why can't he make the dolls as fast now?

- a. Because of his hands.
- b. Because of his legs.
- c. Because of his eyes.
- d. Because of his arms.

Giant pandas come from China. They look like bears. They are black and white in color. Giant pandas are very rare. There is only a small number of them left. They like to eat young bamboo shoots. Therefore, they are found in the bamboo forests in Central China. A fully grown giant panda weighs about 660 kilograms.

17. Where did we find giant pandas?

- a. In the bamboo.
- b. In the forest.
- c. In Central China.
- d. In the cage.

18. What do they look like?

- a. a cat
- b. a bear
- c. a dog
- d. a monkey

19. What do they like to eat?

- a. bamboo shoots
- b. meat
- c. bread
- d. fruit

20. The color of them are as same as.....

- a. camels
- b. parrots
- c. zebras
- d. peacocks

CARLOS SENSE
Carlos Sense is a rally champion. He is Argentinian. He is married and lives in Buenos Aires with his wife and daughter. His wife teaches Spanish at a high school in Buenos Aires. His father is retired.

21. What does Carlos do?

- e. He is retired.
- f. He is a teacher.
- g. He is a rally champion.
- h. He is a Spanish.

22. Where does he live?

- a. He lives in Spain.
- b. He lives in Argentina.
- c. He lives in China.
- d. He lives in Canada.

23. Who does he live with?

- a. He lives with his wife.
- b. He lives with his father.
- c. He lives with his daughter.
- d. He lives with his wife and daughter.

What do the signs mean?

24.

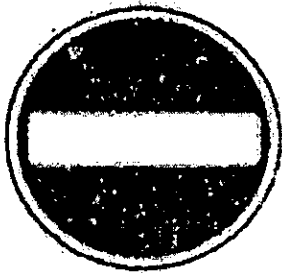
- a. No right turn.
- b. Turning lane.
- c. No trucks allowed.
- d. No parking.

25.

- a. Watch for bike riders.
- b. Maximum safe speed.
- c. Watch out for schoolchildren.
- d. Stay out!

26.

- a. Stop and give way
- b. One way street
- c. No cycling
- d. No entry

Read the following text and choose the most appropriate word or sentence to go in the blank.

Mary: Good morning, Jane, how are you today?

Jane : Oh! I feel a lot better now.

Mary:27.....?

Jane : The doctor told me that I should stay here for at least 4 days.

Mary: I think that these flowers will make you feel better.

Jane : Oh!....28.....what a lovely bouquet.

Mary: Please don't mention it.

27. a. What happened to you
 b. When are you going home
 c. How are you going home
 d. Why are you going home
28. a. You're welcome
 b. Yes, I see
 c. Yes, don't mention it
 d. Thank you very much

River in Thailand are dirty because people....29.....garbage into them. When they want to30..... something, they put it in the river.31.....put dangerous and bad- smelling things in the rivers.

29. a. get rid of
 b. run out of
 c. throw
 d. turn

30. a. find
 b. factories
 c. get rid of
 d. run out of

31. a. Throw
 b. Run out of
 c. Factories
 d. Turn

School was over and Bill was walking home. Suddenly he saw a32..... lying by the roadside. Bill ...33up the wallet and found that it was full of..... 34..... There was a card in it with the35..... "Somsak" on it. There was no address below the name.

- 32-35 a. money
 b. name
 c. picked
 d. wallet

Johnny is my boyfriend. He and I

....36.....the same things. We like to go

to parties and we love.....37..... We like

to go to the.....38.....too, and we like to

swim. The shopping mall is our....39....

place. We love to look at the.....40

and to eat junk food. There is only one

problem. Johnny likes to study but I don't.

- 36-40 a. stores
 b. to dance
 c. favorite
 d. like
 e. beach

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา**กิจกรรมที่ 1 ความคล่องแคล่วในการใช้คำ****คำชี้แจง**

1. แบบทดสอบกิจกรรมนี้มี 3 ข้อ ให้เวลาทำ 15 นาที
2. ให้นักเรียนเขียนคำตามที่กำหนดให้ โดยคำนั้นจะต้องมีความหมายให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่าง ข้อ(00) ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วย ca

คำตอบ cat

can

cable

cake

cabinet

calendar

calf

call

camera

candle

canyon

candy

capital etc.

1. ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วย ba มาให้มากที่สุดโดยคำนั้นจะต้องมีความหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วย th มาให้มากที่สุดโดยคำนั้นจะต้องมีความหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วย st มาให้มากที่สุดโดยคำนั้นจะต้องมีความหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

กิจกรรมที่ 2 การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบกิจกรรมนี้มี 3 ข้อ ให้เวลาทำ 15 นาที
2. ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยใช้คำที่กำหนดมาให้

ตัวอย่าง ข้อ(00) ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยให้มีคำว่า sea มาให้ได้มากที่สุด

คำตอบ We went to the sea last week.
The sea is blue.
We dive in the deep blue sea.
The sea is very beautiful.
The ship is in the sea.
The sea is very big.
My house is next to the sea.
There are a lot of fish in the sea. etc.

1. ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยให้มีคำว่า teacher มาให้ได้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยให้มีคำว่า friend มาให้ได้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยให้มีคำว่า school มาให้ได้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา**กิจกรรมที่ 3 หาคำประเภทเดียวกัน****คำชี้แจง**

1. แบบทดสอบกิจกรรมนี้มี 3 ข้อ ให้เวลาทำ 15 นาที
2. ให้นักเรียนหาคำตามที่กำหนดมาให้ ให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่าง ข้อ(00) ให้นักเรียนหาคำที่จัดอยู่ในประเภท beverage

คำตอบ water
milk
tea
coffee
pop
punch
juice
soda
wine etc.

1. ให้นักเรียนหาคำที่จัดอยู่ในประเภท place

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนหาคำที่จัดอยู่ในประเภท occupation

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนหาคำที่จัดอยู่ในประเภท fruit

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา**กิจกรรมที่ 4 การตั้งชื่อเรื่อง****คำชี้แจง**

1. แบบทดสอบกิจกรรมนี้มี 3 ข้อ ให้เวลาทำ 15 นาที
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความหรือเรื่องราวสั้นๆที่กำหนดให้ แล้วตั้งชื่อเรื่องในแง่มุมต่างๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ตัวอย่าง ข้อ(00) จงอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตั้งชื่อเรื่องให้ได้มากที่สุด

Dick and Betty were playing a game. Dick was trying to find Betty. But he could not find her. Betty was in a tree.

คำตอบ

Dick Can Not Find Betty

Where Are You?

Hide And Seek

Play a Game

In A Tree etc.

1. Fred wanted to make a house for his dog. Pat said that she would help.

They worked all day. Fred's dog jumped and barked to say, "Thank you!"

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Tom had a cold. He could not go out of the house. "I wish I had something to do"

he said. Mother gave Tom a book. It was about airplanes. Tom said,

"I like airplanes. I will have fun reading this book."

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

**3. Tim got a present for his father. He put a watch in a little box. Next, he put
the little box in a big box. Then he put the big box in a big, big box.**

**"Father will be surprised," said Tim. "Father will have to open each box to get to
the watch!"**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา**กิจกรรมที่ 5 การคาดคะเนถึงผลที่จะเกิดขึ้น****คำชี้แจง**

1. แบบทดสอบกิจกรรมนี้มี 3 ข้อ
2. ให้นักเรียนคาดคะเนถึงผลที่จะเกิดขึ้น จากสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้ โดยค้นหาคำตอบให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ตัวอย่าง ข้อ (00) If people knew their future, what would they be liked ?

คำตอบ don't happy
worry all time
careless
stress
look forward to
suffer etc.

1. Suppose there were no forest in the world, what would the world be liked?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. If we were young forever, what will happen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. If there's not the sun, what will happen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

- รายนามผู้เชี่ยวชาญ ในการแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการสอน

1. อาจารย์ กิตตา ปรัดถจรียา
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
2. อาจารย์ เกศรี กิตติศรีปัญญา
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
3. อาจารย์ ดับสวี อัจฉนทร
โรงเรียนวัดบ่อมวิเชียรโชติการาม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

ผู้เชี่ยวชาญแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

1. อาจารย์ ดร. วัลภา ไทยจินดา
ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. Mr. Russel Bennett
สถาบันสอนภาษา AUA ราชดำริ กรุงเทพมหานคร
3. Mr. Stephen Mcgrowan
โรงเรียนปากช่อง จ.นครราชสีมา

ผู้เชี่ยวชาญแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

1. รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณณ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการพิเศษ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. นवलล่อ สุภามล
ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นางวัฒนา กิจไพบูลย์พันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	25 พฤศจิกายน 2503
สถานที่เกิด	อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	3 / 7 หมู่บ้านเขาวรรณ ด.บางกร่าง อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ ต.หน้าไม้ อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี 12140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเทพากร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2517	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดโบสถ์สามเสน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2522	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชิโรสวีทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2529	กศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
พ.ศ. 2547	กศ.ม. (การมัธยมศึกษา การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ